

Iascaigh Intíre Éireann
Tuarascáil Bhliantúil
2013

Iascach Intíre Éireann
Inland Fisheries Ireland

Clár

Ráiteas Misin	3
Comhaltaí an Bhoird / An Fhoireann Bainistíochta	4
Ráiteas an Chathaoirligh	5
Ráiteas faoin Rialachas Airgeadais Inmheánach	8
Tuairisc an Phríomhfheidhmeannaigh	10

Tuarascálacha na Rannóg

Cúrsaí Feidhmiúcháin	12
Taighde & Forbairt	32
Forbairt Gnó	46
Acmhainní Daonna	60
Cúrsaí Airgeadais & TEC	64
Gluais Téarmaíochta	69-70

Aguisíní

1. Léarscáil na gCeantar Abhantraí (RBD)	72
2. Sceideal na nÁiritheoirí Bradáin a bhí á n-oibriú ag IFI i rith na bliana 2013	73
3. Uaireanta Oibre i mbun Patróil ar Cheantair Abhantraí 2013	74
4. Tuairisc ar Mhodhanna Patróil 2013	74
5. Measúnóireacht Timpeallachta 2013	75
6. Cigireacht Timpeallachta 2013	75
7. Cigireacht maidir le lucht Ceada agus Ceadúnais 2013	76
8. Ionchúiseamh / Fíneáil ar an Láthair 2013	76
9. Obair Fhorbartha maidir le Slatiascaireacht 2013	77
10. Athshlánú Aibhneacha/Sruthán 2013	77
11. Litreacha Rabhaidh maidir le Cosaint na Timpeallachta a eisíodh 2013	78
12. Tuarascáil faoi smacht ar thruailliú agus faoi cháilíocht an uisce 2013	79
13. Suirbhéireacht maidir le Forbairt Iascaigh 2013	80
14. Tuairiscí le Líne 24 Uaire a Chloig IFI maidir le Caomhnú Iascaigh 2013	80
15. Tionscadail arna Maoiniú i rith 2013	81
16. Fo-dhlíthe 2013	82
17. Díolachán Ceadúnas Slatiascaireachta maidir le Bradán agus Breac Geal agus Tuairiscí Tásacleabhair 2013	83
18. Díolachán Ceadúnas Slatiascaireachta maidir le Bradán agus Breac Geal i ngach RBD 2013	83
19. Tuairisc faoi Ceadúnais Iascaireachta agus Iascaigh faoi bhainistíocht RBD 2013	84

20. Tionscadail faoi Chiste Chaomhnú an Bhradáin 2013	85
21. An Ghabháil Tráchtála ar Bhradán agus ar Bhreac Geal de réir na hAbhann as Tuairiscí na dTáscleabhar 2013	86
22. Tuairisc ar Stocáil Éisc 2013	87
23. Clibeáil agus Athghabháil Speiceas Mara go Nollaig 2013	88
24. Leibhéal Foirne IFI an 31 Nollaig 2013	89
25. Cláir Oiliúna & Forbartha 2013	89
26. Íoc Pras Cuntas 2013	90
27. Ceisteanna Parlaiminte, iarratais maidir le Saoráil Faisnéise 2013	90
28. Sceideal na dTáillí agus na gCostas arna n-íoc le Bord IFI i rith na bliana 2013	91
29. Tábla Achoimre de réir na Míosa maidir le Bearta Urghabhála 2013	92-93

Ráiteas Misin

“A chinntiú go ndéantar na hacmhainní nádúrtha luachmhara, an t-iascach intíre agus an slatiascaireacht farraige, a chaomhnú, a bhainistiú, a fhorbairt agus a chur chun cinn ar a mbonn féin ionas go dtugtar toradh tairbhe i gcrích maidir leis an bpobal agus leis an timpeallacht.”

Príomhfheidhmeanna

Iascach Intíre Éireann (IFI) an ghníomhaireacht reachtúil ar a leagtar freagracht as an iascach intíre in Éirinn. Feidhmíonn IFI faoi choimirce na Roinne Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádúrtha (DCENR).

Leagtar amach an phríomhfheidhm atá le hIascach Intíre Éireann in Alt 7 (2) den Acht um Iascach Intíre 2010. Is é feidhm sin an acmhainn a ghabhann leis an iascach intíre a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú. Is iad seo a leanas feidhmeanna ginearálta IFI:

- (a) caomhnú, cosaint, bainistiú, margú, forbairt agus feabhsú iascach intíre, lena n-áirítear slatiascaireacht farraige, a chur chun cinn, tacú leis na nithe sin, iad a éascú, agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo,
- (b) beartas agus straitéisí náisiúnta a bhaineann le hiascaigh intíre, lena n-áirítear slatiascaireacht farraige, a fhorbairt agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo, agus
- (c) a chinntiú go ndéantar beartas agus straitéisí a fhorbraítear faoi (b) a chur i ngníomh agus a chur i gcrích de réir mar a chomhaontófar leis an Aire.

Iascach Intíre Éireann, Comhaltaí an Bhoird

An tUasal Brendan O'Mahony	(Cathaoirleach) arna cheapadh le héifeacht ón 1 Iúil 2010
An tUasal John Carroll	arna cheapadh le héifeacht ón 3 Samhain 2010 ar feadh an tréimhse trí bliana dar críoch an 2 Samhain 2013
An tUasal Andrew Duncan	arna cheapadh le héifeacht ón 1 Iúil 2010 ar feadh an tréimhse trí bliana dar críoch an 30 Meitheamh 2013
An tUasal Lal Faherty	arna cheapadh le héifeacht ón 1 Iúil 2010
An tUasal John Geary	arna cheapadh le héifeacht ón 3 Samhain 2010
An Dr Frances Lucy	arna cheapadh le héifeacht ón 1 Iúil 2010 ar feadh an tréimhse trí bliana dar críoch an 30 Meitheamh 2013
An tUasal Marcus Mac Mahon	arna cheapadh le héifeacht ón 17 Samhain 2010
An tUasal Michael McGreal	arna cheapadh le héifeacht ón 3 Samhain 2010
Ms Muireann O'Neill Uasal	arna cheapadh le héifeacht ón 7 Nollaig 2010
An tUasal Peter John Nally	arna cheapadh le héifeacht ón 10 Meán Fómhair 2013
An tUasal Fintan Gorman	arna cheapadh le héifeacht ón 10 Meán Fómhair 2013
An Dr Ciaran Byrne	Príomhfheidhmeannach agus comhalta ex-officio faoin reachtaíocht ón 1 Iúil 2010.

An freastal ar chruinnithe an Bhoird idir an 1 Eanáir 2013 agus an 31 Nollaig 2013

Tionóladh aon cheann déag de chruinnithe Boird idir an 1 Eanáir 2013 agus an 31 Nollaig 2013. Bhí beirt den naonúr comhaltaí (an comhalta ex officio san áireamh) i láthair ag iomlán na gcruinnithe, cúigear ag deich gcinn den aon chruinniú déag. Maidir leis an triúr comhalta a ceapadh ar feadh téarma atriallach trí bliana i rith na bliana 2010, bhí duine amháin i láthair ag seacht gcinn den naoi gcruinniú a tionóladh le linn an téarma comhaltachta, duine ag cúig cinn den den sé chruinniú a tionóladh le linn an téarma comhaltachta agus duine ag ceithre cinn den sé chruinniú a tionóladh le linn an téarma comhaltachta. Maidir leis an mbeirt comhaltaí nua a ceapadh i mí Meán Fómhair 2013, bhí duine i láthair ag ceithre chruinniú as ceithre cinn agus duine i láthair ag trí chruinniú as ceithre cinn.

An Fhoireann Bainistíochta

An Dr Ciaran Byrne	Príomhfheidhmeannach
An tUasal Pat Doherty	Ceannasaí, Cúrsaí Airgeadais agus TEC
An tUasal Kieran Murphy	Ceannasaí, Acmhainní Daonna
An Dr Greg Forde	Ceannasaí, Bearta Feidhmiúcháin
An Dr Cathal Gallagher	Ceannasaí, Taighde & Forbairt
Ms Suzanne Champion	Ceannasaí, Forbairt Gnó.

Ráiteas an Chathaoirligh

Is cúis áthais dom, thar ceann an Bhoird agus lucht na foirne, Tuarascáil Bhliantúil na bliana 2013 maidir le beartaíocht Iascach Intíre Éireann (IFI) a chur i láthair. Leagtar amach príomhfheidhmeanna IFI in Alt 7 den Acht um Iascach Intíre 2010. Is iad na feidhmeanna iad acmhainn na n-iascach intíre a chosaint, a bhainistiú agus a chaomhnú. Tá, ina theannta sin, d'fheidhm ghinearálta le IFI caomhnú, cosaint, bainistiú, margú, forbairt agus feabhsú iascach intíre, lena n-áirítear slatiascaireacht farraige, a chur chun cinn, tacú leis na nithe sin, iad a éascú, agus comhairle a thabhairt don Aire maidir leo mar a leagtar amach in Alt 7 (2) (a) den Acht. Tugtar cuntas ardleibhéil sa tuarascáil seo ar an obair a rinneadh agus ar na seirbhísí a chuir IFI ar fáil i rith na tréimhse ón 1 Eanáir 2013 go dtí an 31 Nollaig 2013.

De réir alt 13.1 den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009;

- (i) Is iad na cora suntasacha ó thaobh cúrsaí airgeadais a tharla i rith na bliana 2013 gur díoladh an t-áitreabh i nGlas Naíon, Baile Átha Cliath i mí Feabhra 2013 agus gur ceannaíodh oifig nua in Citywest Baile Átha Cliath i mí Márta 2013 chomh maith le haonaid tionsclaíochta a cheannach i Leitir Ceanainn, Dún na nGall agus i Ros Mhic Thriúin, Loch Garman.
- (ii) Níor bhunaigh an Bord aon fhochuideachta, níor glacadh páirt i gcomhfhiontar agus ní bhfuarthas scaireanna;
- (iii) Chloígh an Bord le gach nós imeachta cuí maidir le tuairiscíocht airgeadais, iniúchadh inmheánach, soláthar agus diúscairt sócmhainní;
- (iv) Rinne an Bord de réir gach dualgas atá air faoi dlí maidir le cúrsaí cánachais;
- (v) Tá ráiteas faoi chóras an Bhoird don rialú airgeadais inmheánach ar fáil sa tuarascáil bhliantúil seo chomh maith;
- (vi) Cuireadh i bhfeidhm na Cóid Iompair Ghnó do Stiúrthóirí agus d'Fhostaithe agus cloíodh leo. Tá na Cóid sin ar fáil ar láithreán gréasáin IFI;
- (vii) Chloígh an Bord le polasaí an Rialtais maidir le pá an Phríomhfheidhmeannaigh agus pá na bhfostaithe go léir;
- (viii) Chloígh an Bord le treoirlínte an Rialtais maidir le táillí a íoc le Stiúrthóirí.
- (ix) Níor tharla aon eachtraí suntasacha ó thráth dháta an chláir chomhardaithe i leith go dtí tráth an lae inniu;
- (x) Chloígh an Bord leis na Treoirlínte maidir le Measúnú agus Bainistiú i ndáil le Tograí Caiteachas Caipitil;
- (xi) Chloígh an Bord le gach coinníoll a bhaineann le Polasaí an Rialtais maidir le cúrsaí Taistil;
- (xii) Rinne comhaltaí uile an Bhoird Leasanna a Nochtadh i gcomhréir leis an gCód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009.
- (xiii) Tá an Cód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit 2009 glactha chuige féin ag an mBord agus tá an Bord ag cloí le forálacha an Chóid.

De réir Alt 13.2 den Chód Cleachtais um Rialachas Comhlachtaí Stáit, féadaim a dhearbhu nár tharla aon chor nua a bheadh íogair ó thaobh na tráchtála i rith na bliana 2013. Cheannaigh IFI áras nua don cheanncheathrú mar chuid den phlean caiteachas mór fadtéarmach ar chíos a sheachaint trí cheanncheathrú nua a fháil i mBaile Átha Cliath. Thug an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha cead ina leith sin

agus ciste caipitil chun soláthar do cheanna agus d'fheistiú an fhoirgnimh. Meastar go mbeifear ag dul isteach sna hoifigí nua faoi mhí Aibreán 2014 agus beidh aistriú na foirne ó na hoifigí i Sórd agus ar an gCarraig Dhubh i gceist leis sin.

Cuireadh Iascach Intíre Éireann ar bun ag tráth faoi leith maidir leis an earnáil phoiblí in Éirinn. Tháinig mí Iúil 2010 timpeall is dhá bhliain tar éis don chúlú suntasach i gcúrsaí eacnamaíochta a theacht chun aire in Éirinn. Bhí athrú mór ar siúl ag an am sin agus an bhéim sa tseirbhís phoiblí ar bhreis feidhmiúlachta agus éifeachtachta an tráth céanna a raibh eagraíochtaí á laghdú. Ba é ba mhó ar fad a bhain le blianta tosaigh IFI, dá bhrí sin, athchóiriú a thabhairt ar an bpríomhbheartaíocht agus ar na próisis gnó ionas go gcinnteofaí go mbeadh na feidhmeanna a leagtar síos faoi Alt 7(a) sa reachtaíocht cumasúcháin a thabhairt i gcrích leis na hacmhainní a chuirtear ar fáil do IFI.

Bhí dúshlán an-mhór á chur roimh chomhaltaí an Bhoird agus roimh an lucht foirne i rith an ama sin. Ina ainneoin sin, féadaimse a rá go cinnte, i mo Chathaoirleach dom ar an eagraíocht, gur baineadh amach gach a rabhtas á éileamh orainn. Is iontach an acmhainn a léirigh an lucht foirne a thug go lántoilteanach agus go dúthrachtach faoi réimse nua nósanna oibre agus cineálacha teicneolaíochta d'fhonn a chinntiú go dtugtar toradh na hoibre i gcrích ar an mbealach is éifeachtaí is féidir.

Ar an leibhéal is airde, leanadh i rith na bliana 2013 de chuid mhór de na cláir oibre straitéiseacha a chuir an Bord ar bun. Rinneadh iniúchadh cuimsitheach maidir leis na Báid Righne Inséidte (RIB) atá ag an eagraíocht agus na bearta oiliúna a ghabhann leo agus tháinig dá bharr sin gur cuireadh an clár oiliúna is cuimsithí a raibh baint ag an tSeirbhís Iascaigh riamh leis ar bun agus go leanfar den chlár sin go ceann roinnt blianta. Chuir an Bord roinnt tograí maidir le háitribh chun cinn freisin arb é cuspóir a bhí leo a chinntiú go mbeadh ionad oibre atá sábháilte folláin ag gach duine den fhoireann agus, chomh maith leis sin, go gcinntítear, a oiread is féidir, go bhfuil an lucht foirne lonnaithe de réir riachtanas reatha na heagraíochta.

Ar cheann de na cúiseanna ba mhó le caomhchóiriú ar an earnáil phoiblí i gcoitinne, bhí Creatchórais Rialú Fostaíochta (ECF) a chur ar bun agus a choinneáil ar siúl. Mar gheall ar líon suntasach daoine a dhul ar pinsean agus clár saindírithe maidir le hiomarcaíocht dheonach, tá IFI ag teacht leis an sprioc a shásóidh na dualgais ar fad maidir le ECF. B'ábhar buartha don Bhord an cheist eile a ghabhann leis sin ar fad, próifíl aoise na foirne, i bhfianaise an chineál oibre a dhéanann IFI, agus an dóigh go dtarlódh cuid mhór eolais imeacht as an eagraíocht mura mbeadh clár pleanála maidir le cúrsaí comharbachta á leanacht go forleathan.

Ó thaobh cúrsaí Taighde & Forbartha, ba bhliain spreagúil, dhúshlánach agus fhíorghnóthach a bhí sa bhliain 2013. Léirítear taighde IFI ar chúrsaí iascaigh a bheith ar chaighdeán idirnáisiúnta trí shaothair éagsúla a fhoilsiú i bhfoilseacháin ghradamúla i réimse na heolaíochta, caidreamh leanúnach ar an leibhéal is airde le heagraíochtaí idirnáisiúnta éagsúla i gcúrsaí eolaíochta agus iascaigh, agus Meamra Comhthuisceana le Coláiste na hOllscoile, Baile Átha Cliath a shíniú, ceann de na hionaid is tábhachtaí in Éirinn maidir le heolaíocht comhshaoil.

Maidir le cúrsaí an Bhoird, ba chúis áthais dom fáilte a chur roimh bheirt chomhaltaí nua i rith na bliana 2013, an tUasal P.J. Nally agus an tUasal Fintan Gorman, a mbeidh stiúir agus treoir uathu ag an eagraíocht go ceann na mblianta seo romhainn. Ba mhaith liom buíochas faoi leith a chur in iúl chomh maith don bheirt chomhalta a d'fhág an bord i rith an ama seo, an tUasal Andrew Duncan agus an tUasal John Carroll, a raibh páirt thábhachtach acu le IFI a chur ar bun agus a stiúradh go bhfuil sa riocht ina bhfuil sa lá atá inniu ann.

I gcás lucht na foirne, ní raibh an bhliain 2013 pioc níos éadroime ná aon bhliain roimhe seo. Ina ainneoin sin, lean siad orthu ag déanamh na hoibre agus léirigh gach uile dhuine acu an acmhainn iontach toradh saothair lena mbaineann tairbhe dáiríre a thabhairt i gcrích ainneoin dúshlán suntasach. Is gnáthchuid den saol anois an t-anró agus is gnáthchuid d'obair an lae an bheartaíocht den nuáil chun sin a shárú. Murach

lucht foirne IFI, níorbh ann don eagraíocht ó thaobh na fisice ná an mheafair. Is é dúthracht, dua agus díograis na foirne an beart is ceart a dhéanamh go seasta síoraí a chinntíonn go dtugtar príomhchuspóirí lárnacha na heagraíochta i gcrích.

Ba mhaith liom buíochas a ghlacadh leo sin atá ina gcomhaltaí ar an mBord in éineacht liom as an gcúnamh ar fad i rith na bliana 2013. Bhí páirt bhuntábhachtach ag an mBord i bpríomhchuspóirí straitéiseacha na heagraíochta a thabhairt i bhfeidhm i rith na bliana 2013 agus i gcinntiú go raibh pleananna ar bun d'fhonn na príomhchuspóirí straitéiseacha sin a thabhairt i gcrích. Is cinnte go ndéanfaidh siad cion cumasach oibre le linn ré an Bhoird a chuideoidh leis an gclaochló ar earnáil an iascaigh intíre agus le torthaí níos tairbhí fós agus deiseanna slatiascaireachta a chur ar fáil do mhuintir na hÉireann.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a chur in iúl den Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, Pat Rabbitte TD agus don Aire Stáit sa Roinn sin, Fergus O' Dowd TD, agus d'oifigigh na Roinne mar gheall ar an gcúnamh taca a thugann siad dúinn.

Brendan O'Mahony

Cathaoirleach

Aibreán 2014

Ráiteas an Chathaoirligh faoin Rialú Airgeadais Inmheánach

Agus an ráiteas seo á leagan amach agam, bhíothas ag brath ar ábhar a chuir lucht bainistíochta Iascach Intíre Éireann ar fáil. I rith an tréimhse idir an 1 Eanáir 2013 agus an 31 Nollaig 2013, bhí Bord IFI freagrach as a chinntiú go raibh córas cuí don rialú airgeadais inmheánach i bhfeidhm laistigh den Ghníomhaireacht.

Dearbhú réasúnta, seachas dearbhú iomlán, is féidir a thabhairt leis na córais a bhí i bhfeidhm ag an mBord go ndearnadh na sócmhainní a chosaint, go ndearnadh idirbhearta a údarú agus a thaifeadadh i gceart, agus go ndearnadh earráidí nó mírialtacht ábhartha a chosc nó a bhrath go tráthúil

Bhí an córas don rialú airgeadais inmheánach bunaithe ar chreatchóras lenar bhain faisnéis bhainistíochta a chur ar fáil go rialta, gnáis riaracháin lena n-áirítear deighilt maidir le dualgais, agus córas tarmiligthe agus cuntasachta. Bhí ag baint leis go háirithe:

- Pleananna straitéiseacha agus buiséid bhliantúla a bhí formheasta ag an mBord.
- Tuarascálacha buiséid ardleibhéil lena ndearnadh athbhreithniú ar fheidhmíocht i gcomórtas leis an mbuiséad agus a ndearnadh a meas ag cruinnithe Boird agus ag cruinnithe an Choiste Iniúcháireachta.
- D'fhreastail an Príomhfheidhmeannach agus Stiúrthóirí chomh maith leis an gCeannasaí Airgeadais cruinnithe den bhainistíocht shinsearach uair sa mhí chun an fheidhmíocht a scrúdú i gcomórtas leis an mbuiséad agus saincheistanna airgeadais a raibh tionchar acu ar an eagraíocht a phlé.
- Feidhm maidir le hiniúcháireacht inmheánach trína ndearnadh monatóireacht ar an gcloí le polasaithe agus le gnáis oibre agus ar éifeachtúlacht na modhanna rialaithe inmheánacha a chuirtear i bhfeidhm laistigh den eagraíocht. Le Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta a rinne an t-iniúcháir inmheánach tuairiscíocht.
- Coiste Iniúcháireachta ar a raibh ar a laghad triúr comhaltaí den Bhord agus a thionóil cruinniú ceithre huaire i rith na bliana anuas go dtí an 31 Nollaig 2013. Áirítear ar dhualgais an Choiste sin:
 - a) athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bhliantúla sula gcuirtear faoi bhráid an Bhoird iad.
 - b) plé de réir mar is cuí le hOifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste.
 - c) plé ar aon fhadhb nó ar aon ábhar amhrais a thagann chun cinn mar gheall ar an iniúchadh inmheánach nó ar an iniúchadh seachtrach agus ar aon ní is mian leis na hiniúcháirí a phlé leis an gcoiste (gan an lucht bainistíochta i láthair más mar sin is gá).
 - d) athbhreithniú a dhéanamh ar litir bhainistíochta an iniúchára seachtraigh maille le freagra an luchta bainistíochta ina leith.
 - e) athbhreithniú a dhéanamh ar chórais rialaithe inmheánacha an Bhoird agus aird faoi leith ar chistí de chuid an AE.
 - f) torthaí tábhachtacha aon fhiosrúchán a dhéantar go hinmheánach a mheas maille le freagra an luchta bainistíochta ina leith.
 - g) ceistanna eile a bhaineann le hábhar, de réir mar a leagann an Bord amach, a mheas.

Tugann Cathaoirleach an Choiste Iniúcháireachta tuairiscí don Bhord.

Is é an Bord a dhéanann cinntí móra straitéiseacha agus bíonn cruinnithe boird go tráthrialta ann chun monatóireacht a dhéanamh ar chúrsaí feidhmiúlachta agus ar phleananna. Is de réir an chúraim a leagann an Bord orthu amháin a fheidhmiú an lucht bainistíochta feidhmiúcháin agus sin d'fhonn polasaithe agus socruithe an Bhoird a

thabhairt i gcrích. Bíonn comhairleoirí gairme an Bhoird ar fáil ag an mBord chun dul i gcomhairle leo de réir mar is gá. D'aontaigh an Bord an polasaí baoil faoi réir ag athbhreithniú a dhéanamh ar an scór a mheastar le gnéithe éagsúla baoil.

I ndáil leis an tréimhse dar críoch an 31 Nollaig 2013, rinne na hiniúcháirí inmheánacha athbhreithniú foirmeálta thar ceann an Bhoird ar éifeachtúlacht an chórais don rialú airgeadais inmheánach.

Brendan O'Mahony
Cathaoirleach

Tuairisc an Phríomhfheidhmeannaigh, an Dr Ciaran Byrne

Ba mhaith an bhliain 2013 ag Iascach Intíre Éireann ó thaobh gnéithe éagsúla den obair. Ar an gcuid is tábhachtaí, bhí go ndearna an eagraíocht beart de réir an chúraim a leagtar uirthi faoin reachtaíocht, an t-iascach intíre, agus slatiascaireacht farraige san áireamh, a chaomhnú, a chosaint, a bhainistiú, a mhargú, a fhorbairt agus a fheabhsú taobh istigh de na hacmhainní, idir bhuiséad agus lucht foirne, a chuirtear ar fáil.

Is eagraíocht fhuinniúil shochóirithe IFI agus is féidir beart a dhéanamh go luath-thapa i ndáil le cúrsaí timpeallachta ionas go dtugtar an toradh is fear d'earnáil an iascaigh i gcrích. Chomh maith leis an gcumas seo dul in oiriúint le lán tairbhe do chúrsaí seachtracha agus tá cuid mhór den lucht foirne in ann chuig níos mó ná aon fheidhm amháin agus iad chomh cumasach i mbun chosaint an iascaigh agus atá i mbun fhorbairt an iascaigh nó obair oideachais. Ba shuntasach i rith na bliana 2013 an teas agus an triomach le linn an tsamhraidh a d'fhág béim níos treise ar thograí forbartha maidir leis an iascach, ar an gcuid nárbh fhéidir a chríochnú (ná a thosú fiú amháin) mar gheall ar dhrochaimsir i rith na bliana 2012 agus ar thograí nua ar fad. Déantar tagairt do roinnt de na tionscadail ar tugadh fúthu i rith na bliana 2013 sa tuarascáil seo.

Ó thaobh chosaint an iascaigh, is minic gur ag brath ar an aimsir a bhíonn an bheartaíocht a dhéantar chun an t-iascach a chosaint agus an áit ina dtarlaíonn sin, in inbhear, ar loch nó in uachtar abhantrachta. Beidh cosaint an iascaigh, anois agus san am atá romhainn, ina cuid lárnach i gcónaí den chúram a leagtar ar IFI. Tá cuid mhór oibre i gceist i gcónaí leis an ngné seo den ghnó agus tá an lucht foirne féin go mór chun tosaigh maidir le teicneolaíocht nua a chur chun fónaimh chun feabhas a chur ar na rátaí braite agus an t-iascach intíre a chosaint go héifeachtúil.

Is féidir a rá gur gné den turasóireacht go ginearálta atá sa turasóireacht slatiascaireachta agus is léir na pátrúin ardleibhéil chéanna ar na figiúirí maidir le turasóireacht slatiascaireachta atá le feiceáil i ndáil leis an margadh turasóireachta iomlán. Tá obair le déanamh i gcónaí chun cur arís le líon na gcuairteoirí slatiascaireachta sna blianta seo romhainn. D'éirigh go maith le IFI ina leith sin i rith na bliana 2013 agus tugadh faoi thionscnaimh éagsúla, freastal ar sheónna móra iascaireachta agus modh maireachtála in Éirinn agus thar lear agus a thabhairt go raibh trácht go forleathan ar an tslatiascaireacht in Éirinn i réimse leathan foilseachán. Sonraíodh agus an Scrúdú Socheacnamaíochta ar Shlatiascaireacht Fóillíochta in Éirinn á fhoilsiú sa bhliain 2013 go raibh isteach is amach le €755 milliún á ghnóthú d'eacnamaíocht na hÉireann le cúrsaí slatiascaireachta ar an tionchar díreach agus indéach a thabhairt san áireamh agus go raibh bonn daingean á chur faoi thuairim is 10,000 post mar gheall ar an gcaiteachas sin. Ba é seo an chéad uair a ndearnadh scrúdú dá leithéid ar an gcás in Éirinn agus beidh toradh an tsaothair sin ina lón eolais maidir leis an tslatiascaireacht a chur chun cinn agus a fhorbairt i rith na mblianta beaga seo chugainn.

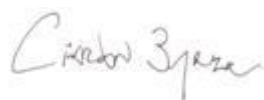
Is cúis áthais dom tuairisc a bheith le tabhairt ar an mbliain 2013 a bheith ina bliain fhiúntach oibre freisin in earnáil na hiascaireachta tráchtála ar bhradán a thagann faoi bhainistíocht IFI chomh maith le hearnáil bhríomhar na slatiascaireachta fóillíochta. Baineadh amach na cuótaí tráchtála a bhí leagtha síos maidir leis na haibhneacha éagsúla a raibh farasbarr éisc iontu. Cuireann IFI comhairle ar fáil gach bliain maidir leis an mbainistíocht a dhéantar ar 143 abhainn a mbíonn bradán ar fáil iontu.

Ó thaobh cúrsaí Taighde agus Forbartha, leanadh le roinnt de na cláir monatóireachta mórthábhachta, mar shampla an Chreat-Treoir Uisce, an Treoir maidir le Gnáthóga agus Bainistíocht Eascann, i rith na bliana 2013 agus ba chabhair don lucht foirne an aimsir bhreá i ndáil leis na gnéithe den obair a dhéantar allamuigh. Chomh maith leis na cláir

thuasluaite, chuir IFI tús go foirmeálta leis an gClár Náisiúnta maidir leis an mBas a bhfuil de chuspóir leis cuidiú le tuiscint a fháil ar ghnéithe de chás na baise in Éirinn. Ainmníodh Abhainn na hOirimhe i rith na bliana 2013 mar abhantracht innéacs náisiúnta an bhric ghil agus tá forbairt á dhéanamh ag IFI ar áiseanna a chuirfidh bonn taca faoin obair thaighde san ionad sin. Bhí béim faoi leith freisin ar pholasaí a cheapadh i ndáil le speicis ionracha agus ar reachtaíocht ina leith sin a thabhairt chun cinn. D'eagraigh IFI an chomhdháil bhuntábhachtach faoin teideal '*Freshwater Invasives - Networking for Strategy*' (FINS) i nGaillimh ag ar tháinig saineolaithe faoi speicis ionracha uisce le chéile chun na bearta mórthábhachta maidir le cúrsaí polasaí agus taighde i ndáil le speicis ionracha a shonrú. Tháinig foilseachán suntasach, faoi léirmheas chomhghleacaithe, de thoradh ar an gcruinniú sin. B'ábhar mórtais do IFI, i gcomhar leis an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Náidúrtha, cruinniú bhliantúil na hEagraíochta um Chaomhnú Bradán san Atlantach Thuaidh (NASCO) a eagrú i nDroichead Átha i mí Meitheamh 2013. Eagraíocht NASCO a thagann faoi chonradh na Náisiún Aontaithe agus tá na tíortha ar fad thart ar an Atlantach Thuaidh a bhfuil cúram orthu maidir leis an mbainistíocht maidir leis an mbradán ina mbaill. Cruinniú suntasach idirnáisiúnta a bhí anseo agus b'iontach an deis é an bhéim atá ag údarais na hÉireann ar chúrsaí caomhnúcháin maidir leis an mbainistíocht maidir leis an mbradán a léiriú.

Rinne an lucht eolaíochta sa Rannóg Taighde agus Forbartha beart maidir le líon suntasach iarratas ón Roinn a dtagann an eagraíocht faoina coimirce agus ó eagraíochtaí eile i rith na bliana maidir le comhairle eolaíochta a chur ar fáil faoi gach gné den bhainistíocht i ndáil leis an iascach. Is léir an caighdeán idirnáisiúnta atá a baint leis an saothar taighde a dhéantar in IFI ón réimse foilseachán, faoi bhreithmheas chomhghleacaithe, a cuireadh ar fáil sa Rannóg agus an réimse grúpaí náisiúnta agus idirnáisiúnta lena raibh baint ag daoine den fhoireann eolaíochta i rith na bliana.

Mar fhocal scoir, ba mhaith liom buíochas a ghlacadh le foireann IFI as an tsárobair a rinne siad i rith na bliana 2013 a d'fhág gurbh mhaith an bhliain í ag an eagraíocht.

An Dr Ciaran Byrne

Príomh-Fheidhmeannach

Iascach Intíre Éireann

Bearta Feidhmiúcháin

Bearta Feidhmiúcháin – Buneolas

Is sa Rannóg Feidhmiúcháin a dhéantar an bhainistíocht maidir le beartaíocht allamuigh Iascach Intíre Éireann ó lá go lá, lena n-áirítear cosaint, forbairt agus forfheidhmiúcháin maidir leis an iascach. Is é an Ceannasaí, an Dr Greg Forde, atá lonnaithe i nGaillimh, atá i gceannas na Rannóige agus cúnamh aige ina bhun sin ó sheisear Stiúrthóirí Cheantair Abhantraí.

Bhí tionchar faoi leith ag cúrsaí aimsire i rith na bliana 2013 ar bheartaíocht na Rannóige Feidhmiúcháin ar fud na tíre. Chuir an fuacht géar agus an bháisteach throm a tháinig i dtús na bliana cosc cuid mhór ar iascaireacht mídhleathach agus léirigh an triomach i rith an tsamhraidh an baol atá don iasc i dteocht ard agus i leibhéal íseal ocsaigíne, an baol go dtarlódh slad ar iasc agus truailliú timpeallachta agus an deis a bhí ag lucht póitseála teacht ar an iasc nuair a bhí leibhéal an uisce íseal. Dá thoradh sin ar fad, beagán le cois 24,000 méadar de líonta mídhleathacha a gabhadh i rith na bliana 2013, an chuid is mó de sin i rith an tsamhraidh agus tá de thoradh air sin arís go bhfuil roinnt cásanna, ar díol suntais iad, á dtabhairt chun cúirte maidir le hiascaireacht a dhéanamh go mídhleathach.

Tá IFI ag leanacht den chóiriú ar ghnáis oibre maidir le cúrsaí forbartha, cosanta agus timpeallachta d'fhonn an leas is fearr as infheistíocht an stáit a thabhairt i gcrích maidir le póilíneacht, caomhnú agus forbairt a dhéanamh maidir leis an iascach intíre. Bhí toradh suntasach i rith na bliana 2013, ó thaobh éifeachtachta agus críochnúlachta, ar phróisis oibre seanbhunaithe a chur i bhfeidhm a bhfuil cruthúnas ar an bhfeidhmiúlacht a ghabhann leo agus ar mhodhanna nua den nuáil, mar shampla patról i gcadhcanna agus ar rothair, patróil le madraí, teicneolaíocht don fhaireachas ceilte agus trealamh monatóireachta níos fearr maidir le cáilíocht uisce.

An tIascach a Chosaint

Tá soitheach cosanta amháin á oibriú ag IFI leis an gcósta thoir. Déantar patról leis an soitheach sin ó Mhullach Íde, Co. Bhaile Átha Cliath go Dún Dealgan, Co. Lú agus go dtí na Clocha Liatha, Co. Chill Mhantáin agus níos faide ó dheas.

Mar gheall ar phatról intíre nó patról ar muir, gabhadh níos mó ná 450 eangach dar fad iomlán breis agus 24,000 méadar. Gabhadh trealamh eile iascaireachta chomh maith, slata iascaigh, báidíní, doruithe, pící & sleánna ina measc, chomh maith le hiasc, oisrí agus muiríní.

Rinneadh roinnt patróil i gcomhar ar muir idir Ceantair Abhantraí (RBD) éagsúla de cuid IFI chomh maith le patróil i gcomhar leis an Údarás um Chosaint Iascaigh Mhara (SFPA) agus patróil chun fónamh don Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil EPA) maidir le sampláil ar an uisce amach ón gcósta.

Fíor 1. Iasc garbh a gabhadh mar gheall ar iascach mídhleathach le líonta

Tá 112 cás inar tharlaigh sárú ar reachtaíocht an iascaigh i rith na bliana 2013 a bhfuil ionchúiseamh tionscanta ina leith nó ina ndéanfar sin go fóill. Is ionann sin agus ardú 14% i gcomórtas leis an mbliain 2012. Tá cás i gceist maidir le duine amháin ar rugadh air i mbun bearta mídhleathacha a dhéanamh níos mó ná aon uair amháin i rith na bliana. Bhí réimse leathan i gceist leis na coireanna, iascaireacht taobh amuigh de thráth an tséasúir, líonta mídhleathacha, sá éisc (le sleá) agus piocadh oisrí (de láimh) agus eile. Eisíodh 294 Fíneáil ar an Láthair (OTSF) i rith na bliana 2013 agus fuarthas €32,810 le hóc na bhfíneálacha sin. Déantar an t-airgead sin a athinfheistiú sa chosaint, sa bhainistíocht agus san fhorbairt maidir leis an iascach intíre.

Is léiriú an toirt mhór líonta a gabhadh ar muir agus ar bhealaí fíoruisce ar an mbagairt atá ann go leanúnach don iascach ó bheartaíocht mhídhleathach agus díritear aird in athuair ar an ngá atá le cosc tréan. Bhain ábhar buartha faoi leith i rith na bliana 2013 le córais aibhneacha ina rabhtas faoi bhun na n-íosteorainneacha caomhnúcháin maidir le bradáin a bheith á dtapú ag lucht póitseála agus líonta a bheith á gcur i sruthanna beirtrí i mí na Samhna i ndobharcheantair a bhfuil tábhacht leo maidir leis an mbreac agus leis an mbradán.

Ar cheann de na modhanna oibre nua a thug IFI chun cinn i rith na bliana 2013, bhí patról le madraí. Tá cruthaithe ag an gcéad mhadra patróil de chuid IFI, 'Sika', go bhfuil an-chumas inti maidir le trealamh póitseála a aimsiú, mar shampla, líonta ceilte, meáchain, rópaí agus málaí. Cuideoidh a leithéid sin leis an bhfoireann aird a dhíriú ar limistéir faoi leith maidir le patróil faireachais. Tá na bearta tosaigh déanta maidir le clár patróil le madraí a chur ar bun ar fud na tíre ar fad.

Fíor 2. Oifigeach Iascaigh de chuid IFI leis an madra lorgaireachta 'Sika'

Chuir an úsáid as cadhcanna ar aibhneacha agus ar locha i rith na bliana 2013 le héifeachtúlacht bhearta IFI chun cosc oiread agus is féidir a chur ar iascaireacht mhídhleathach. Gabhadh trealamh iascaireachta mídhleathach le linn patról cadhcanna i roinnt cásanna. Is féidir faoin tráth seo patról a dhéanamh ar chóras iomlán abhann, agus iascairí ar an dá bhruach san áireamh, in imeacht uaireanta a chloig agus sin i áiteanna a mbíodh laethanta i gceist le patról a dhéanamh iontu roimhe seo mar gheall ar a iargúlta atá siad, a mhí-áisiúla atá bealach isteach is amach agus sin féin foircthe le fásra.

Ar an gcaoi chéanna, chuir an úsáid as Soithigh Uisce Pearsanta (PWC) go mór leis an réimse a bhféadann lucht foirne patról a dhéanamh ann ar fud uiscí inbhir agus cósta. Is díol suntais an tsábháil, ó thaobh costas oibriúcháin agus líon foirne, atá i gceist maidir le PWC a úsáid seachas Bád Righin Inséidte (RIB). Anuas air sin, tá tairbhe faoi leith as an PWC ó thaobh luais, a luaithe is féidir é a chur in úsáid agus a áisiúla atá sé go ginearálta. Is mó an seans go mbeadh IFI i riocht beart níos luaithe a dhéanamh i ndáil

le fógra práinne más ceantar atá i gceist ar féidir é a thaobhú go sábháilte le PWC ó tharla gur lú an líon foirne is gá chun patról den chineál sin a dhéanamh.

Bhí tairbhe mhór as ceamaraí ceilte freisin agus fógra á sheoladh ag daoine den fhoireann faoi bheartaíocht póitseála mhídhleathach le teachtaireacht téacs agus grianghraf de ló agus d'oíche. Léiríonn na grianghraif le Fígiúr 5 a éifeachtaí atá an scóip grianghrafadóireachta; ag dreideáil oisrí níos mó ná 3.5 km ón áit a bhfuil an scóip a bhí na báid a fheictear trí ghrianghrafadóireacht mhéadaithe an scóip. Is annamh a dhéantar bearta faireachais níos mó ná 2 km ón áit a síltear beartaíocht mhídhleathach a bheith ar siúl.

Tarlaíonn go mbíonn ciontóirí bagrach le lucht foirne IFI agus is cosúil gur minice iompar den chineál sin anois ná mar a bhíodh. Nuair a tharlaíonn eachtra dá leithéid, iarrtar cúnamh ar na Gardaí. Déantar gach dícheall a chinntiú go mbíonn an lucht foirne ullmhaithe oilte do chásanna dá shórt. Is dona leis na cúirteanna aon chás ina gcuirtear bac ar obair an lucht foirne agus go háirithe aon ionsaí. Tá toradh fóna, ó thaobh plé le daoine a bheadh bagrach nó ionsaitheach, ar cheamaraí a thabhairt isteach a bhíonn feistithe ar oifigeach cosanta IFI agus is féidir a úsáid chun taifeadadh a dhéanamh ar iompar dhaoine a dtagtar orthu le linn patról a dhéanamh le solas an lae.

Fíor 3. Grianghraf d'amhrastach a ceapadh ar cheamara faireachais oíche

Fíor 4. Grianghraf a ceapadh le ceamara ceilte de phóitseálaithe ag filleadh ó abhainn i nDún na nGall

Fíor 5. An gnáthamharc gan scóp grianghrafadóireachta (ar chlér) agus an áit atá sa chiorcal dearg arna cheapadh 3.5 km ó bhaile le scóp (ar dheis)

Is é córas cumarsáide raidió TETRA, mar atá in úsáid faoi láthair i gCeantar Abhantraí an Iardheiscirt (SWRBD), an príomhchóras cumarsáide allamuigh ag foireann cosanta IFI sa cheantar sin faoin tráth seo.

Tháinig méadú 9% freisin i rith na bliana 2013 ar líon na dtuairiscí a tháinig chuig IFI ar an mbeolíne teileafóin 24 uair a chloig, líon iomlán 521 glao. Nuair a thagann na tuairiscí sin 'beo' agus ar an toirt, tarlaíonn eolas iontu a mbíonn an-tairbhe as ag an bhfoireann. Tarlaíonn, ina dhiaidh sin, gur fada an mhí-obair déanta faoin am a dtagann an tuairisc nó nach mbíonn mórán eolais á thabhairt agus nach féidir an áit a shonrú go mion.

Sna ceantair sin is mó a ndéantar garbhiascaireacht iontu, cuireadh dlús mór le líon na bpatrólanna ar an deireadh seachtaine agus ar laethanta saoire bainc, nuair a bhíonn ar chumas líon mór slatiascairí turais fhada a thabhairt chun dul i mbun garbhiascaireachta. Bhí toradh fiúntach ar phatról den chineál sin agus ar an mbeolíne tuairiscí faoi rún maidir le cosc a chur ar ghníomhartha mídhleathacha agus cuidiú le IFI cásanna ionchúisimh a thabhairt ar tháinig ciontú dá mbarr. Tugtar sampla thíos d'urghabháil a rinneadh maidir le mídhleathach.

Fíor 6. Ábhar a ndearnadh a ghabháil mar gheall ar iascach mídhleathach ar Loch na Coille Báine, Cill Mhaighneann, Co. na Mí

Gabhadh dhá líontán fonsaí déag le haghaidh eascann, báidín iascaigh agus eangach fhairsing ag Loch Uachtair, Co. an Chabháin i gCeantar Abhantraí an Iarthuaiscirt i rith na bliana agus géilleadh do IFI iad. Léiríonn seo go bhfuil iascach á dhéanamh go mídhleathach ar eascanna i gcónaí in ainneoin cosc a chur ar an iascach sin mar gheall ar chúrsaí caomhnúcháin.

Fíor 7. Eangach a gabhadh i Loch Uachtair

Teidil an Stáit ar Iascach – Cluain Gaoith agus Gaoth Barra

Tháinig réiteach, a bheag nó a mhór, i rith na bliana 2013 ar na ceistanna leanúnacha a bhain le foghail ar Iascach Chluain Gaoith, Co. Mhaigh Eo atá faoi úinéireacht IFI tar éis cás a thabhairt sa Chúirt Chuarda in 2012 arb é toradh a bhí air gur ciontaíodh roinnt daoine áirithe a dhéanadh iascaireacht ann go rialta gan cead chuige sin. Tar éis an cás a chur ar athló roinnt uaireanta, ciontaíodh duine de na daoine seo i mí na Nollag 2013 i roinnt cionta éagsúla, ionsaí san áireamh, agus tá pianbhreith le gearradh i rith na bliana 2014.

D'eagraigh an Breitheamh Denis McLaughlin suí speisialta de Chúirt Dhúiche na nGleannta, Co. Dhún na nGall an 10 Deireadh Fómhair chun déileáil le sciar tosaigh de chásanna a bhaineann le slatiascaireacht i nGaoth Barra ag dul siar go dtí an bhliain 2007. Ciontaíodh ceathrar in iascaireacht a dhéanamh gan chead, gearradh fíneáil €500 an duine orthu agus ordaíodh dóibh na costais dlí a íoc.

Reachtaíocht

Tugadh roinnt fodhlíthe nua isteach i rith na bliana chun cuidiú leis an mbainistíocht maidir leis an mbradán agus le cláir eile bainistíochta. I gcás an bhradáin, eascraíonn an chuid is mó de na fodhlíthe a tugadh isteach ón réimeas bainistíochta a cuireadh ar bun mar gheall ar an gcomhairle eolaíochta a tháinig ón mBuanchoiste Eolaíochta maidir leis an mBradán (SSCS) a chur i bhfeidhm. Dá thoradh sin, tugadh fodhlíthe isteach ar bhonn áitiúil i ndáil le haibhneacha faoi leith ionas gur féidir bainistíocht mar is cóir a dhéanamh orthu.

Mar shampla, thug IFI fodhlí nua isteach maidir leis an bhFéil i rith na bliana 2013 - Fodhlí 910, 2013 trínar tugadh isteach slatiascaireacht ar bhonn breith agus scaoileadh saor ón 1 Márta go dtí an 11 Bealtaine agus teorainn iascaireachta aon iasc amháin an t-iascaire in aon lá ar bith ón 12 Bealtaine faoi réir ag uasteorainn trí iasc an séasúr. Leagadh na bearta sin amach go sonrach ionas go gcinntítear nach ndéantar róshaothrú ar an bhFéil.

An Timpeallacht agus Cúrsaí Éisc

Slad Éisc

Tharla 53 eachtra lenar bhain slad ar iasc ar fud na tíre i rith na bliana 2013. Tugtar sonraí ina leith in Aguisín 12. Bhí sin níos mó ná cúig oiread líon na bliana 2012 (10) agus ba é an triomach i rith an tsamhraidh ba chúis leis sin. Ceantar Abhantraí an Oirthir (12 eachtra), RBD na Sionainne (19) RBD an Iarthuaiscirt (10) na ceantair is mó ar tharla eachtraí den sórt iontu, 78% den iomlán.

Tá de pholasaí ag IFI ionchúiseamh a dhéanamh nuair a tharlaíonn slad ar iasc agus nuair a shonraítear an chúis leis an slad. Seo a leanas roinnt samplaí de chásanna ina ndearnadh ionchúiseamh mar gheall ar eachtraí i rith na bliana 2013:

Tharla slad ar iasc ar an Dothra, Co. Bhaile Átha Cliath i mí Márta 2013 a d'fhág iasc marbh ar fud réimse 2 km anuas go dtí Droichead an tSeanbhábhuin agus ar aghaidh síos go Cora Theach na Giúise. Nuair a rinne foireann IFI scrúdú ar an gcás, fuarthas breac donn fásta agus breac donn óg, loimpre agus an chailleach rua marbh. Trí shuirbhéireacht ag siúl le bruach na habhann idir an 1 agus an 4 Márta, rinne lucht foirne amach gur maraíodh isteach is amach le 3,000 iasc. Tar éis samplaí a chur faoi anailís, rinne IFI ionchúiseamh agus ciontaíodh comhlacht tógála i gCúirt Dhúiche Bhaile Átha Cliath an 14 Deireadh Fómhair. Ghearr an breitheamh fíneáil €2,000 agus ordaíodh costais agus caiteachas dlí a íoc le IFI.

Fíor 8. Sampla den bhreac donn a maraíodh ar an 1 Márta sa Dothra (tugtar chun aire an réimse éagsúil ó thaobh aoise agus aicme)

Tharla slad ar iasc sa Bhoireann i gCo. Cheatharlach i mí Meitheamh 2013 nuair a tharla gur sceitheadh fuíoll fuingicíde de thimpiste as spraeire a leath ar fud 4.2 km den abhainn. Meastar gur maraíodh idir ceithre mhíle agus cúig mhíle breac donn. Phléadail an feirmeoir ciontach sa chion sa Chúirt Dúiche i gCeatharlach. D'ordaigh an Breitheamh costais €2,135 a íoc le IFI.

Caighdeán an Uisce agus Cúrsaí Truailliúcháin

Tá dua caite ag IFI le sárchaidreamh a chothú le craobhchóras geallsealbhóirí a chuireann lucht foirne IFI ar an eolas faoi aon chor nua ionchais nó faoi eachtraí a bhféadfadh tionchar a bheith acu ar an iascach. I gcuid mhór cásanna, fágann sin gur féidir beart a dhéanamh roimh ré sula dtarlaíonn an rud a mbeadh bagairt uaidh.

Bíonn caidreamh sárghairmiúil ar bun freisin ag IFI le gníomhaireachtaí eile Stáit a leagtar cúram cosanta orthu i ndáil leis an timpeallacht uisce. Bíonn caidreamh ar siúl go rialta de réir mar a bhíonn gá leis (e.g. maidir le clár samplála EPA in inbhir aibhneacha, bearta imscrúdúcháin i gcomhar leis na húdaráis Áitiúla, ceisteanna tras-chomhlíontais etc.).

Bíonn lucht Fhoireann Timpeallachta IFI dírithe ar imscrúdú a dhéanamh maidir le cúrsaí timpeallachta agus ar an tionchar a d'fhéadfadh a bheith ag forbraíochtaí ar chaighdeán an uisce agus ar ghnáthóga iascaigh a mheas. Rinne daoine den fhoireann 3,662 iarratas ar chead pleanála nó ar cheadúnais a mheas, agus a dtuairim i ndáil leo a chur in iúl, chomh maith le 1,145 togra foraoiseachta sa chás gur dhóigh tionchar a bheith acu ar an timpeallacht uisce. Anuas air sin, rinneadh 7,908 scrúdú cigireachta maidir le monarchana cóireála uisce/fuíolluisce, oibreacha innealtóireachta sibhialta agus ionaid talmhaíochta i rith na bliana 2013.

Cuireadh roinnt cúrsaí oiliúna do chomhairleoirí de chuid Teagasc ar fáil d'fheirmeoirí ar fud na tíre mar chuid den scéim REPS (maidir le Caomhnú na Timpeallachta faoin Tuath) tar éis cúrsa oiliúna leasaithe do chomhairleoirí Teagasc/ IFI a thabhairt i bhfeidhm. Tá i gceist leis an scéim go mbeadh buntáiste ag feirmeoirí as a gcuid feirmeoireachta a dhéanamh ar bhealach atá éadrom ó thaobh na timpeallachta agus modhanna feirmeoireachta a chur ar bun atá dírithe ar ghnáthóga a chosaint don dúlra.

Beartaíocht i gcomhar idir Teagasc agus IFI atá sa chúrsa a chuirtear ar fáil ar fud na tíre. Tá sraith léachtaí, arna dtabhairt ag lucht foirne de chuid IFI agus Teagasc araon, i gceist leis an seisiún sa seomra ranga agus tugtar cuairt tráthnóna ar fheirm sa cheantar máguaird ionas gur féidir gnéithe praiticiúla de sheisiún na maidine a phlé ar an láthair. Léirigh lucht foirne IFI sampláil maidir le maicrinveirteabraigh san abhainn agus míníodh an tábhacht atá leis na feithidí seo i ndáil le héiceachóras uisce agus maidir le caighdeán an uisce a mheas. Léirigh lucht foirne Teagasc an stáisiún samplála uisce atá in úsáid acusan, lena mbaineann cora hidriméadrachta agus trealamh samplála uathoibreach.

Fíor 9. Cuairt ar láthair arna eagrú ag Teagasc/IFI mar chuid den Oiliúint maidir le Cáilíocht Uisce

Taobh amuigh den teas agus den triomach i rith an tsamhraidh a d'fhág go raibh leibhéal an uisce íseal ar feadh chuid mhór den samhradh, ba shuntasach, maidir le heachtraí eile i rith na bliana 2013 a raibh tionchar acu ar chaighdeán an uisce/ar ghnáthóga, roinnt cásanna inar tugadh ábhar chun bealaigh ó leaba aibhneacha a d'fhág eiceachórais na habhann agus bruacha na habhann lagaithe. I gcás amháin, a tugadh faoi deara ar abhainn na Bláthaí i gCabhán agus ar abhainn Dhoire Mholach, tarraingíodh ábhar d'fhosraith na habhann aníos ar an mbruach, rud a rinne dochar do ghnáthóga agus a d'fhág gur tharla sioltach síos an abhainn. Tharla fás flúirseach fiailí agus algaí i locha, go háirithe i Loch Coirib, i Locha Chaisleán an Bharraigh agus i Loch Riach, agus is dócha gur níos mó de sholas na gréine agus leibhéal uisce níos ísle ba chúis leis sin.

Tograí Infreastruchtúir

Is gné bhuntábhachach d'obair an IFI an caidreamh, an comhoibriú agus an bheartaíocht i gcomhar leis na geallsealbhóirí ar fad ar an leibhéal áitiúil i ngach Ceantar Abhantraí (RBD). Lean an IFI i rith na bliana 2013 de chion tairbhe a dhéanamh maidir le tograí infreastruchtúir ionas go gcinnteofaí dearadh agus cur i bhfeidhm inmharthana. Tháinig caomhnú, cosaint agus, i gcuid mhór cásanna, forfheabhsú ar an acmhainn iascaigh fhiáin de thoradh na beartaíochta sin ar an gcostas ab ísle don Stát.

Lean lucht foirne IFI freisin de chomhairle agus de chaidreamh a dhéanamh maidir le forbairt infreastruchtúir i ndáil le Dréachtphleananna Forbartha na nÚdarás Áitiúil chomh maith le Pleananna Straitéiseacha agus cáipéisí eile (maidir le cúrsaí comhshaoil). Bhain na bearta sin le céimeanna scóipeála, deartha agus tógála na hoibre chomh maith le scrúdú a dhéanamh agus aighneachtaí a chur faoi bhráid de réir mar ba ghá. Lean cuid mhór de na hÚdaráis Áitiúla agus Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) i rith na bliana 2013 den dul chun cinn le bearta éigeandála maidir le faoiseamh ó thuilte i gceantair thús áite ar fud na tíre. Ina ainneoin sin, tharlódh gur léiríodh áiteanna eile a mbeidh gá le bearta maidir le faoiseamh ó thuilte san am atá romhainn le linn na drochaimsire ag deireadh na bliana.

In Íochtar na Dothra, Co. Bhaile Átha Cliath, rinneadh obair sa sruth féin ón réimse taoide aníos níos faide ná Stáisiún Dart Bhóthar Lansdúin.

Fíor 10. Obair sa sruth ar an Dothra, Droichead na Dothra, Co. Bhaile Átha Cliath

Ar na tograí infreastruchtúir eile a ndearnadh obair orthu i rith na bliana, bhí Tionscadal Naisc le Líonra Eirgrid agus comhairliúchán á dhéanamh arís le RPS Group Plc a bhfuil cúrsaí innealtóireachta agus dearadh comhshaoil de chúram orthu i ndáil leis an tionscadal sin.

Leanadh den chomhairliúchán agus den chomhordú idir IFI agus Údarás na mBóithre Náisiúnta (NRA) i rith na bliana faoin scéim maidir le hObair Chothabhála ar Dhroichid an Iarthuaiscirt 2013-2015. Tá isteach is amach le 400 droichead ar gá obair chothabhála nó obair dheisiúcháin orthu i gceist leis an scéim sin.

Bhí Jacobs Engineering Ltd i gcomhairle le daoine den lucht foirne i ndáil le Saintuairisc Comhairliúcháin faoi Chéim na Scoipeála maidir le Ráiteas faoin Tionchar ar an Timpeallacht (EIS) a ullmhaíodh thar ceann ceithre Údarás Áitiúil Bhaile Átha Cliath, Comhairle Chontae na Mí agus Comhairle Chontae Chill Dara i ngeall ar ionad amháin cóireála fuíolluisce (WWTP) i gCluain Seach i bhFine Gall a mbeadh píobán sceite uaidh 6km amach ó Chuan Bhaile Dhúill agus 1 km soir ó thuaidh ó Inis Mhic Neasáin. San aighneacht a chuir IFI faoi bhráid, féachadh lena thabhairt go ndíreodh na comhairleoirí aird ar thábhacht an limistéir sin don iascaireacht thráchtála agus mar láthair taitneamhachta ag lucht slatiascaireachta. D'éiligh IFI go dtiocfadh gach beart meastóireachta faoi anáil reachtaíocht na hÉireann agus reachtaíocht na hEorpa, go háirithe Creat-Treoir Uisce an AE, Rialacháin an AE maidir le Cuspóirí Comhshaoil (Screamhuisce) 2009, Rialacháin an AE maidir le Cáilíocht Uisce Snámha Rialacháin an AE maidir le hUisce Sliogéisc agus an Treoir maidir le Gnáthóga.

Chaith daoine den lucht foirne cuid mhór ama freisin le caidreamh ar an láthair le conraitheoirí ionas go gcinnteofaí na modhanna tógála a bheith ag teacht le cosaint thimpeallacht an iascaigh mar raibh píblíne mhór gáis á cur síos idir an Bán Loiscthe, Co. Chill Chainnigh agus an tOileán Mór, Co. Loch Garman agus roinnt mhór aibhneacha agus sruthán á dtrasnú.

Fíor 11. Locháin chun siolta a cheapadh go sealadach iontu le bealach na píblíne gáis

Bhí cuid mhór obair draenála ar bun ag Údarás Áitiúla agus ag úinéirí talún nuair a bhí an aimsir go breá i mí Meán Fómhair. Ábhar díomá nach raibh an obair ar fad á déanamh mar ba mhian le IFI agus cuireadh an obair ar roinnt tionscadal ar athló go gcuirfí oiliúint ar thiománaithe meaisíní, ar úinéirí talún, ar shaoistí agus ar innealtóirí faoi mhodhanna oibre atá éadrom ó thaobh na timpeallachta de i ndáil le hobair fheabhsúcháin maidir le córais iompar uisce.

Faoiseamh ó Thuilte in Inis

D'iarr Comhairle Chontae an Chláir ar an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha maolú a dhéanamh ar choinníollacha i gcás scéim Faoiseamh ó Thuilte in Inis mar gheall ar an mbaol go dtarlódh turnamh talún agus tuilte i ndáil le hoibreacha treisithe a rinneadh roimhe sin leis an bhForghas. Tógadh balla cruachphíle ach bhí an talamh sa riocht gurbh ghá forneartú le clocha a dhéanamh ar an talamh le bruach na habhann d'fhonn a chinntiú go seasfadh sé. Rinne IFI an modh oibre agus an bonn tuisceana a bhain leis an obair a mheas agus aontaíodh ina dhiaidh sin leis an iarratas ar mhaolú. Rinneadh an obair trí chuirín siolta a úsáid agus clocha a shocrú.

Fíor 12. Faoiseamh ó Thuilte in Inis, roimh an obair agus ina diaidh

Forbraíocht Feirmeacha Gaoithe

Ar na feirmeacha gaoithe is tábhachtaí a bhfuil forbairt á dhéanamh orthu, tá Feirm Gaoithe na Gaillimhe agus na feirmeacha gaoithe i Seanadh Gharráin agus i Leitir Gungaid i gceantar na Gaillimhe agus feirm gaoithe Abhainn Eidhneach agus feirm gaoithe an Chladáin i gceantar Bhéal an Átha. Tá súil á coinneáil ag lucht foirne IFI ar an bhforbraíocht sin go léir.

Tá an obair thógála maidir le roinnt feirmeacha gaoithe i nDún na nGall tugtha chun críche agus tá dhá fheirm ar diúltaíodh cead pleanála ina leith mar gheall ar chúrsaí timpeallachta. Tá fíorthábhacht le cóir cheart ar uisce draenála le linn obair thógála agus ina diaidh agus déantar gach dícheall cigireacht a dhéanamh ar shuíomhanna feirmeacha gaoithe ag tráthanna cinniúnacha den obair thógála d'fhonn a chinntiú go mbítear ag cloí leis an sárchleachtas. Is mór an tairbhe d'aon dream a mbeadh rún acu forbairt a dhéanamh ar fheirm gaoithe dul i mbun comhairliúcháin tamall maith sula mbeadh iarratas ar chead pleanála á chur isteach.

Lintéir

Bhí gá le tóchair agus lintéir nua chun srutháin a chur ar mhalairt slí i rith na bliana. Sampla den chineál sin an lintéar nua agus an obair chun sruth a aistriú le linn obair fheabhsúcháin ar bhóthar an N16 Cluainín / Gleann Farna i gContae Liatroma. Iarradh ar IFI cigireacht a dhéanamh ar an suíomh agus ba léir dá thoradh sin easnamh maidir leis an dearadh ar an lintéar agus maidir le suíomh an lintéir i gcomórtas leis an mbealach nua a bhí beartaithe don sruth. Sonraíodh seifteanna ar an láthair chun an t-easnamh sin a chur ina cheart. Bhí athrú maidir le leibhéil inbhéarta, le sciatha an lintéir agus leis an modh oibre a bhí i gceist d'aistriú an tsrutha i gceist leis an leasú.

Fíor 13. Lintéar N16 Cluainín / Gleann Farna

Fíor 14. Lintéar sármhór i gClochbhuaile. Anuas an sruthán seo a thaoscann locha a bhfuil bric iontu.

Ceisteanna Ginearálta maidir le Cúrsaí Timpeallachta – Dúshlán na bliana 2013

Bhí an dúshlán maidir le huisce a bheith á thabhairt chun bealaigh, agus an drochthionchar a bhíonn aige sin ar acmhainn an iascaigh, roimh IFI arís i rith na bliana seo. Is deacracht mhór nach bhfuil rialacháin shonracha i bhfeidhm ina leith seo agus ba ghéire an cás i rith na bliana 2013 nuair a d'fhág teas agus triomach ar feadh tréimhse fada i rith an tsamhraidh go raibh ardú suntasach ar an éileamh ar uisce.

Fíor 15. An Ghlais Álainn, Fíodh Ard, Co. Thiobraid Árann

Fíor 16. Suirbhéireacht ar siúl ar fhásra i Locha Chaisleán an Bharraigh

Bhí cuid mhór sciodair á leathadh ar an talamh ag lucht feirmeoireachta i mí Feabhra, go háirithe an choicís deiridh den mhí. Bhí an lucht foirne allamuigh airdeallach maidir le monatóireacht a dhéanamh air sin d'fhonn a chinntiú nach dtarlódh aon sceitheadh isteach san uisce, cibé an d'aon ghnó a dhéanfaí sin nó mar gheall ar mhínós oibre. Tríd is tríd, tharla an leathadh sciodair ar bhealach sásúil agus ba mhór an chabhair an aimsir a bheith tirim maidir le haistriú feithiclí agus sú an sciodair.

Rinneadh beart mór tarrthála éisc i mí Meán Fómhair ar an nGlais Álainn (abhantracht na Siúire) nuair a thriomaigh réimsí móra den abhainn. Mar gheall ar an triomach sa cheantar ar feadh míonna roimhe sin, bhí an tábla uisce níos ísle ná mar a bheadh de ghnáth agus, dá thoradh sin, shíothlaigh uisce na habhann trí leaba na habhann ionas nach raibh fanta ach lochán anseo agus ansiúd. Bhí an t-iasc sáinnithe sna locháin sin agus tugadh timpeall is 500 breac, 50 colcóg bradáin, loimpre, eascanna, cailleacha rua agus cráifisceanna síos an abhainn gur scaoileadh amach iad mar a raibh leibhéil uisce níos sásúla.

An t-iasc a thabhairt slán

Gnáthóga Éisc a Fhorbairt

Cuireadh tuarascáil saineolais faoi mheasúnú fisiceach ar Mhuileann na Dromann ar an Abhainn Bhán, Co. Lú ar fáil i rith na bliana. Bhí d'aidhm leis an tuarascáil sin measúnú a dhéanamh ar an tionchar a bheadh ag bealach éisc a bhí beartaithe ar oidhreacht an cheantair. Tá an bealach éisc luaite mar bheart príomhthábhachta maidir le forbairt gnáthóg sa cheantar agus d'fhágfaí 10 km de ghnáthóg sceathraí salmainide á chur ar fáil dá ndéanfaí a thógáil. Tá le tuiscint ó na torthaí a chuirtear i láthair sa tuarascáil nach mbeadh aon tionchar chun dochair ag an mbealach éisc atá beartaithe maidir le haon iarsma seandálaíochta ná ailtireachta ar an láthair. Tá plé bunaithe ar an tuarascáil ar siúl i gcónaí le húinéir na talún, Comhairle Chontae Lú agus an Roinn Ealaíon, Oidhreacht agus Gaeltachta.

Gnáthóg Éisc a Fhorbairt - Creatphlean Slánchóirithe

Seoladh creatphlean slánchóirithe maidir leis an tSionainn an 22 Samhain 2013. Tháinig an plean sin chun tosaigh mar gheall ar an Treoir maidir le Measúnacht Straitéiseach Timpeallachta. Is é is mó ar leagadh béim air maidir leis an bplean limistéir a thabhairt chun aire ina bhféadfaí forbairt a dhéanamh agus aird iomlán ar an timpeallacht, ar ghnáthóga agus ar bhuntáiste socheacnamaíochta. Ba é cion oibre ba thábhachtaí a rinne IFI a chinntiú gur sonraíodh go soiléir an tábhacht atá le hiascach, go háirithe maidir le slatiascaireacht agus le hiasc sliogáin, agus a chinntiú go ndéanfaí cáilíocht an uisce agus an ghnáthóg uisce a chaomhnú agus a chinntiú go ndéanfaí an acmhainn ionchais a bhaineann le slatiascaireacht san inbhear agus sa cheantar máguaird a mheas go hiomlán agus nach mbeadh sin á fhágáil ar lár i ndáil le cúrsaí forbartha san am atá romhainn. Feictear tábhacht leis an Treoir maidir le hÉin, an Treoir maidir le Gnáthóga agus an Chreat-Treoir Uisce ó thaobh gnáthóga, speicis agus caighdeán an uisce a chosaint agus cinntiú gur féidir forbairt atá inmharthana ó thaobh na timpeallachta de a dhéanamh ar bhealach comhordaithe.

Feictear gur próiseas tábhachtach a bheidh sa Mheasúnacht Straitéiseach Timpeallachta, atá ag teacht chun cinn faoi láthair, maidir le haird a dhíriú ar réimsí a bhféadfaí forbairt a dhéanamh orthu ar leibhéal straitéiseach. Os a choinne sin, is é cuspóir ginearálta atá leis, a chinntiú go mbeadh aon fhorbairt a dhéanfaí inbhuanaithe ó thaobh na timpeallachta de agus ag teacht le gach treoir de chuid an AE agus gach reacht náisiúnta a bhaineann le hábhar.

Athshlánú na hAbhann Gairbhe

Cuireadh tús le togra athshlánú na hAbhann Gairbhe sa bhliain 2010 mar gheall ar an tionchar ó mhaidhm talún ag feirm gaoithe Ghléib Gharbhach i rith na bliana 2008. Bhí cur isteach ar Abhainn na Gairbhe ar fad ón áit ar thosaigh an mhaidhm talún go dtí an áit a ritheann an abhainn isteach sa tSionainn i Loch Aillionn. Thug an Bord Soláthair Leictreachais (ESB Ireland) €375,000 ar fáil do IFI chun an clár athshlánaithe a chur i bhfeidhm. Go dtí seo, tá 7 km de chainéal curtha ar ais mar a bhíodh in áiteanna éagsúla leis an abhainn. Ar an obair a rinneadh, tá bruach na habhann a dhaingniú, cosaint cloch (i bhfoirm "*rip rap*") don bhruach mar a raibh creimeadh á dhéanamh, sraonairí leaba cothroime a chruthú sa chainéal, dramhábhar crainn a thabhairt chun bealaigh, obair feabhsúcháin a dhéanamh in athuair mar ar tharla dochar mar gheall ar dhramhábhar breise agus céimeanna nádúrtha cloiche a chur isteach suas ó Dhroichead an R280 ionas go mbíonn bealach ag an iasc.

Tá mataí brablaigh ar an gcóras is fearr a n-éiríonn leis maidir le clár athchóiriú na hAbhann Gairbhe agus sin mar gheall ar a ísle a luíonn siad le leaba na habhann agus a chosúla atá siad le gnéithe nádúrtha i sruth aibhneacha tuile den chineál céanna, mar shampla an Abhainn Bhuí agus an Airgnigh. Tá le tuiscint ó bhunsuirbhéireacht leictriascaireachta a rinneadh go bhfuil ardú in athuair ar líon na mbreac sna ceantair a ndearnadh an athchóiriú iontu. Beidh suirbhé cuimsitheach leictriascaireacht á dhéanamh i rith na bliana 2014 agus comórtas idir sin agus an suirbhé bonnlíne a rinneadh sular tugadh faoin obair athshlánaithe.

Obair athshlánúcháin

Rinneadh cuid mhór obair athshlánúcháin agus obair fhorbartha ar bhruacha ar fud na tíre i rith an tsamhraidh nuair a bhí cúrsaí aimsire agus uisce cóiriúil chuige. Cé go raibh cuid mhór den obair sin a tháinig faoi chlár Chiste Chaomhnú an Bhradáin, bhí roinnt eile ar trí bhuiséad forbartha IFI a cuireadh airgead ar fáil lena haghaidh.

Ábhar suntais faoi leith an obair fhorfheabhsúcháin leitheadach a rinneadh ó thaobh an iascaigh de maidir le roinnt de na srutháin a shileann isteach i Locha Móra an Iarthair (Loch Coirib, Loch Measca agus Loch Ceara). Rinneadh obair den chineál sin, ar d'fhoill feabhas ar líon na mbreac a rinneadh í, ar chúig cinn de shrutháin agus bhí i gceist léi 465 tonna de ghairbhéal sceathraí a tharraingt isteach, 115 cora agus sciath a thógáil, sconsa a chur le 350m de chainéil agus 500 tonna de chlocha a shocrú go straitéiseach. Chuir roinnt clubanna slatiascaireachta, Cónaidhm na Coiribe agus Fondúireacht Chlaídh timpeall is €25,000 ar fad ar fáil agus bhí cúnamh breise ar fáil ó Oifig na nOibreacha Poiblí.

Fíor 17. Obair fhorfheabhsúcháin ar bun i Sruthán Mhic Ceithearnaigh in aice le Corr na Móna

Fíor 18. An Broicín, Dobharcheantar Loch Arbhach sular glanadh an sruth (ar chlé) agus tar éis na hoibre (ar dheis)

Leanadh de na cláir bainistíochta maidir leis an stoc éisc sna réimsí iascaigh móra ainmnithe i ndáil leis an mbreac donn fiáin agus bhí san áireamh leis sin bearta chun iasc a shábháil agus gilidíní bric a ligean saor a bhí sáinnithe mar gheall ar leibhéal íseal uisce.

Ag teacht leis an bpolasaí atá i bhfeidhm, scaoileadh gach liús 90cm nó níos mó ar fhaid ar ais san uisce i Loch Coirib, Loch Measca agus Loch Ceara agus, gach uair ab fhéidir sin, rinneadh liús marthanach a chur ar ais i réimsí ainmnithe i Loch Con agus Loch Cuilinn.

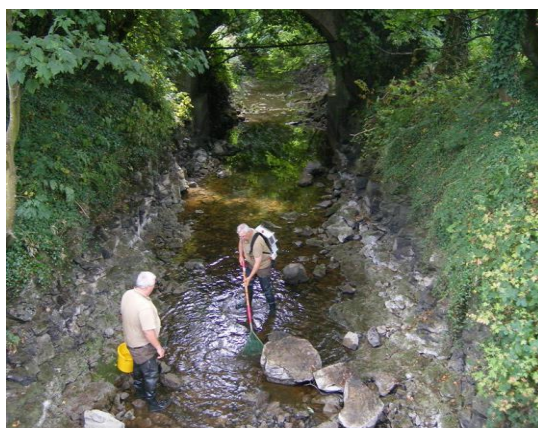

Fíor 19. Clibeáil á dhéanamh ar liús mór sula scaoiltear ar ais i Loch Coirib é

Fíor 20. Liús á chur ar ais san uisce tar éis a aistriú as Loch Con

De bharr aimsir the i rith an tsamhraidh, b'éigean bearta tarrthála éisc a dhéanamh minic go maith mar gheall ar leibhéal an uisce a bheith an-íseal, go háirithe in áiteanna a ritheann sruthanna trí limistéir aolchloiche trína síleann an t-uisce. Taobh istigh de dhobharcheantar Loch Coiribe agus Loch Measc, cuireadh bearta tarrthála ar siúl ar 15 sruth, Canáil Chonga ina measc a ndearnadh bearta tarrthála inti trí cinn de chuairteanna. Tugadh 28,364 iasc ar fad chun bealaigh as cainéil a bhí á dtiomú agus ligeadh amach iad in áiteanna ina raibh an leibhéal uisce níos cinnte.

Fíor 21. Tarrtháil éisc ar siúl ar Shruthán Chinn Locha in aice le hÁth Cinn i nDobharcheantar na Coiribe

Bainistíocht maidir le Locha agus Aibhneacha

Bhí deacracht ag gealóga agus dádaigh bradáin, agus iad ar an mbealach síos chóras abhainn na Life, bealach a dhéanamh go béal bhealach éisc Boreland ag Damba Léim an Bhradáin ó cuireadh isteach é. D'fhág sin nach raibh an líon is fearr a d'fhéadfadh de na héisc ag déanamh an bhealaigh síos. D'oibrigh an ESB i gcomhar le IFI go díreach ar chlár oibre lenar bhain costas isteach is amach le €20,000 i rith na bliana 2013 d'fhoill feabhas a chur ar an mbealach éisc i bhfianaise éifeachtacht Damba Hidrileictreachais Léim an Bhradáin ar an Life. Rinne IFI caidreamh maidir le cliabhán éisc a aistriú go háit níos oiriúnaí agus níos éifeachtaí a fhágfaidh feabhas chomh maith ó thaobh cruinnis agus comhaireamh á dhéanamh ar an iasc. Tugadh ina dhiaidh sin faoi oibreacha eile ar bhealach éisc Boreland san áit chéanna a fhágann feabhas thairis sin arís ar an éifeachtacht maidir le bealach ag an iasc (go háirithe ag gealóga agus dádaigh) thart ar an damba. Bhí feabhas ar líon na ngealóga bradáin a thapaigh an bealach éisc le linn

imirce na ngealóg sa bhliain 2013 agus chonacthas ó shin i leith gur mó na dádaigh bradáin a chuaigh an bealach céanna ná mar a théadh roimhe seo. Is é atá le tuiscint go dtí seo go bhfuil feabhas mór tagtha maidir le himirce gealóg agus dádach síos an abhainn mar gheall ar an togra seo.

Fíor 22. An t-ardán nua agus an cliabhán éisc a chuir innealtóirí de chuid an ESB isteach ag Damba Hidrileictreachais Léim an Bhradáin

Cuireadh gaiste gealóg in úsáid ar abhainn an Abhóca i gCo. Chill Mhantáin le linn imirce na ngealóga bradáin i rith na bliana 2013. Socraíodh an gaiste suas an abhainn ón áit a dtagann aigéad as mianach Abhóca ionas gur cuireadh bac ar na gealóga dul síos chomh fada leis an gcuid is truaillithe den abhainn. Rugadh ina gcéadta ar an iasc gach lá ar feadh tréimhse fada agus tugadh chun bealaigh iad go dtí áit shábháilte timpeall is 10km síos an abhainn gur scaoileadh ar ais san Abhóca iad gur choinnigh orthu ar a mbealach chun na farraige. D'fhág an tréimhse fada aimsir bhreá agus leibhéal an uisce san abhainn a bheith íseal gurbh fhéidir clár oibre forleiththeadach

leictriascaireachta a dhéanamh ar fud dhobharcheantair aibhneacha éagsúla ar fud na tíre.

Fíor 23. Gaiste gealóg san Abhóca agus draein as an mianach le feiceáil siar uaidh

Gnéithe Infrastruchtúir don tSlatiascaireacht a Fhorbairt

Thapaigh foireann IFI an deis a thug aimsir bhreá le linn an tsamhraidh chun tabhairt faoi chlár oibre forleiththeadach maidir le hobair fheabhsúcháin ar ghnéithe foirgníochta don tslatiascaireacht. Bhí 51 togra feabhsúcháin i gceist maidir le háiseanna slatiascaireachta agus 277 foirgneamh - droichid coisíochta, seastáin, stíleanna agus eile ar cuireadh cinn nua isteach ina n-áit. Cuireadh an obair chothabhála leanúnach ar ghnéithe foirgníochta IFI i gcrích freisin i rith na bliana 2013.

Cuireadh áiseanna slatiascaireachta do dhaoine faoi mhíchumas ar fáil le Loch Ramhar, Achadh an Iúir, Co. an Chabháin, Lough Loung, Co. Ros Comáin agus Loch an Chalaigh, Cill Chonaill, Co. na Gaillimhe faoin gCiste Iascaigh Lár Tíre agus le Lough Doon, Co. Liatroma. Faoin gciste maidir le hAcmhainní Nádurtha a Thapú a rinneadh maoiniú ar an obair le Lough Doon agus Bord Fiontar Contae an Chabháin i mbun an riaracháin ina leith.

Léirítear roinnt bheag den obair fhorbartha a rinneadh i rith na bliana 2013 i bhFíoracha 24, 25 agus 26.

Fíor 24. Bealach áise atá cóiriúil do dhaoine i gcathaoir rothaí agus an droichead amach chuige ag Loch an Chalaigh, Cill Chonaill (Co. na Gaillimhe). Obair a rinneadh faoin gCiste Iascaigh Lár Tíre 2013.

Fíor 25. Droichead snámh pontúin agus droichead áise atá áisiúil ag slatiascairí faoi mhíchumas le Lough Doon (ar chlé) agus an bóthar áise agus an láthair páirceála críochnaithe leis an droichead pontúin agus an láthair picnic siar uathu (ar dheis)

Fíor 26. Droichead coisithe nua a tógadh ar fho-abhainn Ghaioth Beara, Co. Dhún na nGall

Tugadh seanstruchtúr chun bealaigh ó Loch Corravoo (Muinchille) agus cuireadh dhá sheastán dúbailte nua slatiascaireachta isteach ina áit. Baineadh amach cúig cinn de sheanseastáin iascaireachta adhmaid ag Loch an Bhunna (Béal Tairbirt) agus cuireadh

dhá sheastán dúbailte nua ina n-áit. Tugadh seanáiseanna chun bealaigh freisin i gCnoc an tSamhraidh, Lúb Ghleann Daimh agus Loch Thír Choininse (i ngar do Chluain Eois). Tá clár oibre leanúnach maidir le gnéithe foirgníochta don tsatiascaireacht a athnuachan á chur chun cinn i gcomhar le Tionscadal Forbartha Chluain Eois, Oirthear na hÉirne agus na hAbhann Duibhe. Rinne Comhairle Chontae an Chabháin obair fhorfheabhsúcháin maidir leis an mbealach isteach chuig Loch Dhoire Chosáin (An tSionainn An Éirne/Áth na Coille) agus chuir Uiscebhealaí Éireann seastáin iascaireachta nua ar fáil.

Fíor 28. Seastán dúbailte nua a cuireadh isteach ag Loch an Bhunna, Co. an Chabháin

Tionscadal LIFE+ na Maoilchearna

Tugadh an obair athchóiriúcháin ar chora Bhaile na Cloiche, ar an Maoilchearn i gContae Luimnigh chun críche i mí Iúil 2013. Rinneadh dul chun cinn mór mar gheall ar an aimsir a bheith cóiriúil agus leibhéal an uisce íseal. Is é a bhain leis an obair roinnt den phríomhchuid den chora a thabhairt chun bealaigh ionas gur cuireadh bealach éisc ar fáil don loimpre agus don bhradán. Rinne na páirtneirí i dTionscadal Life+ na Maoilchearna, Oifig na nOibreacha Poiblí i gcomhar le hoifigigh Oidhreacht Chomhairle Chontae Luimnigh, daingniú ar an gcuid eile den chora ionas gur caomhnaíodh an chuid eile den struchtúr.

Clár na nÁiritheoirí Éisc

Déanann IFI bainistíocht ar 37 córas áiritheoireachta éisc ar 31 abhainn ar fud na tíre. Tá áireamh iomlán ar an iasc i gceist le 24 acu sin agus áireamh neamhiomlán le 7 gcinn. Cuireadh torthaí iontaofa ar fáil i rith na bliana maidir leis na príomhchórais aibhneacha le clár na n-áiritheoirí éisc. Tá sonraí breise faoin stoc ar fáil dá bharr agus an iontaoibh ó thaobh na heolaíochta a ghabhann leis sin nuair a bhíonn teorainneacha caomhnúcháin á leagan síos maidir le córais faoi leith. Tá IFI ag cuardach láithreacha oiriúnacha d'áiritheoirí ar na haibhneacha móra i gcónaí de réir mar a leagtar amach sa pholasaí maidir le háireamh éisc agus tá ionaid d'áiritheoirí éisc ar na haibhneacha is tábhachtaí á meas faoi láthair.

Rinneadh an forfheabhsú ar an mbogearra do na háiritheoirí éisc de chineál Logie, maidir le stóráil sonraí agus leis an bpróiseas deimhniúcháin, a thabhairt chun críche i rith na bliana 2013. Táthar chun cinn go maith leis an obair ar Chéim a Dó den fhorbairt sin lena mbainfidh sonraí stairiúla a stóráil agus sonraí áiritheoirí éisc de chineál Vaki. Fágfaidh sin an bhainistíocht maidir leis na háiritheoirí éisc ar fad níos caomhchóirithe. Tá leas á bhaint ag lucht foirne IFI as stór na sonraí ó na háiritheoirí agus bainistíocht á déanamh maidir le sonraí na n-áiritheoirí uisce ar fad, lena n-áireofar na háiritheoirí (Vaki) ar fad ó thús na bliana 2014 amach.

Bhuail tintreach roinnt áiritheoirí i rith na bliana 2013. Tharla sin níos minice ná blianta eile mar gheall ar an aimsir neamhghnách. Coinníodh an tráth nach raibh na háiritheoirí ag feidhmiú chomh gairid agus a d'fhéadfaí a bhuíochas sin den méid páirteanna a choinníonn IFI ar láimh anois agus den saineolas atá curtha ag an lucht foirne ar na fabhtanna a thagann ar an trealamh agus ar threalamh a athrú.

Rinneadh obair chothabhála agus obair fhorfheabhsúcháin de réir mar ba chúil sin i rith na bliana 2013 agus ba maidir leis an Máigh, leis an bhForghas agus leis an Maoilchearn ba mhó a theastaigh a dhéanamh.

Thug an tAire Fergus O'Dowd cuairt ar láithreacha áiritheoirí i gContae Lú i rith na bliana 2013, i gCeapóg ar an Níth agus i mBaile Lias ar Abhainn Átha Féan. Thaispeáin lucht foirne IFI an chaoi a n-oibríonn an t-áiritheoir don Aire chomh maith le turas na láithreacha a thabhairt.

Fíor 29. Cigire Cúnta IFI Ronan O'Brien, An tAire Stáit sa Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, an tUasal Fergus O'Dowd, TD agus an tUasal Jim Curley (Club na Níthe agus an Chasáin) ar Abhainn Átha Féan i mBaile Lias, Co. Lú.

Iascach faoi Bhainistíocht

Leanann IFI den bhainistíocht ar roinnt réimsí iascaigh ar fud na tíre. I gcásanna áirithe déanann na clubanna slatiascaireachta áitiúla an bhainistíocht de réir chomhaontaithe le IFI. Ar chuid de na réimsí iascaigh faoi bhainistíocht is fearr a bhfuil eolas orthu, tá Iascach na Gaillimhe agus Iascach na hOirimhe, abhainn na Máighe, Loch Coirib, Loch Measca, Loch Ceara, Loch Con, Loch Arbhach, Loch Meilbhe, Loch Síleann, Loch Uail, Loch Ainninn, Loch Dairbhreach, Loch Léin, Loch Inse Choinn agus na haibhneacha, an Iascaigh, an Eidhnigh agus Abhainn Fhia.

An Gorlann Éisc i gConga

Cuireadh 70,000 gealóg bradáin ar fáil sa ghorlann éisc i gConga, Co. Mhaigh Eo agus iad á síolrú ó bhradáin rainse a ceapadh i gConga i rith gheimhreadh na bliana 2011 ar fhilleadh ón bhfarraige dóibh. Scaoileadh amach na gealóga ina ndeich mílte i gConga, in abhainn na Coiribe agus in Abhainn na hOirimhe tar éis roinnt seachtaine ionphriontála ar shuíomh na gorlainne. Cuireadh na gealóga i roinnt grúpaí éagsúla, roinnt ina measc a raibh cóireáil tugtha orthu le táirge a chuireann in aghaidh míolta mara (SLICE) agus roinnt nár tugadh cóireáil den sórt sin orthu. Beidh monatóireacht á dhéanamh ar rátaí fillte maidir leis na gealóga seo agus cuirfear sonraí bonnlíne bunriachtanacha ar fáil leis sin sula dtarlódh forbairt mhór ar fheirm éisc atá beartaithe sa chuid istigh de Chuan na Gaillimhe agus ar cheann eile amach ó Inis Toirc a d'fhéadfadh cur isteach ar Abhainn na hOirimhe agus ar Abhainn Bhun Dorcha (Delphi). Rinneadh 978 bradán eile a cheapadh i ndeireadh na bliana 2013 agus leagadh síos

tuairim is 1.4m ubhán bradáin d'fhonn gealóga a chur ar fáil agus a scaoileadh amach i rith na bliana 2015 mar chuid breise den turgnamh seo.

An Bhainistíocht maidir le Speicis Ionracha Uisce (AIS) in Éirinn

Tá glactha ag IFI leis an bpríomhchúram maidir le bainistíocht a dhéanamh i ndáil le speicis ionracha uisce (AIS) in Éirinn agus leanadh den pháirt lárnach san obair maidir leis an ábhar mórtábhachtach sin i rith na bliana 2013.

Tugadh an tionscadal Dúlra agus Bithéagsúlacht ceithre bliana 'Rialú ar Speicis Ionracha Uisce agus Athbhunú na bPobal Nádurtha in Éirinn' (CAISIE) faoi chlár LIFE+ an AE chun críche i mí Eanáir 2013 agus cuireadh an tuarascáil dheireanach faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh i mí Bealtaine 2013. Ba é aidhm fhorghabhálach a bhí leis an togra suaitheantais sin cosc a chur ar thionchar breise ar an mbithéagsúlacht dúchais ó AIS mórtionchair. Cuireadh bearta leathanréimseacha i bhfeidhm faoin tionscadal d'fhonn smacht a fháil ar an tíim uisce sárionrach líobhógach Afracach (*Lagarosiphon major*) i Loch Coirib (Contae na Gaillimhe agus Contae Mhaigh Eo) agus ar roinnt speiceas sárionrach bruaiche agus uisce leis an gCanáil Mhór agus le Loingseoireacht na Bearú. Mar sméar mhullaigh leis an gclár oibre leathanréimseach, lenar bhain caidreamh le geallsealbhóirí, tionscnaimh oideachais agus eolais agus bearta ceapadh polasaithe ar feadh ré an tionscadail, eagraíodh comhdháil idirnáisiúnta ardaidhme faoin teideal 'Freshwater Invasives – Networking for Strategy' (FINS) i nGaillimh i mí Aibreán 2013 arna heagrú i gcomhar ag IFI agus Coimisiún Comhairleach na hEorpa maidir le hIascach agus Dobharshaothrú Intíre (EIFAAC). Tá eolas breise faoin togra CAISIE, lena n-áirítear a bhféadfaí a thabhairt i gcrích agus torthaí an tsaothair, le fáil ag www.caisie.ie.

Fíor 30. An tAire Stáit sa Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, ar a leagtar cúram maidir leis an Iascach Intíre, an tUasal Fergus O'Dowd TD in éineacht le foireann thionscadal EU LIFE agus thionscadal CAISIE an IFI ag Comhdháil FINS (Aibreán 2013)

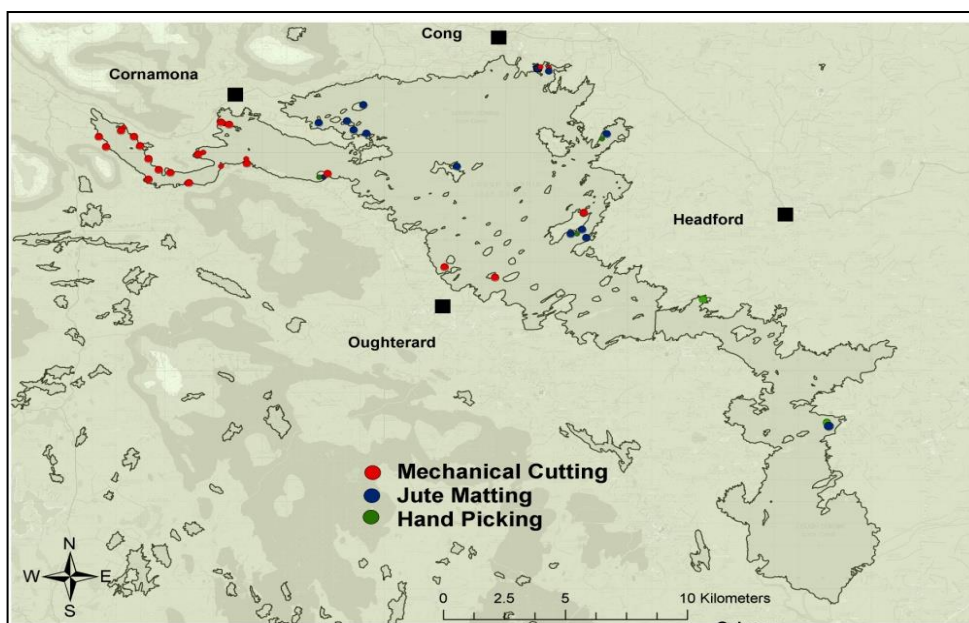
I rith mí Lúnasa 2013, tugadh chun aire go raibh speiceas ionrach nua ar fáil i Loch Deirgirt. Shonraigh an Dr Tom Doyle, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh gurb é an smugairle róin den chineál *Craspedacusta sowerbii* a bhí ann. Ba é seo an chéad uair riamh ar tugadh an smugairle róin fíoruisce seo, a thagann ó ghleann abhainn an Yangtze sa tSín, chun aire i dtuairisc oifigiúil in Éirinn. Ceaptar go bhfuil baint ag an smugairle róin seo a bheith ar fáil in Éirinn le teocht níos airde ná an gnáth-theocht. Níl dochar sa speiceas seo d'iasc na háite féin.

Tar éis tuairisc a fháil go raibh déas (*Leuciscus leuciscus*) sa Mhaoilchearn i rith mhí Mheán Fómhair, thug IFI faoi bheart leictriascaireacht, trínar deimhníodh go raibh an déas ar fáil ann, agus faoi anailís aoise trína raibh le tuiscint go raibh siad i gcóras na habhann sin le breis agus deich mbliana.

Cuireadh córais bithshlándála isteach ag trí cinn de réimsí iascaigh atá faoi bhainistíocht IFI; an Mhuaidh, an Oirimh agus abhainn na Gaillimhe, d'fhoillíodh scaipeadh speiceas ionracha uisce a chosc.

I mí Meán Fómhair 2013, tugadh faoi shuirbhé leitheadach ar fud an locha d'fhoillíodh an cás maidir leis an líobhógach Afracach (*Lagarosiphon major*) i Loch Coirib an tráth sin a dheimhniú agus an t-eolas sin a úsáid i ndáil le beartaíocht rialaithe i ndáil lena leithéid a leagan amach. Tugadh chun aire go raibh cóireáil déanta maidir le 86.38% den ionradh sa loch ó tosaíodh sa bhliain 2008 ar bhearta rialaithe faoi bhainistíocht IFI. Dá thoradh sin, tá cuid mhór cuanta a raibh ionradh iontu roimhe seo athoscailte in athuair maidir le hiascaireacht agus bádóireacht fóillíochta. Tá cosc curtha ag an obair ar scaipeadh an na fiaile chomh fada leis an uisce tanaí i réimse íochtair an locha mar a mbeadh cur isteach mór uaidh agus é i ndán go gcuirfí leis an mbaol ó thuilte san abhantracht. Anuas air sin, réitíodh an bealach leis na bearta rialaithe do theacht chun cinn in athuair ghnáthóg na caraifíte dúchais sna réimsí inar oibríodh. Tá riachtanas leis an ngnáthóg bhuntábhachtach sin chun líon slán inmharthana den bhreac donn a choinneáil i mbarr a réime sa réimse iascaigh seo a bhfuil cáil go hidirnáisiúnta air.

Lean IFI, i rith na bliana 2013, den eolas faoi chúrsaí AIS a chothú i measc geallsealbhóirí agus dhaoine den phobal i gcoitinne trí réimse d'ábhar faisnéise a chur ar fáil, leas a bhaint as na meáin shóisialta agus páirt a ghlacadh i gcuid mhór imeachtaí i rith na bliana. Ar na geallsealbhóirí is tábhachtaí, tá lucht géimiascaireachta agus garbhiascaireachta, bádóirí fóillíochta, lucht spórt céaslóireachta agus tumadóirí SCUBA, chomh maith le lucht gairneoireachta agus daoine a dhéanann trádáil ar ornáidí. Mar chuid den bheartaíocht sin, chuidigh IFI le bearta bithshlándála maidir le AIS a chur i bhfeidhm ag comórtais slatiascaireachta náisiúnta agus idirnáisiúnta, ina measc Craobhchomórtas Chorn an Domhain i bhFlaidireacht Bric ar Loch Measca agus Craobhchomórtas Flaidireachta an Domhain do Dhaoine Óga agus Craobhchomórtas Garbhiascaireachta an Domhain do Bheirteanna a eagraíodh ar bhonn trasteorann.

Fíor 31. Áiteanna ina ndearnadh bearta chun fiaile a smachtú i rith na bliana 2013

Cornamona - Corr na Móna; Cong - Conga; Headford - Áth Cinn; Oughterard - Uachtar Ard
Mechanical Cutting - Gearradh Meicniúil; Jute Matting - Mataí Siúite; Hand Picking - Píocadh de Láimh

Áitribh & Saoráidí

Cuireadh fardal iomlán d'áitribh IFI ar fad le chéile i rith na bliana 2013. Sonraíodh lena linn sin na háitribh a bhfuil bunriachtanas leo maidir le cúrsaí feidhmiúcháin faoi láthair agus san am atá le theacht, na háitribh iomarcacha agus na háitribh nach ndéanfar cinneadh ina leith go dtí go gcuirtear atheagar iomlán ar an eagraíocht agus go ndéantar athbhreithniú maidir leis an mbeartaíocht tús áite.

Thug IFI an ceannach ar áitreabh nua ar Bhóthar na Deilge, Leitir Ceanainn, Co. Dhún na nGall chun críche freisin i rith na bliana 2013 chomh maith le stór iostais nua i Ros Mhic Thriúin, Co. Loch Garman. Bhíothas i mbun oibre ag deireadh na bliana ar chóiriú na bhfoirgneamh ar an dá láthair in oiriúint don chineál a theastaíonn ó IFI.

Citywest

Ceannaíodh ceanncheathrú nua in Citywest, Baile Átha Cliath 24 ina mbeidh áit oibre ag an bhfoireann atá faoi láthair sna hoifigí i Sórd agus ar an gCarraig Dhubh. Tá i gceist go mbeadh feistiú an áitribh sin críochnaithe faoi earrach na bliana 2014.

Dún an Ghearaltaigh, Mainistir Fhear Maí

Tháinig IFI ar shocrú leis an Roinn Cosanta i rith na bliana maidir le Dún an Ghearaltaigh i Mainistir Fhear Maí a cheannach tar éis do na húdaráis dóiteáin a dheimhniú nach raibh an t-áitreabh ina raibh foireann IFI i Mainistir Fhear Maí sábháilte. Bhíothas ag teannadh leis an díolachán a thabhairt chun críche ag deireadh na bliana agus táthar ag tnúth leis an láthair a bheith ar fáil do stór agus iosta iascaigh saintógtha i Mainistir Fhear Maí i rith na bliana 2014.

Taighde agus Forbairt

Taighde agus Forbairt – Buneolas

Leagtar de chúram ar Iascach Intíre Éireann (IFI) caomhnú, cosaint agus forbairt a dhéanamh ar an acmhainn a bhaineann leis an iascach intíre. Leagtar de chúram ar an Rannóg Taighde agus Forbartha (R&D) in IFI taighde fheidhmeach ardchaighdeán agus comhairle eolaíochta a chur ar fáil mar chúnamh taca i ndáil leis an mbainistíocht ar an acmhainn nádúrtha seo. An tráth céanna a raibh cúngú ar acmhainní IFI, rinneadh cúngú ar an mbeartaíocht ionas go bhfuil béim ar thaighde a dhéanamh agus torthaí a chur ar fáil a bhaineann le dualgais faoin reachtaíocht, mar shampla an tAcht Iascaigh 2010, an Treoir maidir le Gnáthóga, an Chreat-Treoir Uisce, an Rialachán ón Aontas Eorpach maidir leis an Eascann, agus mar bhonn taca faoi reachtaíocht nua de chuid na hÉireann agus na hEorpa a cheapadh.

Cé gur den bhunriachtanas taighde a dhéanamh, is iad torthaí an tsaothair, arna dtabhairt mar chomhairle saineolais, a bhíonn mar bhonn treise faoin lucht bainistíochta agus cinntí á ndéanamh acu. Tá méadú i gcónaí ar líon na n-iarratas maidir le comhairle a thagann ón Rialtas, ón Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Daonna (DCENR), ó Ranna eile Rialtais, ó lucht bainistíochta IFI, ó gheallsealbhóirí, ó eagraíochtaí idirnáisiúnta agus ó dhaoine aonair. Bíonn comhairle den sórt sin a chur ar fáil agus caighdeán na comhairle sin ag brath ar chaighdeán, iomadúlacht agus tráthúlacht na sonraí. Is ó roinnt de na tograí a dtugtar cuntas orthu sa tuarascáil seo a eascraíonn na sonraí atá i gceist. Bíonn béim le linn tionscadail R&D ar an tairbhe is mó a bhaint as gach suirbhé agus gach beart taighde a dhéantar; leagtar amach gach suirbhé ionas go soirbhítear, i ngach cás inar féidir sin, do shonraí agus d'eolas a chur ar fáil a shásódh a mbeadh de dhíth maidir le toradh fóna ar thionscadail eile chomh maith.

Is cúis áthais don Rannóg R&D in IFI tuairisc a thabhairt ar na cuspóirí a leagtar amach i bPleananna Gnó IFI don bhliain 2013 a thabhairt i gcrích go sásúil. D'éirigh go maith leis an obair ar na tionscadail ar fad i bhfianaise na srianta ar acmhainní. Rinneadh deacrachtaí maidir le hacmhainní a mhaolú trí thionscadail agus bearta oibre a chur in ord tábhachta ach ba mhór a chuidigh an aimsir bhreá i rith shéasúr na samplála leis an obair. Ina ainneoin sin ar fad, bhí tionscadail áirithe nárbh fhéidir an clár oibre allamuigh ina leith a thabhairt chun críche ina iomláine. Ní hé atá de rún leis an gcuid seo de Thuarascáil Bhliantúil IFI go dtabharfaí tuairisc ar gach beart oibre a rinne an Rannóg R&D i rith na bliana 2013 seachas blas a thabhairt ar an gcineál taighde a rinneadh agus ar na bearta móra a chuir an Rannóg i gcrích i rith na bliana 2013.

An Chreat-Treoir Uisce

Chuir an tseirbhís iascaigh intíre tús sa bhliain 2007 le clár monatóireachta ar an iasc d'fhonn an riocht ina bhfuil aibhneacha, locha agus inbhir na hÉireann a mheas. Éilítear beartaíocht den saghas sin faoi théarmaí Chreat-Treoir Uisce (WFD) na gComhphobal Eorpach a ndearnadh a thrasú i ndlí na hÉireann trí Ionstraim Reachtuil Uimh. 722 den bhliain 2003. Tagann níos mó ná 300 limistéar uisce faoi scáth chlár chuimsitheach trí bliana IFI don mhonatóireacht thráthleanúnach ar iasc, 180 suíomh ar aibhneacha, 78 réimse idirchríosach (inbhir agus murlaigh) agus 78 loch. Baintear úsáid as eolas a bhailítear le gach suirbhé chun 'stádas eiceolaíochta' a lua le gach réimse uisce de réir mar atá an stádas sin ar ardchaighdeán, ar ísealchaighdeán nó ar chaighdeán eile idir eatarthu.

Bhain na suirbhéanna éisc faoin WFD a rinneadh i rith na bliana 2013 leis an tríú clár tráthleanúnach trí bliana 2013-2015. Tá leagtha amach go mbeidh tús á chur le clár eile sa bhliain 2016. D'fhág an aimsir bhreá i rith na bliana 2013 gur tugadh an tsuirbhéireacht chun críche i ndáil le gach dobharlach a raibh sin leagtha amach ina leith. D'éirigh le foireann WFD IFI, i gcomhar le cuid mhór de lucht foirne IFI sna réigiúin,

suirbhéanna a thabhairt chun críche ar 25 dobharlach locha, 75 dobharlach abhann agus 10 gcinn de dhobharlaigh idirchriosacha ar fud na tíre. Rinneadh an tsuirbhéireacht trí mhodhanna oibre caighdeánacha de chuid na hEorpa a chur chun fónaimh agus an leictriascaireacht ar an modh oibre ba mhinice a úsáid ar na haibhneacha agus modhanna éagsúla le líonta in úsáid ar locha agus in inbhir, mar shampla eangacha geolbhaigh ilmhogaill aonfhilliméid, líontáin fonsaí, líon saighne nó trál bíoma.

Tá an líon éisce i Loch Ard Doire agus i Loch Sindile in aice leis an Teach Dóite i gConamara ina ábhar buartha ó tharla fuarú suntasach maidir leis an ruabhreac Artach, a bhíodh go flúirseach i Loch Sindile, de réir thorthaí na suirbhéireachta sa bhliain 2013 agus níor aimsíodh ruabhreac Artach ar bith i Loch Ard Doire. Anuas air sin, bhí ardú ar líon na bpéirsí sa dá loch sa bhliain 2013 i gcomórtas le suirbhéanna roimhe sin. Ní mór monatóireacht ghéar a dhéanamh ar na locha sin, go háirithe ó luaitear i Leabhar Dearg Sonraí na hÉireann go bhfuil an ruabhreac Artach, speiceas de chuid na salmainidí, "leochoileach" agus gur furasta cur isteach air ó ghnéithe antrapagíneacha.

Foilsíodh réamhthuarisc maidir le gach dobharlach a ndearnadh suirbhéireacht air i rith na bliana 2013 ar an láithreán gréasáin www.wfdfish.ie agus beidh tuairiscí níos mionsonraithe á bhfoilsiú ina n-ionad sin nuair a bheidh an phróiseáil iomlán déanta ar na sonraí ar fad. Beidh tuarascáil achoimre den chuimsitheacht maidir le clár monatóireachta faireachais na bliana 2013 á cur ar fáil freisin.

Cuireadh tús i mí Aibreán 2013 le togra nua PhD faoin teideal "*Endangered fish species in Irish lakes: The development of novel sampling protocols for ecological and conservation status assessment*" agus le ciste ón gComhairle um Thaighde in Éirinn. Leanann an togra taighde sin ón dul chun cinn atá déanta ag IFI maidir le modhanna samplála éisc a fhorbairt i ndáil leis an WFD agus le Treoir na nGnáthóg. Beidh modh caighdeánaithe slánchóirithe oibre (trína n-úsáidtear fuaimíocht uisce agus beagán líontán) á thabhairt chun cinn i ndáil le líon thrí speiceas peiligeach atá faoi bhagairt (pollán, sead fhallacsach Chill Airne agus ruabhreac Artach) a mheas. Tugadh an obair ar fad a bhí leagtha amach don bhliain 2013 chun críche agus táthar ag teacht le sceideal an togra i gcónaí.

Fíor 32. Líontán geolbhaigh in úsáid ar Loch Ghleann an Chairthe, Lúnasa agus líontán saighne in úsáid i gcaladh Ros Mhic Thriúin, Deireadh Fómhair 2013

An Treoir maidir le Gnáthóga agus Clár Leabhar Dearg na Sonraí faoi Iasc

Tá an clár seo, ar cuireadh tús leis sa bhliain 2009, leagtha amach chun eolas bonnlíne a thiomsú maidir le stádas eiceolaíochta shraith de speicis éisc, ar a dtugtar speicis "caomhnúcháin", agus an t-eolas bonnlíne sin a úsáid chun bearta a thabhairt chun aire chun stádas na speiceas sin a chaomhnú agus a fheabhsú agus na bearta sin a chur i bhfeidhm. Is iad na speicis atá i gceist loimpre abhann, loimpre srutháin agus loimpre

mara, sead fhallacsach agus sead fhallacsach Chill Airne, pollán agus bradán an Atlantaigh, a luaitear in Iarscríbhinn II le Treoir an AE maidir le Gnáthóga, chomh maith leis an ruabhreac agus smealt. Faoi dhlí na hÉireann, leagtar de chúram ar an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha faireachas a dhéanamh maidir le stádas na speiceas éisc a luaitear in Iarscríbhinn II le Treoir an AE maidir le Gnáthóga agus déanann IFI an fheidhm sin thar ceann an Aire. Déantar scrúdú ar chás an bhradáin mar chuid de chlár monatóireachta náisiúnta IFI maidir leis an mbradán.

Ar na bearta móra a rinneadh i rith na bliana 2013 bhí cáipéisíocht maidir le stádas a mheas faoi Airteagal 17 de Threoir na nGnáthóg a thiomsú, d'fhoill sin a chur faoi bhráid an Choimisiúin Eorpaigh. Rinneadh an obair sin a chríochnú in am i gcomhar leis an tSeirbhís Pháirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra a chuireann an cháipéisíocht faoi bhráid údaráis na hEorpa. Ba é a measadh go raibh stádas fabhrach ag baint leis an loimpre abhann agus srutháin agus le sead Chill Airne. Measadh an stádas maidir leis an bpollán, an loimpre mara agus an sead alósach a bheith 'Go dona' agus an stádas maidir leis an sead fhallacsach 'Neamhdhóthanach'.

Tá bunachar sonraí iomadúil curtha le chéile mar gheall ar an gclár maidir le amaiceit nó larbhaí loimpre agus bhí sin ina chabhair maidir le cainéil 'Innéacs' nó cainéil 'Tagartha' a roghnú ar iontu a dhéanfar monatóireacht i rith na tréimhse 2013-2018. Foilsíodh alt de chuid fhoireann na Treorach maidir le Gnáthóga, i ndáil le gnéithe d'éiceolaíocht sceite agus de ghnáthóg na loimpre srutháin in iris a thagann faoi bhreithmheas comhghleacaithe i rith na bliana 2013.

Leanadh den lorgaireacht raidió ar an tsead i rith na bliana 2013 agus rinneadh leathnú ar an gclár oibre gur tugadh Abhainn Mhór na Mumhan faoina scáth chomh maith le hinbhear na Bearú agus na Feoire. Ainneoin a laghad sead ar cuireadh lipéad orthu (lín ba lú ná 20 iasc), bhí díol suntais san eolas a fuarthas agus is cosúil go mbíonn cuairteanna fairsinge faoin iasc ar fud na réimsí uisce seo – thángthas ar iasc ar cuireadh lipéad sa Bhearú orthu suas ó chathair Phort Láirge sa tSiúir agus rinne iasc as Abhainn Mhór na Mumhan imirce isteach agus amach ag an bhfarraige thar an áit a bhfuil Eochaill.

Rinneadh suirbhéireacht 'snámh os a gcionn', i gcanú/cadhc, maidir le sceitheadh loimpre mara i bpríomhréimse na Feoire agus na Siúire in éineacht le comhghleacaithe ó RBD an Oirdheiscirt. Tá ábhar buartha, ó thaobh líon na láithreacha sceite a tugadh faoi deara agus an scaipeadh beag atá orthu in aibhneacha chomh mór sin, i dtorthaí na hoibre agus sin ag teacht leis an measúnacht a cuireadh faoi bhráid an AE i ndáil le stádas caomhantais an speicis seo a bheith 'go dona'.

D'fhág aimsir bhreá shamhradh na bliana 2013 gurbh fhurasta suirbhéanna maidir leis an ruabhreac a dhéanamh ar Loch na Fuaiche, Co. Mhaigh Eo agus ar Loch Mhucrois agus ar chóras Lochanna Chluain Í i gCo. Chiarraí. Bhí an ruabhreac ar fáil i ngach ceann den ceithre loch a ndearnadh suirbhé iontu agus aoisghrúpaí éagsúla ar fáil i lochanna Chluain Í. Os a choinne sin, is beag de na ruabhreac a tógadh as Loch Mhucrois, mar a raibh tuairisc ar chuid mhór den bhreac donn agus den phéirse, ná as Loch na Fuaiche, mar a raibh an phéirse ar fáil go flúirseach.

An Clár Monatóireachta Náisiúnta maidir leis an Eascann

Táthar i mbun an dara sraith trí bliana (2012-2015) den mhonatóireacht faoin gClár Monatóireachta Náisiúnta maidir leis an Eascann (EMP). Is é atá d'aidhm leis an gclár dualgais na hÉireann (Rialachán 11000/2007 ón AE maidir leis an Eascann) a chomhlíonadh de réir na gcuaspóirí monatóireachta a leagtar amach sa phlean bainistíochta náisiúnta maidir leis an eascann. Is iad na cuaspóirí sin:

- Meastachán a fháil maidir le héalú na heascainne gile (i gcomhar leis an mBord Soláthair Leictreachais (ESB), Ollscoil na hÉireann, Gaillimh (NUIG) agus Foras na Mara (MI)

- Meastachán maidir le héalú na heascainne gile a fháil go hindíreach trí eascanna buí a úsáid
- Monatóireacht a dhéanamh ar an tionchar a bhíonn ag iascach a dhúnadh ar struchtúr stoc na heascainne buí
- Idirchalabhrúchán a dhéanamh leis an tSampláil a dhéantar maidir leis an gCreat-Treoir Uisce
- Comparáid a dhéanamh idir stoc na heascainne buí faoi láthair agus an stoc a bhíodh ar fáil ag tráthanna san am atá caite
- Sonraí bonnlíne a cheapadh mar lón comparáide maidir le hathrú ar stoc na heascainne a ríomh le himeacht aimsire
- An coisceas maidir le coilíniú níos faide suas an sruth a mheas: tionchar maidir le himirce agus le caighdeán uisce
- Leitheadúlacht seadán agus caighdeán na n-eascann a dheimhniú.

Cuireadh athbhreithniú ar na trí bliana tosaigh (2009-2012) den chlár monatóireachta ar aghaidh chuig Coimisiún an AE i mí Meitheamh 2012 mar chuid de na dualgais tuairiscíochta a leagtar ar Éirinn. I mí Bealtaine 2013 rinne grúpa oibre de chuid Choimisiún Comhairleach na hEorpa maidir le hIascach agus Dobharshaothrú Intíre (EIFAAC)/ an Chomhairle Idirnáisiúnta maidir le Taiscéalaíocht na Farraige (ICES) na pleananna bainistíochta ar fad a mheas agus tuarascáil a chur faoi bhráid an AE. Rinneadh 81 Plean Bainistíochta maidir leis an Eascann a mheas, tá an sprioc 40% éalaithe bainte amach i ndáil le 17 acu, bhíodhas faoi bhun an spriocleibhéil maidir le 42 agus ní raibh tuairisc ar fáil i ndáil le 22. Tá 3 EMP in Éirinn a sáraítear an sprioc 40% den táirgeacht stairiúil maidir leis an eascann gheal ina leith (RBD an Oirthir, RBD an Oirdheiscirt agus RBD an Iardheiscirt) agus 3 EMP ina bhfuiltear faoin sprioc (IRBD na Sionainne, RBD an Iarthair agus IRBD an Iarthuaiscirt).

Tugadh don cheathrú bliain faoi chlár monatóireachta náisiúnta maidir le luathóga i rith na bliana 2013. Is é aidhm atá leis an gclár monatóireacht a dhéanamh ar an leibhéal maidir le hearcaíocht luathóg agus tráthshraith fadtéarmach a chruthú ionas gur féidir athruithe i ndáil le leibhéal earcaíochta a thabhairt chun suntais. Tugadh faoi mhonatóireacht ar an luathóg ag sé láthair ar fud na tíre. D'éirigh go maith leis an monatóireacht ar earcaíocht luathóg go hÉirinn i séasúr na bliana 2013 agus tuairiscíodh ardú ar an líon a ceapadh i gcúig cinn de na sé láthair. Tuairiscítear feabhas ó thaobh earcaíochta sa Ríocht Aontaithe agus sa Fhrainc freisin maidir le séasúr na bliana 2013. Ina ainneoin sin, tá an earcaíocht maidir leis an Eascann ar fud na hEorpa ag 10% den leibhéal stairiúil i gcónaí agus ní mór monatóireacht leanúnach a dhéanamh i rith na mblianta atá romhainn chun a dheimhniú an bhfuil an pátrún íslithe sin ar lean i gcónaí.

Leanadh den mhonatóireacht ar líon na n-eascann buí i locha agus in aibhneacha ar fud na hÉireann i rith na bliana 2013 agus rinneadh diansuirbhéireacht le líontáin fonsaí i Loch Deirgirt, Loch Mucnú, Loch Cé agus ar abhainn na Bearú. Rinneadh tástáil ar mhodh oibre nua leathchainníochta trí leictriascaireachta a dhéanamh ar dhobharcheantar Abhainn Átha Féan i mí Iúil 2013 d'fhonn an dlús eascann i srutháin agus in aibhneacha na hÉireann a mheas. Tá i ndán go gcuirfe feabhas 166% ó thaobh éifeachtachta ar shuirbhéanna eascann leis an modh oibre sin, ach ní mór scrúdú breise a dhéanamh sula mbítear cinnte de gach gné de.

Bhí feabhas ar na torthaí i gcomparáid leis an mbliain 2012 mar gheall ar mhalairt modhanna lorgaireachta a úsáid agus is cosúil ar na torthaí neamhchríochnúla go bhfuil na heascanna a ndearnadh staidéar orthu in uachtar na Bearú ag cloí leis an láthair amháin. Is den tábhacht dílseacht don aon láthair amháin a léiriú agus réimse baile ainmhithe á dheimhniú.

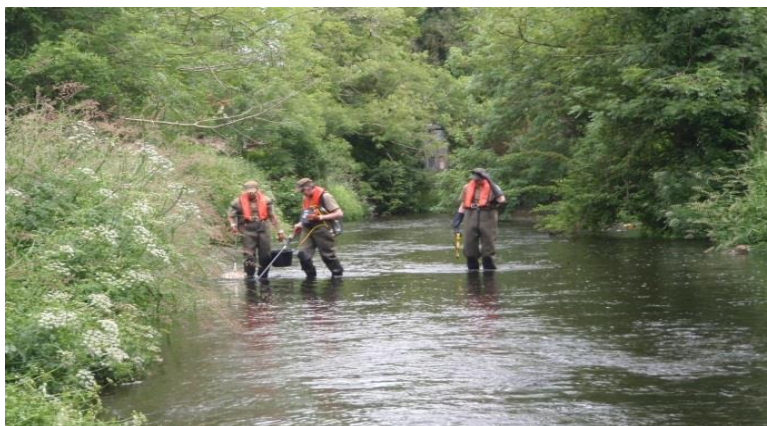

Fíor 33. Eascann á scaoileadh amach i Loch Mucnú 2013

Bhí iascach turgnamhach maidir leis an eascann gheal ar bun ar Abhainn Átha Féan ar feadh shéasúr na bliana 2013 agus rugadh ar 1,151 kg in iomláine i rith 19 oíche iascaireachta. Seániascairí tráchtála a rinne an t-iascach thar ceann IFI agus ligeadh na heascanna ar fad ar ais san abhainn tar éis na hanailíse orthu. Tharla an oiread sin a thógáil i mbliana mar gheall ar chúngú ar dheiseanna imirce nuair a tharla leibhéil uisce íseal i mí Meán Fómhair agus i dtús Deireadh Fómhair agus ansin eachtra tromchúiseach tuilte amach i mí Deireadh Fómhair. Rugadh ar caoga is a seacht faoin gcéad in imeacht dhá oíche i rith na tréimhse seo. Níorbh fhéidir an t-iascach a oibriú i rith dhorchadas na gealaí mar gheall ar leibhéal an uisce a bheith ró-íseal. Rinneadh staidéar marcála agus athghabhála d'fhonn éifeachtacht an iascaigh a mheas. Cuireadh marc ar dhá eascann agus trí chéad agus ligeadh amach i mbéal na habhann iad, suas ón iascach. Gabhadh trí scór de na heascanna in athair, ráta éifeachtachta 20%. Rinneadh an obair staidéir seo ar dhá oíche faoi leith i ndeireadh mí Deireadh Fómhair agus tá súil staidéar den chineál céanna a dhéanamh sa bhliain 2014 d'fhonn an toradh a dheimhniú. Rinneadh tomhas deilbhíochta (fad; meáchan; trastomhas na súile; fad eite an uicht etc.) d'fhonn ré na beatha a mheas agus an tráth a dtiocfadh chun aibíochta.

Clár an Bhradáin agus an Bhric Ghil 2013

D'fhonn bonn treise a bheith faoin reachtaíocht náisiúnta maidir leis an mbainistíocht i ndáil leis an mbradán, tríd an gcomhairle eolaíochta a chuireann an Buanchoiste Eolaíochta maidir leis an mBradán (SSCS) ar fáil, déanann IFI obair measúnachta gach bliain ar líon na mbradán trí leictriascaireacht ar fud dobharcheantair a dhéanamh, measúnacht a dhéanamh ar bhealaí bradáin i láithreacha áiritheoirí éisc nach bhfuil an bealach iomlán á thabhairt san áireamh leo, agus sonraí bitheolaíochta maidir leis an mbradán lánfhásta a chruinniú.

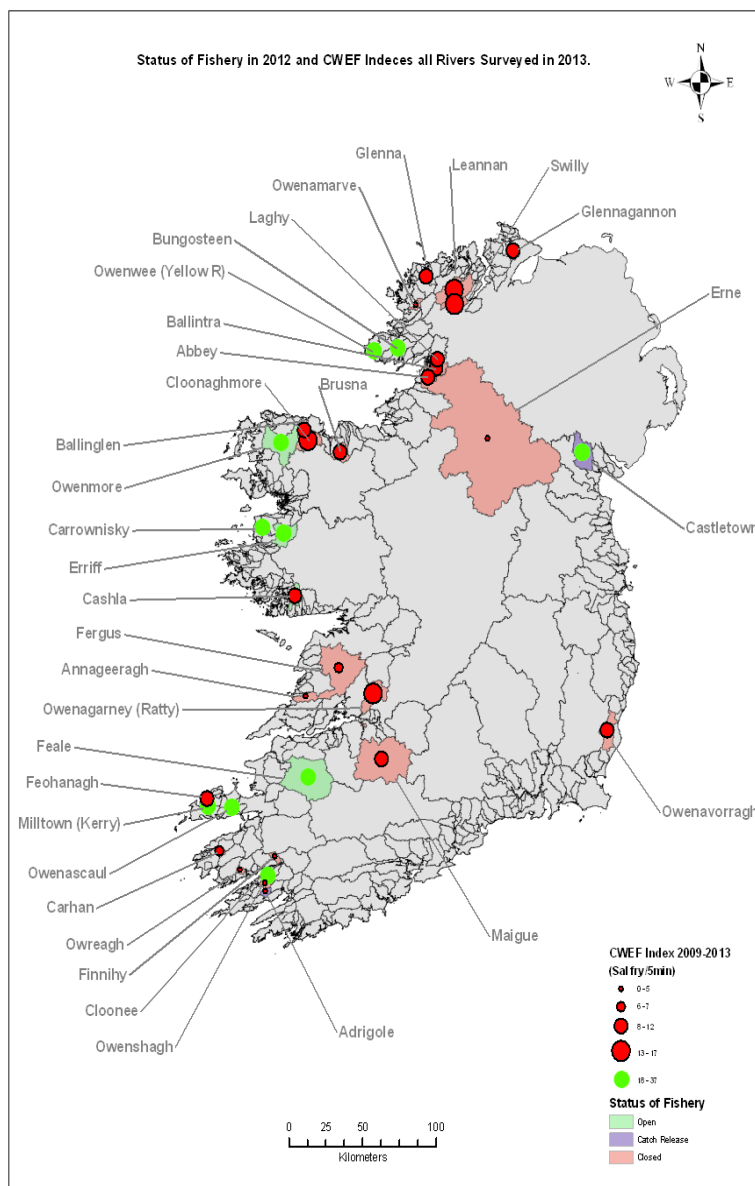
Fíor 34. Leictriascaireacht ar Abhainn Átha Féan 2013

Is é atá de chuspóir leis an gclár leictriascaireachta ar fud dobharcheantair (CWEF) go ndeimhneofaí leitheadúlacht na mbradán óg i ndobharcheantar (mar tháscaire maidir leis an mbradán lánfhásta), sa chás nach bhfuil sonraí faoi stádas an bhradáin ar fáil. Má tharlaíonn go sáraítear meántairseach na ndobharcheantar 17 bradán óg (in aghaidh cúig nóiméad leictriascaireachta), arna ríomh roimh ré ag SSCS, leis an bhflúirse bradán óg a thuairiscítear, tá bealach ag an lucht bainistíochta ansin chun slatiascaireacht breith agus scaoileadh saor a cheadú ar aibhneacha ionas go mbíonn meastachán díreach ar fáil ar mhéid an stoic. Tugadh leictriascaireacht ar fud an dobharcheantair chun críche i ndáil le 34 dobharcheantar i rith na bliana 2013 d'fhonn an fhlúirse agus an scaipeadh maidir le bradáin óga a mheas. Rinneadh sampláil i 787 láthair. I rith sé bliana tosaigh an chlár (2007-2012), rinneadh 274 suirbhé dobharcheantair in 130 dobharcheantar trí 5,745 suirbhé láithreach faoi leith.

Tríd is tríd, bhí measúnacht eolaíochta SSCS maidir le Teorainn Caomhantais (CL) an bhradáin a bhaint amach, na torthaí ón leictriascaireacht ar fud an dobharcheantair agus sonraí ón méid ar rugadh orthu le slatiascaireacht nó na sonraí ó áiritheoirí ag teacht go maith lena chéile. Bhí cúig abhainn i gceist ar tharla go rabhthas á thuairisc, bunaithe ar thorthaí samhaltas SSCS maidir leis an mbradán, nach mbeadh farasbarr bradáin iontu i rith na bliana 2013, ach ar sháraigh an meáninnéacs maidir le bradán óg iontu 17 i rith na tréimhse 2007-2012, ar moladh cead slatiascaireacht a dhéanamh orthu ar bhonn breith agus scaoileadh saor i rith na bliana 2014.

Bíonn tairbhe as leictriascaireacht ar fud dobharcheantair freisin ó thaobh eolas mionsonraithe ar leathadh agus ar fhlúirse na mbradán óg a chur ar fáil do bhainisteoirí dobharcheantair. I gcás easnamh nó ganntanas bradán óg, d'fhéadfadh ceisteanna maidir le caighdeán an uisce, baic nó dochar do ghnáthóga a bheith i gceist agus is féidir scrúdú a dhéanamh maidir le réimsí nach bhfuil siad flúirseach iontu. Baintear leas as na sonraí chun aon obair leasaithe a mbíonn gá léi a dhíriú ar an ngné cheart.

Tá clár clibeála le Trasfhreagróirí Slánchóirithe Éighníomhacha (PIT) ar siúl ar an mBóinn d'fhonn éifeachtacht an áiritheora éisc a mheas ó tharla nach bhfuil ach cuid amháin den bhealach atá ag an mbradán fásta ag an gcora sa Chaisleán Dubh á áireamh leis an trealamh atá ann. Níl ríomh ar an sciar den bhradán a théann suas an chuid "oscailte" (neamháirithe) den chora sin. Rinne iascairí le sruthlonta den seanchineál, faoi mhaoirseacht lucht foirne IFI, sampláil maidir leis an mbradán sa réimse taoide den dobharcheantar i rith samhradh na bliana 2013. Cuireadh clibeanna le 200 iasc agus rinneadh clibeáil raidió anuas air sin ar 25 bradán acu sin. Tá sonraí trí bliana ón obair PIT agus ón gclibeáil raidió tiomsaithe agus beidh na sonraí sin á gcur chun fóinimh i rith na bliana 2014 chun fachtóir ardúcháin a ríomh lena gcuirfear meastachán níos treise ar fáil

Fíor 35. Torthaí ón leictircascaireacht ar fud dobharcheantair (meánlíon 5 bhliana na mbradán óg in aghaidh 5 nóiméad leictircascaireachta) maidir le dobharcheantair a ndearnadh suirbhéanna ina leith i rith na bliana 2013 maille le stádas na habhann i rith na bliana 2012.

maidir le líon na mbradán a théann an chuid ina n-áirítear den chora sa Chaisleán Dubh don chomhaireamh maidir leis an réimse den Bhóinn suas uaidh sin.

Níor tugadh faoin tsampláil agus faoin gclibeáil a bhí beartaithe a dhéanamh i rith na bliana 2013 ar bhradáin ar an Níthe, mar chuid den mheasúnacht maidir le héifeacht áiritheoir éisc na Níthe, mar gheall ar theocht ard an uisce i ndeireadh an tsamhraidh. Bailíodh gainní bradáin as Abhainn Mhór na Mumhan, as an tSiúir, as Abhainn Sheanadh Croise (Conamara) agus as Abha na Snadhma (Co. Chiarraí), agus cuireadh faoi anailís iad ar mhaithe le heolas ar ré saoil an éisc. Rinneadh suirbhéanna measúnachta maidir leis an stoc bradáin ar dhobharcheantar na Féile agus ar dhobharcheantar Abhainn Sheanadh Croise i rith na bliana 2013 agus cuirfear bailchríoch ar thuarascálacha ina leith sin i rith na bliana 2014.

An Breac Geal

Tugadh chun críche i rith na bliana 2013 an togra ceithre bliana le ciste INTERREG (Nuáil agus Réigiúin Timpeallacht na hEorpa) maidir leis an mBreac Gheal sa Mhuir Cheilteach (CSTP) a rinne IFI i gcomhar le forais taighde, lonnaithe sa Bhreatain Bheag den chuid is mó, d'fhonn eolas a chur ar fáil faoin mbreac geal i Muir nIocht. Is é a bhí de chuspóir leis an togra, tuiscint a fháil ar stoc an bhric ghil i Muir nIocht agus cuntas a chur ar fáil ionas go gcuirfí le réimsí iascaigh an bhric ghil agus go dtreiseofaí leis an tairbhe a bhíonn uathu maidir le caighdeán an tsaoil, geilleagar na tuaithe agus an bhithéagsúlacht náisiúnta. Mar chuid den togra, rinneadh tionscnaimh thaighde mar gheall ar ghnéithe géineolaíocht agus micricheimice ionas go mbeadh deiseanna idirdhealaithe ar fáil maidir le stoc an bhric ghil. Tiomsaíodh sonraí bonnlíne maidir le haois agus fás, cothú, an cóimheas fireann le bainneann agus tréithe bitheolaíochta eile ionas go mbeadh lón eolais ar fáil don bhainistíocht maidir le líon an bhric ghil. Rinneadh an dóigh go bhféadfaí an breac geal a úsáid mar tháscaire maidir le hathrú aeráide a scrúdú chomh maith. Bhí fairsingiú ar an eolas teoranta a bhí ar fáil faoi chúrsaí éiceolaíochta maidir leis an mbreac geal i Muir nIocht ar an bpríomhrud a d'fhéadfaí a thabhairt i gcrích agus bhí an tsampláil dírithe ar an ngné sin den togra. Tugadh an tsampláil agus an anailís chun críche i rith na bliana 2013 agus cuirfear bailchríoch leis an tuarascáil theicniúil deiridh i rith na bliana 2014.

Fíor 36. Breac Geal ar rugadh air le slatiascaireacht

Bhain sampláil i ndáil le hionfhabhtú ó mhíola mara a dhéanamh ar an mbreac geal i dhá cheann déag d'aibhneacha leis an gcósta thiar i gceist i rith na bliana 2013 leis an gClár Monatóireachta Náisiúnta maidir le Míola Mara atá i bhfeidhm ón mbliain 1991 i leith.

Leanadh i rith na bliana 2013 den mhonatóireacht fhadtéarmach ar stoc an bhric ghil ar fud fho-dhobharcheantar Thamhnaigh Ard ar abhainn na hOirimhe. Clár monatóireachta sin atá ar bun ón mbliain 1984 i leith. Cuirtear ceann den dá mheasúnacht fadtéarmacha ar an mbreac geal atá ar siúl in Éirinn ar fáil leis an gclár oibre seo.

Clár Fheabhsú Comhshaoil Abhann (EREP)

Cuireadh tús sa bhliain 2013 leis an dara Clár cúig bhliana maidir le Feabhsú Comhshaoil Abhann (EREP). Bhí dhá aidhm leis an gclár comhoibre seo idir an Brainse Seirbhísí Innealtóireachta in Oifig na nOibreacha Poiblí (OPW) agus IFI:

- Cláir obair chaipitil a dhéanamh ar aibhneacha salmainidí draenálte d'fhonn cur leis an táirgeacht sna réimsí iascaigh sin agus cur leis an mbithéagsúlacht timpeallachta i mbealach na habhann

- Gnáis nua cothabhála a thabhairt isteach maidir le draenáil ionas gur lú an tionchar a bheadh ag an ngnáthchothabháil draenála ar bhiothra bhealach na habhann

Oifig na nOibreacha Poiblí a chuir an ciste ar fáil don chlár oibre seo, lucht foirne IFI a leag amach na pleananna forfheabhsúcháin do na haibhneacha ar fad agus lucht foirne OPW a bhí i mbun dhéanamh na n-oibreacha féin. Déanann foireann taighde de chuid IFI maoirseacht ar na hoibreacha chomh maith le monatóireacht ar an éifeachtúlacht. Rinneadh foireann IFI modhanna cothabhála atá níos éadroime ó thaobh na timpeallachta a leagan amach chomh maith agus eagraíodh cúrsaí oiliúna do lucht foirne OPW i ndáil leis na cláir sin a chur i bhfeidhm. Féachtar, leis an togra seo, le tionscadail oibre caipitil a chur i bhfeidhm gach bliain ar feadh 25 km de chainéil draenála de chuid OPW agus 75 km de chainéil cothabhála a ndéantar feabhsú orthu ar bhealach is éadroime ó thaobh na timpeallachta.

Cuireadh tús freisin leis an obair phleanála maidir le cead slí a thabhairt do shalmainidí imirce suas an Dothra mar a bhfuil bac le níos mó ná 200 bliain ag sraith (8 gcinn) de choraí de dhéantús an duine ar an mbradán agus ar an mbreac geal dul níos faide suas ná Droichead na Dothra. Togra i gcomhar atá anseo a bhfuil baint ag Comhairle Chathair Bhaile Átha Cliath, OPW agus IFI leis. Déanfar soláthar dó mar chuid de mhórchlár oibre ar mhaithe le faoiseamh ó thuilte atá ar bun maidir le gleann bhun na Dothra.

Fíor 37. Ceann den iliomad cora atá curtha isteach ar an Dothra nach bhfuil bealach tharstu ag salmainidí imirce.

Staidéar Micreashatailíte DNA ar Stoc an Bhric in Éirinn

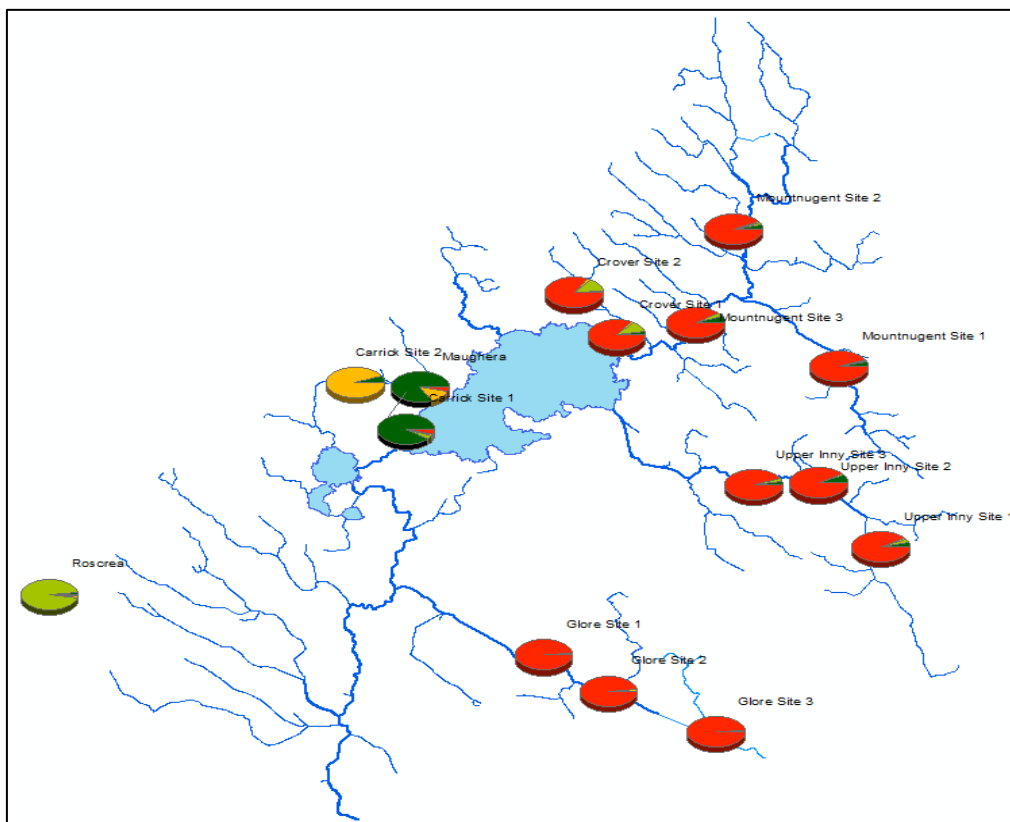
Tá mionstaidéar géineolaíochta déanta ar an mbreac donn i roinnt de na réimsí iascaigh is mó le rá maidir leis an mbreac donn in Éirinn, ina measc Loch Coirib, Loch Deirgirt, Loch Ainninn agus Loch Measca agus dhá chóras mór aibhneacha, dobharcheantar na Bóinne agus dobharcheantar na Siúire. Tugadh beart staidéir breise chun críche i rith na bliana seo, i ndáil le dobharcheantar Loch Síleann i gContae na hIarmhí d'fhonn mianach géineolaíochta bhreac donn na gcóras sin a dheimhniú.

Tá tairbhe mhór as na bearta staidéir seo ó thaobh na bainistíochta ar réimsí iascaigh. Tá eolas ar fáil den chéad uair riamh mar gheall orthu ag IFI faoin dinimic a ghabhann le fochodanna éagsúla den phobal éisc, faoin gcuid de stoc ginearálta an locha nó na habhann is féidir a cheapadh le stoc fo-abhann.

Tugtar le tuiscint nach raibh aon tionchar ag cláir fhadtéarmacha stocála le hiasc gorlainne ar an mianach géineolaíochta sa stoc fiáin. Tá le sonrú nach gcuireann an clár gorlainne reatha ar Loch Coirib leis na stoic. Léirítear ón staidéar maidir le Loch Síleann nach raibh leas ar bith maidir le líon na mbreac as an ngorlann ar an réimse uisce sin san am a caitheadh.

Go fadtéarmach, beidh tairbhe mhór as na bearta staidéir seo ó thaobh fo-abhantraí neamhtháirgiúla a shonrú agus a éifeachtúla atá cláir forfheabhsúcháin leathanréimseacha abhann a mheas.

Tá trí chlár breise sa réimse seo a bhfuiltear i mbun oibre orthu faoi láthair. Tá na sonraí bonnlíne á mbailiú agus tús le cur leis an anailís sa tsaotharlann i rith na bliana 2014. Is iad na trí réimse atá i gceist, Dobharcheantar na Muaidhe, "Aibhneacha Bhaile Átha Cliath" (an Life, an Dothra agus an Tulcha) agus ceantar lár na Sionainne (na haibhneacha agus na locha ar fad a mbíonn an breac iontu (Loch Rí ina measc) ó dheas de Chora Droma Rúisc agus abhainn na Suca san áireamh. Is i gcomhar le hOllscoil na Ríona i mBéal Feirste (QUB) atá na bearta staidéir seo á ndéanamh ag IFI.

Fíor 38. Léiriú grafaice ar anailís faoin gclár STRUCTURE ar na samplaí bonnlíne as aibhneacha maidir le Loch Síleann - Struchtúr pobail den bhunleibhéal. Baineann na dathanna éagsúla le sleachta/grúpaí saindeallaithe ó thaobh géineolaíochta

Cúnamh Taca maidir le hUiscebhealaí Éireann

Tá IFI ar conradh ag Uiscebhealaí Éireann (WI) maidir le bainistíocht iascaigh, bainistíocht maidir le plandaí uisce agus monatóireacht faoin gCreat-Treoir Uisce (WFD) a dhéanamh ar an gCanáil Ríoga, ar an gCanáil Mhór, ar Loingseoireacht na Bearú agus ar Uiscebhealach na Sionainne agus na hÉirne. Baineann an clár oibre lena leagtar de dhualgas ar Uiscebhealaí Éireann faoin reachtaíocht agus leis an gcuspóir gnáthóg uiscebhealaigh den scoth a chur ar fáil a thagann leis an úsáid a bhaineann réimse éagsúil forleathan geallsealbhóirí as na huiscebhealaí

Rinne IFI monatóireacht faireachais maidir le WFD ar an gCanáil Ríoga agus ar an gCanáil Mhór i rith na bliana 2013 chomh maith leis an gcuid d'Uiscebhealach na Sionainne agus na hÉirne ar canáil atá ann. Sonraítear canáil a bheith ina dobharlach de dhéantús an duine faoi WFD agus ní mór Póitéinseal Maith Éiceolaíochta a bhaint amach ina leith, seachas Stádas Maith Éiceolaíochta mar a bhaineann le dobharlach nádúrtha de leithéid abhann nó locha. Déantar an Póitéinseal Éiceolaíochta a mheas trí shonraí bitheolaíochta, fisiceimice agus hidreamhoirfeolaíochta a úsáid. Is é is mó a bhaineann leis sin, sampláil maidir le maicrinveirteabraigh, plandaí uisce, caighdeán an uisce agus gnéithe gnáthóg. Téann na canálacha trasna idir Ceantar Abhantraí an Oirthir, Ceantar Abhantraí an Oirdheiscirt agus Ceantar Abhantraí na Sionainne agus bhí monatóireacht ar bun i rith na bliana 2013 ag 42 láthair. Rinneadh cúrsaí fisiceimice a mheas i ngach láthair ceithre huaire i rith na bliana. Rinneadh suirbhé maidir le plandaí uisce i mí Lúnasa agus rinneadh sampláil maidir le maicrinveirteabraigh i bhfothacar de na suíomhanna i mí Aibreáin. Rinne IFI monatóireacht freisin i rith na bliana 2013 ar roinnt foshruthán isteach sna canálacha. Tharlódh ó am go chéile go mbeadh foshruthán ina fhoinsé truailliúcháin agus is tábhachtach mar sheift chun foinsí truailliúcháin sna príomhchainéil a shonrú an mhonatóireacht seo a dhéantar orthu.

Fíor 39. Baill foirne IFI i mbun meastóireachta ar shamplaí i ndáil le breallach na hÁise ar an gCanáil Ríoga i rith na bliana 2013

Rinneadh bainistíocht maidir le plandaí uisce agus suirbhéanna maidir le speicis ionracha ar fud na Canála Ríoga agus na Mórchanála ar fad. Rinneadh monatóireacht faireachais maidir le breallach na hÁise (*Corbicula fluminea*) sna réimsí is faide siar den Chanáil Ríoga agus den Mhórchanáil i ngar don tSionainn, agus i réimsí áirithe de Loingseoireacht na Bearú agus d'Uiscebhealaí na Sionainne agus na hÉirne. Ní bhfuarthas lorg go fóill ar an speiceas ionrach in aon cheann de na réimsí uisce sin. Rinneadh bearta smachta breise ar an gcuid sin den Mhórchanáil ina raibh smachtú ar bun maidir leis an bplanda ionrach, Crasal na Séalainne Nua (*Crassula helmsii*). Laghdaíodh bithmhais an phlanda arís leis an mbeartaíocht sin tar éis athfhás áirithe a thabhairt faoi deara sa bhliain 2012. Leanfar den mhonatóireacht i rith na bliana 2014. Leanadh chomh maith le cláir oibre maidir le speicis ionracha d'fhásra uisce agus d'fhásra bruachánach, an Ghlúineach Bhiorach (*Fallopia japonica*) agus Lus na Pléisce (*Impatiens glandulifera*) mar shampla. Tá tús áite á thabhairt i gcónaí do chúrsaí bithshlándála maidir le húsáid taitneamhachta agus rinneadh bearta tairbheacha breise a léiriú agus a chur i bhfeidhm ag imeachtaí slatiascaireachta.

Tá le tuiscint ó na torthaí ar na bearta measúnóireachta maidir leis an stoc éisc go bhfuil an t-iasc folláin tríd is tríd. Is léir i gcónaí gnéithe éagsúlachta ó thaobh réimsí tíreolaíochta maidir leis an stoc éisc, faoi mar a sonraíodh le suirbhéanna roimhe seo, agus bhí tuairisc ar stoc an-mhaith brain agus róiste as réimsí den Mhórchanáil agus den Chanáil Ríoga faoi seach.

Bainistíocht Iascaigh d'Uiscebhealaí Éireann

Díríodh maidir leis an mbeartaíocht oibre i ndáil le feabhsú stoc éisc ar na réimsí iascaigh uirbeacha sin i gceantar Bhaile Átha Cliath inar eagraíodh comórtais slatiascaireachta i rith na bliana. D'fhothn an tionchar ó ghnáthobair chothabhála agus oibreacha i sruthanna a mhaolú, rinneadh iasc a athlonnú go dtí ceithre cinn de láithreacha. Nuair a thángthas orthu, rinneadh cráifisc a thabhairt ar bhealach a sábhála freisin agus sin faoi cheadúnas ón tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra (NPWS). Chomh maith le cosaint a thabhairt go bundíreach do scoileanna cónaitheacha éisc, cuireann na himeachtaí seo ar chumas lucht foirne IFI uiscebhealaí draenáilte a scrúdú i ndáil le haon speiceas fásra nó fiadhúlra ionrach nó díobhálach a bheadh i láthair go neamhghnách.

Seirbhísí Saotharlainne

Cuirtear seirbhís tástála agus cúnamh taca maidir le cúrsaí comhshaoil ar fud na tíre ar fáil i Saotharlann IFI i Sórd, Co. Bhaile Átha Cliath d'fhoireann réigiúnach IFI agus do chliant sheachtracha de leithéid WI. Anuas air sin, déanann an saotharlann anailís faoin reachtaíocht maidir le ceadúnais IFI i ndáil le sceitheadh ó fheirmeacha éisc IFI. Cuireadh 2,815 sampla uisce faoi anailís i rith na bliana 2013.

Thosaigh an fhoireann ar mhodhanna oibre a thabhairt chun cinn i rith na bliana 2013 chun anailís a dhéanamh ar riandúile i ngainní éisc agus in otailit trí ghnás nua ar a dtugtar Mais-speictriméadracht Plasma Cúpláilte go hIonduchtach Eisídiúcháin Léasair (LA-ICP-MS). Tá i ndán go dtiocfadh freagra maidir le cuid mhór ceisteanna ón modh oibre seo a úsáid agus go gcuideodh sin le gnáis bainistíochta na linne seo maidir leis an iascach a chóiriú agus a fheabhsú.

Cuireadh tús leis an obair ar thogra píolótach faoin teideal “Investigating recruitment patterns of Lough Mask brown trout using LA-ICP-MS” i dtús sna bliana 2013. D'fhothn éifeachtúlacht mhodh oibre an LA-ICP-MS a thástáil, rinneadh iarrachtaí tréithíocht na bpríomhshruthanna sceathraí a shonrú trí ghainní éisc a úsáid agus breac donn as Loch Measca, a ndearnadh sampláil ina leith i rith shamhradh na bliana 2012, a cheangal leis na srutháin darbh as iad. Rinneadh aistriú na mbreac sin ón sruthán dúchais go dtí an loch a scrúdú chomh maith ó thaobh thráth a tharlaithe. Bheadh le tuiscint ó thorthaí an tsaothair sin go mbeadh leas mór as an modh oibre seo a thapú maidir le freagra a fháil ar cheisteanna faoi phátrúin earcaíochta an éisc. Ó na samplaí éagsúla a bhí ar fáil, féadadh cuid mhór den iasc a cheangal leis an sruthán dúchais. Meastar, i ndáil leis an iasc nach bhféadfaí a cheangal leis an sruthán dúchais, gur easpa sonraí ba chúis leis sin, seachas aon easnamh ar an modh oibre féin. Tá beartaithe breis samplála agus breis tréithríochta a dhéanamh i ndáil le srutháin breithe uile Loch Measca a dhéanamh i rith na bliana 2014.

Taighde ar an mBas

Ar IFI a leagtar an cúram bainistíochta agus forbartha maidir le slatiascaireacht bais agus le caomhnú agus cosaint an speicis. Tá tábhacht agus tairbhe mhór mar speiceas don tslatiascaireacht fóillíochta ar muir leis an mbas in Éirinn. D'fhág an laghdú tubaisteach ar stoic bais in Éirinn i lár na 1970idí gur tháinig caolú géar ar an acmhainn iomráiteach a bhain le hiascaireacht bais agus gur cuireadh stop leis an iascach tráchtála d'fhothn stoic a chaomhnú faoi Ordú na bliana 1990 maidir le stoic doingeáin a chaomhnú. Ó shin i leith, is mar speiceas slatiascaireachta amháin a mheastar an bas agus déantar bainistíocht shriantach maidir leis. Tugadh chun suntais leis an taighde a rinne IFI sa bhliain 2012 gur ar bhonn breith agus scaoileadh saor a bhí iascach slaithe á dhéanamh in Éirinn agus gur beag an líon bais a bhí á gcoinneáil ag lucht slatiascaireachta.

Tá IFI ag obair ar an mbas ó na blianta tar éis 1970 nuair a thug Kennedy & Fitzmaurice (1972) faoi obair bhonnlíne den suntas maidir le cúrsaí éiceolaíochta ina leith. Ón am sin, tá taighde ar an mbas ar bun go leanúnach ag lucht eolaíochta in earnáil an iascaigh intíre

agus chuir IFI tús go foirmeálta leis an gClár Náisiúnta maidir leis an mBas sa bhliain 2013 tar éis dréacht de cháipéis polasaí maidir leis an mBas a ullmhú. Tá rún eolas do mheasúnacht stoic a chur ar fáil, stádas an stoic a mheas agus comhairle eolaíochta maidir le bainistíocht caomhnúcháin a chur ar fáil. Cuireadh gnéithe éagsúla den chlár oibre i gcrích i rith na bliana 2013. Bhí le tuiscint ó mheasúnacht maidir le bas óg i roinnt de na hinbhir mhóra, athdhéanamh ar obair a rinneadh i gcomhar le Foras na Mara ón mbliain 1996 go dtí an bhliain 2008, go raibh íslíú ar dhlús an stoic sa bhliain 2013. Cuireadh tús le sonraí faoin mBas lánfhásta a shaothrú trí ghainní a bhailiú ó iascairí aonair agus scéim dheonach leabhar logála a chur ar bun. Beidh tuairisc á thabhairt sa bhliain 2014 ar shonraí faoi aois agus faoi fhás an bhais agus ar na tuairiscí a chuireann slatiascairí ar fáil.

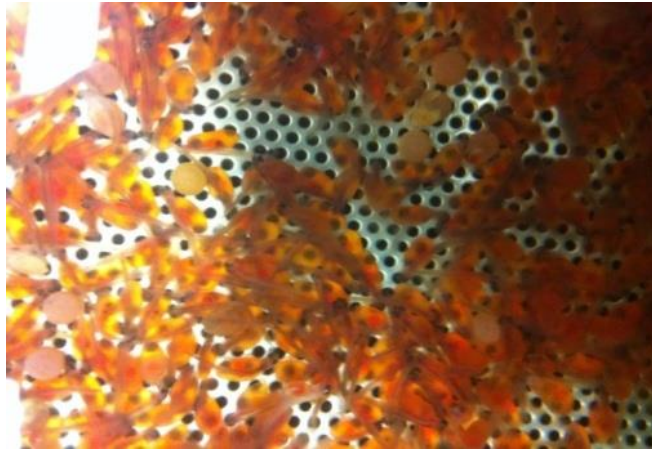
Fíor 40. Lógó an Chláir Náisiúnta maidir leis an mBas

Bhí toradh fiúntach ar an staidéar píolótach ó thaobh micricheimice ar ghainní agus otailit an bhais d'fhonn a mheas an mbeadh aon araíocht as teicneolaíocht den chineál sin a fhorbairt maidir le pátrúin imirce a scrúdú agus idirdhealú i measc an stoic. Leanfar den obair ina leith sin i rith na bliana 2014 d'fhonn cóiriú níos mine ar an modh oibre agus fiosrú an mb'fhiú feidhm a bhaint as.

Tá IFI ag obair in éineacht le Coláiste na hOllscoile, Corcaigh chun staidéar a dhéanamh ar imirce an bhais i gCuan Chorcaí trí chlibeanna fuaimíocht uisce a úsáid a fheistítear don bhas réamhfhásta agus lánfhásta ar bhreith air le slat agus dorú. Tá beartaithe clibeáil bhreise a dhéanamh i rith na bliana 2014 chomh maith cur le líon na stáisiún aireachtála i dtimpeallacht Chuan Chorcaí.

Feirmeacha Éisc IFI

Is é atá de chuspóir le clár bainistíochta IFI maidir leis an stoc éisc, an líon éisc sna réimsí iascaigh sin ar cuireadh isteach orthu le slad éisc nó le truailliú a thabhairt ar ais ar an gcothrom agus cur le stádas slatiascaireachta an réimse iascaigh. Déantar breac donn agus breac dea-dhathach a thógáil ar na feirmeacha éisc de chuid IFI i gContae na hIarmhí agus i gContae Thiobraid Árann.

Fíor 41. Iasc óg díreach tar éis teacht amach i nGorlann Ros Cré

Ar bhonn tráchtála a oibrítear na feirmeacha agus cuireadh líon ba mhó ná 280,000 iasc ar fáil i rith na bliana 2013 don stocáil i locha faoi bhainistíocht IFI agus do chumainn slatiascaireachta.

Lean IFI den dúthracht maidir le líon níos mó den bhreac trioplóideach a chur ar fáil don athstocáil, agus is stoc trioplóideach atá i gceist le 95% den iasc a chuirtear ar fáil.

Mar chuid den ról caomhantais a ghabhann le IFI, cuireadh níos mó ná 200,000 breac donn óg fiáin a tugadh amach i ngorlann an Mhuilinn Chearr ar ais amach ar an bfiántas.

Rinneadh obair fheabhsúcháin bhreise chun forfheabhsú a dhéanamh ar an dá fheirm éisc i rith na bliana 2013. Bhí i gceist leis sin umair agus píobáin nua a chur in áit seanchinn sna gorlanna, chomh maith le córas cothaithe faoi rialú ríomhaire a chur isteach don iasc óg, rud a fhágfaidh gur lú an gá a bheidh le lucht saothair ar an feirmeacha.

Forbairt Gnó

Forbairt Gnó – Buneolas

Tá méadú ar líon na nÉireannach agus na gcuairteoirí go hÉirinn a ghlacann páirt i slatiascaireacht fóillíochta ar cheann de na haidhmeanna lárnacha atá ag Iascach Intíre Éireann (IFI). Tuigtear do IFI go bhfuil ról fiorthábhachtach le hiascairí slaite agus le cumainn slatiascaireachta maidir leis an bhforbairt ar an iascach agus ar thurasóireacht iascaireachta. Tá sonraíthe ag an eagraíocht go bhfuil cumasú na ngeallsealbhóirí ar na haidhmeanna mórtábhachta gnó agus cláir leagtha amach chun a chinntiú go ndéantar éascaíocht do na geallsealbhóirí sin, agus go n-oibrítear i gcomhar leo, chun cuidiú leis an bhforbairt straitéiseach ar an iascach agus le tabhairt chun cinn na slatiascaireachta. Leagann an Rannóg Forbartha Gnó in IFI béim mhór ar an tuiscint do na geallsealbhóirí agus do na gcuairteoirí agus ar líon na slatiascairí in Éirinn a ardú trí chláir éagsúla a dtugtar cuntas ar roinnt acu thíos.

I mí Iúil 2013, sheol an tAire Stáit sa Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha, an tUasal Fergus O'Dowd TD an Staidéar Socheacnamaíochta ar an tSlatiascaireacht Fóillíochta in Éirinn (SESRAI). Tourism Development International (TDI) a rinne an obair staidéir seo, ar coimisiún ag IFI, chun eolas bonnlíne a chur ar fáil maidir le líon na slatiascairí in Éirinn. Sonraíodh go raibh 252,000 iascaire slaite de chuid na tíre féin in Éirinn sa bhliain 2012 (7% de dhaonra na ndaoine fásta), 41,000 slatiascaire as Tuaisceart Éireann agus 113,000 slatiascaire ón iasacht. Rinne 406,000 duine iascaireacht in Éirinn i rith na bliana 2012. Caitheadh €755 milliún ar an tslatiascaireacht in Éirinn i rith na bliana 2012 ar thionchar díreach agus tionchar indíreach a thabhairt san áireamh. De réir meastacháin, bhain €280 milliún de sin le caiteachas turasóireachta. Léiríodh chomh maith go raibh bonn á chur faoi 10,000 post in Éirinn leis an tslatiascaireacht. Tá toradh an tsaothair staidéir ar fáil ar www.fisheriesireland.ie. Beidh toradh an SESRAI agus suirbhéanna eile ina lón eolais maidir le straitéis margaíochta agus forbartha IFI i ndáil leis an tslatiascaireacht san am atá romhainn.

Leanann IFI den obair i gcomhar leis na páirtnéirí, Fáilte Éireann agus Turasóireacht Éireann i ndáil leis an gcuspóir sin chun acmhainní slatiascaireachta na hÉireann a chur chun cinn. Cuidíonn IFI freisin leis na húdaráis áitiúla, le grúpaí turasóireachta agus le soláthraithe slatiascaireachta chun pleananna margaíochta a ullmhú, ábhar margaíocht a chur ar fáil, freastal ar seónna agus eile. Tá an branda 'Angling in Ireland' curtha le chéile agus leanfar dá thabhairt sin i bhfeidhm i rith na bliana 2014 i gcomhar lenár gcomheagraíochtaí i dTuaisceart Éireann: Gníomhaireacht na Lochanna agus an Roinn Cultúir, Ealaíon agus Fóillíochta (DCAL). Tá IFI anois freisin ina chomhalta de chomhairle feidhmiúcháin Chónaidhm Thionscal Turasóireachta na hÉireann (ITIC) agus ina pháirtnéir i nGrúpa Turasóireachta na dTailte Lochanna agus na nUiscebhealaí Intíre.

Fíor 42. An Taoiseach Enda Kenny TD, ag seoladh an Mayo Guide, na hAirí Stáit Fergus O' Dowd TD agus Tom Hayes TD ar an tSiúir agus an tAire O'Dowd TD, na Teachtaí Michael McNamara, Emmet Stagg, Dara Calleary agus Éamon Ó Cuív agus an Dr Ciarán Byrne Príomh-Fheidhmeannach IFI ag seoladh an Staidéir Shocheacnamaíochta ar Shlatiascaireacht Fóillíochta in Éirinn.

Thug IFI an Ciste Iascaigh Lár Tíre (MFF) isteach sa bhliain 2013 d'fhonn cistí a chur ar fáil do chlubanna agus d'eagraíochtaí i Limistéir Ceadanna Lár Tíre maidir le slatiascaireacht agus gnáthóg slatiascaireachta inmharthana a fhorbairt. Cuireadh an ciste le chéile le ranníocaíochtaí slatiascairí arna gcur de leataobh as an Ioncam ó Cheadanna a fuair IFI i limistéir ceadanna an Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre. Déanann Ciste Chaomhnú an Bhradáin cistí riachtanacha, maidir le stoic agus gnáthóga an bhradáin a chaomhnú, a dháileadh ar réimse clubanna slatiascaireachta ar fud na tíre.

Bhí an cúnamh ón Aire, an tUasal Fergus O' Dowd TD, ón Taoiseach, an tUasal Enda Kenny TD agus ó pholaiteoirí eile ríthábhachtach maidir le haird na meán cumarsáide a tharraingt ar an acmhainn a bhaineann leis an iascach intíre.

Cúrsaí Oideachais agus Feasachta

Tá IFI tugtha do chláir éagsúla oideachais agus feasachta trína ndírítear ar oideachas agus ar scaipeadh eolais faoi acmhainn an iascaigh intíre, faoi ghnáthóga iascaigh, faoi cheisteanna caomhnúcháin, faoi iascach tráchtála ar an mbradán agus faoi spórt na slatiascaireachta.

I rith na bliana 2013, chomh maith leis na príomhchláir a dtugtar cuntas ina leith sa tuarascáil seo, bhí tionscnaimh éagsúla a chuidigh le tuiscint bhreise a chothú ar acmhainn an iascaigh agus ar an tábhacht atá leis an iascach ó thaobh na bithéagsúlachta, na turasóireachta, cúrsaí fóillíochta agus tairbhe eacnamaíochta. Baineadh leas as comórtais ealaíne, teacht i láthair ar an raidió agus ar an teilifís, preasráitis, imeachtaí slatiascaireachta, acmhainní idirlín agus irisí maidir le beartaíocht chaidrimh phoiblí IFI.

Something Fishy

Tá deich mbliana fóna den chlár oideachais *Something Fishy* déanta anois agus é á rith i gcomhar le hIonad Oideachais na Carraige Duibhe agus Ionad Oideachais Mhuineacháin a dhéanann comhordú ar an gclár le hionaid oideachais eile ar fud na tíre. Tá sé dírithe ar dhaltaí i rang a cúig agus rang a sé sa bhunscoil agus é de chuspóir leis múineadh do na daltaí faoi speicis éisc na hÉireann, faoin timpeallacht agus na gnáthóga ina maireann siad agus spéis sa slatiascaireacht a chothú iontu. Ghlac ocht gcinn d'ionaid oideachais páirt sa chlár sa bhliain 2013. Speicis ionracha an téama a bhí leis an tionscadal ranga arís don bhliain acadúil 2012/2013, ábhar suntasach tráthúil. Tá breis eolais ar fáil ar www.somethingfishy.ie

Cuireadh 8 gcinn d'fhíseáin bheochana a chuidíonn leis na pleananna ceachta a ghabhann le *Something Fishy* ar fáil ar chainéal YouTube *Something Fishy* agus cuireadh lón físe de chuid an IFI den bhreac donn i mbun sceite agus duaisiarracht *Something Fishy* ar fáil freisin ar YouTube.

Fíor 43. Scoil Náisiúnta Chnoc an Oidhrigh – Seaimpíní Náisiúnta *Something Fishy* 2013

Scoil Náisiúnta Chnoc an Oidhrigh, Ráth Mealtain, Co. Dhún na nGall a bhuaigh comórtas náisiúnta 'Something Fishy' 2013, leis an tionscadal faoin Leanainn 'The River Leannan - under threat from Invasive Species'.

Seachtain Feasachta na nIascach (FAW)

Imeacht bliantúil is ea Seachtain Feasachta na nIascach a chuir IFI ar siúl ar fud na tíre i rith mhí na Bealtaine le cúig bhliana anuas. Tá de chuspóir leis daoine fásta agus leanaí nach móide iascach déanta acu roimhe sin a spreagadh chun tabhairt faoi chaitheamh aimsire nua, oibriú le cumainn agus le heagraíochtaí slatiascaireachta chun gach cineál den tslatiascaireacht a chur chun cinn, agus an ról atá ag an tseirbhís iascaigh maidir le cosaint agus caomhnú acmhainní iontacha iascach na hÉireann a chur chun cinn. Tá tuilleadh eolais ar fáil ag www.faw.ie

Fíor 44. Síofra agus Fionn Kelly ag cuidiú leis an ealaíontóir seachmaill Keith Barry ag an seisiún grianghrafadóireadhta maidir le FAW 2013

Bhí páirt thábhachtach ag an bpearsa iomráiteach teilifíse agus an t-ealaíontóir seachmaill Keith Barry maidir le FAW 2013 a sheoladh agus a chur chun cinn. As 66 imeacht a cuireadh ar bun mar chuid de FAW 2013 ar fud na tíre, bhí 16 turas slatiascaireachta ar

farraige, 10 gcinn de thurais ghabhiascaireachta, dhá thuras ag iascach ar liús agus ceithre thuras ag iascaireacht bradán. Anuas air sin, eagraíodh imeacht faoi leith dírithe go sainiúil ar iascairí faoi mhíchumas. Eagraíodh na himeachtaí sin go léir saor ó tháille ag na daoine a ghlac páirt iontu. Bhí imeachtaí ar siúl ar fud 18 contae ag réimsí iascaigh stocáilte, réimsí uisce cumainn agus sindeacáite maidir le hiascach an bhradáin agus an bhric, ar locha de chuid an stáit, ar chánálacha, ar ghalfchúrsa, le cladach agus i mbáid chairtfhostaithe.

Slatiascaireacht don Óige

Mar chuid den chúram bolscaireachta a leagtar ar IFI agus d'fhonn leathnú ar an ról oideachais agus caidrimh, lean IFI den fhorbairt ar Shlatiascaireacht don Fhorbairt Óige in Éirinn (AYFD), clár a mbíonn toradh tairbheach air don tslatiascaireacht in Éirinn agus do phobail éagsúla. Leanadh ag obair le hógánaigh as scoileanna, ó limistéir pobail agus ó pháirtnéireachtaí riachtanas speisialta sa dá mhol pólótach a cuireadh ar bun i gcathair Phort Láirge agus i Mainistir Fhear Maí sa bhiaín 2012. D'oibrigh na moil, faoi cheannródaithe deonacha, le grúpaí suas le 34 iascaire slaite agus bhí cúnamh maith acu ó chóitseálaithe cáilithe as na cumainn áitiúla. Cuireadh tús le dhá mhol nua i Lios Tuathail, Co. Chiarraí agus i nDroichead Átha, Co. Lú i rith na bliana 2013 agus léirigh ionaid moil ionchais i gContae Luimnigh, Contae Chill Dara, Contae na Mí agus Contae Thiobraid Árann suim sa scéim.

Tionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath

Is é Tionscnamh Slatiascaireachta Bhaile Átha Cliath (DAI) an clár caidrimh allamuigh de dhaoine óga atá ar bun ag IFI i mBaile Átha Cliath. I rith na bliana 2013, ghlac 689 ógánach páirt i gcúrsaí slatiascaireachta trí lá DAI i rith an tsamhraidh agus in imeachtaí slatiascaireachta eile do dhaoine óga a eagraíodh i rith na bliana. D'fhoghlaim na daoine óga scileanna éagsúla ar na cúrsaí sin, mar shampla snaidhmeanna a chur, buille dorú a thabhairt, iasc a láimhseáil agus a scaoileadh saor go sábháilte. Bíonn lá garbhiascaireachta ar an Mórchanáil, ar thrá na gClocha Liatha maidir le slatiascaireacht farraige agus in ionad 'Angling for All' Eachroma maidir le géimiascaireacht i gceist leis na cúrsaí seo. Eagraíodh an deichiú comórtas bliantúil do dhaoine óga a ghlac páirt sna cúrsaí in Eachroim i mí Deireadh Fómhair. Baineadh an-taitneamh as an ócáid, bhuaigh gach duine duais agus bronnadh buantrófaí DAI ar an bhfoireann buacach.

Ar cheann de bhuaicphointí na bliana, bhí an Breac Fíochmhar is mó riamh a thógáil as Loch Ramhar. Eric Cahill (16 bliana d'aois), duine de na rannpháirtithe a bhí ag iascach ar Loch Ramhar le DAI, a rug ar an iasc mórshuntais seo.

Fíor 45. Eric Cahill le Des Chew an IFI agus an Breac Fíochmhar suntasach a thug sé as Loch Ramhar

Margaíocht agus Bolscaireacht

Tá cláir éagsúla ar bun ag IFI trína gcinntítear go ndéantar margaíocht ar an tslatiascaireacht in Éirinn agus thar lear. Trí oibriú le grúpaí turasóireachta éagsúla, le húdaráis phoiblí agus le soláthraithe laethanta saoire slatiascaireachta faoi leith, tá modh oibre slánchóirithe ag IFI maidir le seónna IFI, iriseoirí, beartaíocht ar an idirlíon agus beartaíocht bolscaireachta.

Seónna

Ghlac IFI páirt i rith na bliana 2013 in ocht gcinn déag de sheónna bolscaireachta tráchtála, de sheónna slatiascaireachta agus de thaispeántais do thomhaltóirí ar fud na hÉireann, na hEorpa agus na Stát Aontaithe. Is é cuspóir is mó a bhíonn leis na seónna seo, slatiascaireacht na hÉireann a chur chun tosaigh, cur le líon na n-iascairí slaithe a thagann ar cuairt go hÉirinn le haghaidh na hiascaireachta, cúnamh taca a thabhairt maidir le bearta an lucht tionscail chun bolscaireacht a dhéanamh agus caidreamh a chothú leis na meáin chumarsáide náisiúnta agus idirnáisiúnta. Chomh maith le ceithre cinn d'aontaí slatiascaireachta in Éirinn, d'fhreastail lucht foirne IFI seónna sa Ghearmáin, sa Fhrainc, sa Ríocht Aontaithe, san Ísiltír, sna Stáit Aontaithe agus, den chéad uair riamh, san Iodáil. Bhí an branda *Angling in Ireland* ar taispeáint ag seastáin ardchaighdeáin agus ag roinnt de na seónna, rinne lucht foirne IFI cur i láthair 30-45 nóim. faoin tslatiascaireacht in Éirinn.

Iriseoirí & Altanna

D'oibrigh daoine d'fhoireann IFI go dlúth leis na páirtnéirí turasóireachta againn, le soláthraithe seirbhísí slatiascaireachta agus le hiriseoirí den chuid is mó le rá i gcúrsaí slatiascaireachta go hidirnáisiúnta gur cinntíodh tráchttaireacht shuntasach ar an tslatiascaireacht in Éirinn i gcuid de na foilseacháin slatiascaireachta is mó a mbíonn glaoch orthu ar fud an domhain. Chuidigh IFI i rith na bliana 2013, le 14 turas iriseoireachta éagsúil go hÉirinn a eagrú agus glacadh páirt i dturais eile a d'eagraigh páirtnéirí turasóireachta dár gcuid. Tá ísliú tagtha ar líon iomlán na dturas i gcomórtas leis an mbliain roimhe seo ó tá béim á leagan ag Turasóireacht Éireann agus ag Fáilte Éireann ó shin ar thionscnaimh mhóra eile, ina measc Slí an Atlantaigh Fhiáin. Foilsíodh, ina dhiaidh sin féin, cuid mhór altanna ardchaighdeáin de thoradh na dturas seo agus tá níos mó le teacht i rith na míonna seo chugainn.

Fíor 46. Dhá leathanach ar aghaidh a chéile san iris Total Fly Fishing

Léiríodh trí shuirbhé a dhéanamh ar fhoilseacháin slatiascaireachta i rith na bliana 2013 go raibh 38 alt a foilsíodh de thoradh díreach ar chuairteanna lucht na meán cumarsáide ar thug IFI cúnamh ina leith. Mar gheall ar a dheacra atá sé monatóireacht a dhéanamh ar na meáin chumarsáide slatiascaireachta go léir i ngach tir, is dócha gur tharla tráchtairacht níos fairsinge ná sin. Cuireadh dhá DVD ar fáil, chomh maith leis na haltanna, inar léiríodh roinnt de na buaicphointí maidir leis an tslatiascaireacht in Éirinn. B'ionann luach iomlán na n-altanna agus na ndlúthdhioscaí, i dtéarmaí fógraíochta, agus €379,435 (measta). Bhí cuid mhór altanna agus blaganna ar an ngréasán freisin ag iriseoirí le linn dóibh a bheith ag iascach in Éirinn, rud a chinntigh teacht i láthair go tréan ar an ngréasán.

Ábhar Bolscaireachta

Agus margaíocht á dhéanamh ar Éirinn mar ionad turasóireachta don tslatiascaireacht, bíonn IFI go seasta síoraí in iomaíocht leis an iliomad tíortha eile ag iarraidh an turasóir slatiascaireachta a mhealladh. Déanann lucht slatiascaireachta taighde fhorleathan agus ionad laethanta saoire á roghnú acu, is minic leo leas a bhaint as meáin de chineálacha éagsúla sula socraítear ar aon áit amháin agus is den bhuntábhacht go mbeadh an réimse ceart d'ábhar bolscaireachta ardchaighdeán ar fáil, chomh maith le teacht i láthair ar an idirlíon agus ar na meáin shóisialta, ionas go gcinntítear go mbíonn aird ar Éirinn i gcónaí i lár an aonaigh. I rith na bliana 2013, lean an brainse Forbairt Gnó den leathnú agus den fheabhsú ar an réimse d'ábhar bolscaireachta a úsáidtear chun turasóireacht slatiascaireachta a chur chun cinn in Éirinn féin agus thar lear. Seo a leanas na príomhbhróisiúir a cuireadh ar fáil i mbliana:

- Treoir maidir le Slatiascaireacht Farraige (Cuan Mó - Ceann Caillí), (An Mullach Mór - Cuan Mó) (Béarla)
- Treoir Slatiascaireacht Farraige na Sionainne (Béarla)
- Treoir Slatiascaireachta maidir le Gleann na Bóinne (Fraincis)
- Treoir Slatiascaireachta maidir leis an bhFéil (Béarla)
- Treoir maidir le Slatiascaireacht san Oirthuaisceart (Béarla)
- Treoir maidir le Fodhlíthe Slatiascaireachta (Béarla)

- Treoir maidir le Slatiascaireacht ar Loch Con (Béarla).

Cuirtear na bróisiúir ar fad ar fáil lena dtarraingt anuas nó a léamh ar an idirlín trí láithreán gréasáin IFI agus déantar gach foilseachán nua a chur chun tosaigh trí chainéil na meán sóisialta. Anuas air sin, rinneadh tuairisceoireacht ar Irish TV faoin Treoir maidir le Slatiascaireacht i Maigh Eo a sheoladh agus cuireadh an tuairisc sin ar fáil ar YouTube. Cuireadh 8 gcinn d'fhíseáin bheochana a chuidíonn leis na pleananna ceachta a ghabhann le *Something Fishy* ar fáil ar chainéal YouTube Something Fishy agus cuireadh lón físe de chuid IFI den bhreac donn i mbun sceite agus duaisiarracht *Something Fishy* ar fáil freisin ar YouTube.

Fíor 47. Samplaí de na foilseacháin bolscaireachta a chuir an IFI ar fáil i rith na bliana 2013

Bainistíocht ar Réimsí Iascaigh an Stáit

Réimsí Iascaigh an Stáit ar Ceadúnas

I rith shéasúr a bliana 2013, bhí 85 réimse iascaigh faoi cheadúnas ag 46 cumann slatiascaireachta/eagraíocht trínar gnóthaíodh níos mó ná €55,000 de tháillí ceadúnais. Tá 33 cumann/eagraíocht a bhfuil ceadúnais níos fadtéarmaí bainte amach acu, idir 3 bliana agus 10 mbliana de ré feidhme ag brath ar chineál an iascaigh, ar an mbainistíocht ar an réimse iascaigh agus ar phleananna maidir le forbairt ar an réimse iascaigh. Thosaigh IFI ag tairiscint ceadúnais níos fadtéarmaí sa bhliain 2013 d'fhone soláthar a dhéanamh do phleanáil agus d'fhorbairt ar bhainistíocht níos fadtéarmaí ar an réimse iascaigh ag na clubanna agus, chomh maith leis sin, chun éascaíocht a dhéanamh do chumainn ar mian leo cistí LEADER a fháil chun forbairt a dhéanamh ar réimse iascaigh. Fógraíodh tríd an idirlíon na réimsí iascaigh a bheidh ar fáil trí thairiscint maidir le séasúr na bliana 2014 agus chuathas i gcomhairle leis na cumainn reatha d'fhone iad a chur ar an eolas faoin bpróiseas tairisceana.

Bainistíocht agus Forbairt ar Réimsí Iascaigh

Chuidigh daoine d'fhoireann IFI i Sligeach le Cumann Slatiascairí Shligigh fiailí a bhaint i Loch Ghleann an Chairthe (réimse iascaigh de chuid an Stáit a ndéanann Cumann Slatiascairí Shligigh bainistíocht air faoi cheadúnas), don dara bliain as a chéile. Chuir IFI lanna speisialta ar dhéanamh 'V' ar fáil chun cuidiú leis an obair seo, chomh maith le bád agus liagóir. An cumann a chuir an lucht saothair ar fáil chun na fiailí a chruinniú agus a thabhairt chun bealaigh. D'éirigh go maith le glanadh na bhfiailí mar a d'éirigh cheana sa bhliain 2012.

Bhí dhá chumann a dhéanann bainistíocht ar réimsí iascaigh de chuid an Stáit a fuair airgead trí Chiste Chaomhnú an Bhradáin (SCF) sa bhliain 2013 chun oibreacha forbartha a dhéanamh. Fuair Cumann Slatiascaireachta Chill Bhríde €5,000 chun céim 3 den obair fheabhsúcháin a dhéanamh ar an Blackwater i gCeannanas. Fuair Cumann Slatiascairí an Chraoslaigh agus Cheantar an Chraoslaigh ciste €13,800 maidir le Tionscadal Forfheabhsúcháin Abhantrach an Leacaigh agus tá an obair ar an togra sin tugtha chun críche anois.

Rinneadh ualaigh iomarcacha maidir le cearta iascaigh a ghlanadh de shé cinn de fhóiliónna agus tháinig fiosrúchán maidir le taighde teidil i gceithre chás eile a ndearnadh scrúdú ina leith chomh maith leis an iliomad fiosrú ginearálta ar an teileafón faoi cheisteanna teidil.

Leanadh i rith na bliana 2013 le togra lena mbaineann mapáil trí Chóras Faisnéise Geografaí (GIS) ar na réimsí iascaigh atá faoi úinéireacht an Stáit agus sin i gcomhar leis an Udarás Clárúcháin Maoine. Rinneadh scrúdú tástála ar éirigh go maith leis ar chúig cinn d'aibhneacha.

Bainistíocht i ndáil leis an mBradán

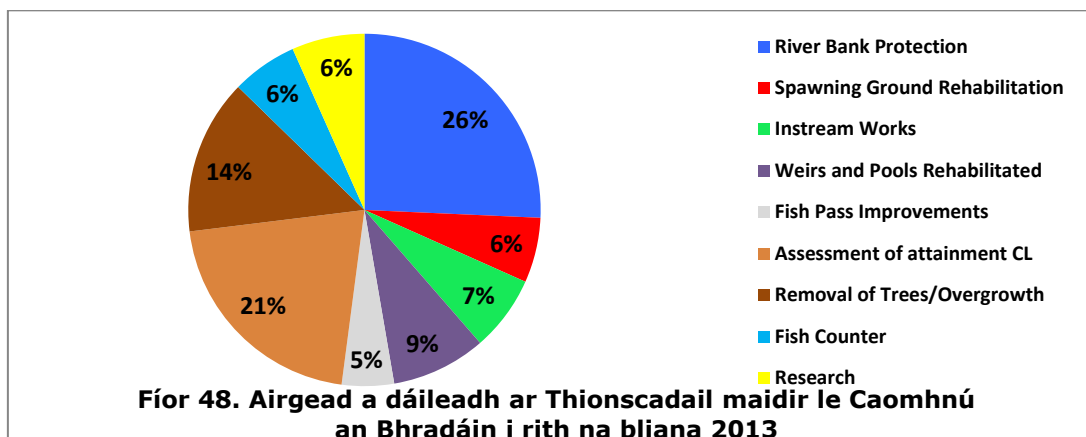
Ciste Chaomhnú an Bhradáin

Cuireadh Ciste Chaomhnú an Bhradáin (SCF) ar bun sa bhliain 2006 chun airgead a chur ar fáil d'athshlánú aibhneacha bradáin in Éirinn agus tús áite á thabhairt d'aibhneacha i limistéir faoi chaomhnú speisialta (SAC) nach raibh an Teorainn Caomhantais (CL) á sásamh ina leith. Gnóthaítear an ciste ó cheadúnais slatiascaireacht agus ó cheadúnais tráchtála bradáin a dhíol, rud a fhágann go ndéanann daoine a bhfuil ceadúnas acu cion tábhachtach maidir le caomhnú an bhradáin fhiáin. Déantar an teacht isteach a ghnóthaítear ón SCF a athinfheistiú chun athshlánú an stoc bradáin agus na ngnáthóg a chur chun cinn, ar chúrsaí féidearthachta maidir leis an togra, airgead a bheith ar fáil chuige agus ceisteanna maidir le luach ar an airgead a thabhairt san áireamh. Leagann an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha (DCENR) de chúram ar IFI comhordú a dhéanamh maidir le cúrsaí cistíochta agus leagtar de chúram ar na Ceantair Abhantraí (RBD) agus ar chumainn agus ar chónaidhmeanna slatiascaireachta tionscadail a cheadaítear a chur i gcrích ar an láthair.

Coiste ar a bhfuil bainisteoirí iascaigh, eolaithe agus ionadaithe lucht slatiascaireachta a dhéanann an bhainistíocht ar an SCF. Is iad dhéanann iarratais maidir le tionscadail a mheas agus déanann siad moltaí maidir le hiarratais incháilithe. Déantar tionscadail a mheas agus a scóráil de réir stádas teorainn caomhantais na habhann, caighdeán an uisce inti (an Q-luach) agus na tairbhe is mó a d'fhéadfadh a theacht ó gach tionscadal i ndáil leis an abhainn.

I ndáil leis an mbliain 2013, ceadaíodh 26 tionscadal SCF dar luach €397,054, nó tugadh ceadú sealadach ina leith. Ar na tionscadail a bhí i gceist, bhí obair fheabhsúcháin ar bhealaí éisc, ar láithreacha sceite, obair i lár srutha, cosaint do bhruacha abhann, sconsaí, obair fheabhsúcháin ar limistéir an bhruacha agus bearta staidéir náisiúnta maidir le caomhnú an bhradáin. Rinneadh leithdháileadh ar chistí do na tionscadail sin as an ioncam a gnóthaíodh agus a bailíodh i rith na bliana 2012 ó cheadúnais slatiascaireachta agus ó cheadúnais tráchtála a dhíol. €541,000 a bhí bailithe faoi dheireadh na bliana 2013

agus beidh leithdháileadh á dhéanamh air sin maidir le tionscadail incháilithe a bhaineann le caomhnú an bhradáin i rith na bliana 2014 agus na hoibreacha ina leith sin le déanamh i rith 2014/2015.

An Scéim Clibeála maidir leis an mBradán agus an Breac Geal

Is iad na príomhchuspóirí atá leis an Scéim Clibeála maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breac Geal Fiáin modh oibre a chur ar fáil chun sonraí den chruinneas faoina ngabháil a chur ar fáil chomh maith le meastacháin faoin saothrú a dhéantar ar stoc an bhradáin agus an bhric ghil, straitéisí sárbhainistíochta a fhorbairt agus cinntiú gur ar bhealach inbhuanaithe a dhéantar saothrú ar na speicis sin ar bhonn náisiúnta, ar bhonn abhantraí, ar bhonn Ceantar Iascaigh agus ar bhonn na habhann.

Faoi na rialacháin, tá dlite ar gach iascaire clibín códaithe a chur le gach bradán (nó le gach breac geal os cionn 40cm) a thógtar agus a choinnítear. Ní mór iontráil a chur sa táscleabhar ina luaitear sonraí faoi gach iasc a gabhadh. Ní mór na táscleabhair uile agus na fuílleach na gclibíní a thabhairt ar ais chuig oifig RBD IFI mar a leagtar amach sna Rialacháin faoin Scéim Clibeála maidir leis an mBradán agus an Breac Geal.

Cuireann lucht foirne IFI na sonraí i mbunachar sonraí náisiúnta agus déantar deimhniú, tiomsú agus anailís maidir leis na sonraí ina dhiaidh sin go gcuirtear le chéile an Tuarascáil Bhliantúil Staitisticí maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breac Geal. Cuirtear faisnéis luachmhar ar fáil sna tuarascálacha sin do na bainisteoirí iascaigh, do lucht eolaíochta, do lucht ceaptha beartais agus do lucht ceaptha reachtaíochta. Cuidíonn siad le leagan amach agus cur i bhfeidhm na bpolasaithe agus na straitéisí i ndáil le stoc an bhradáin agus an bhric ghil in Éirinn a chaomhnú. Is féidir an tuarascáil is déanaí (2001-2013) a fháil ar an láithreán gréasáin www.fisheriesireland.ie.

I rith na bliana 2013, mar gheall ar chomhairle eolaíochta, mhol an bhainistíocht an t-iascach bradán agus bric ghil a dhúnadh ar 59 abhainn¹ agus a oscailt ar 91 abhainn² (rogha maidir le gabháil agus scaoileadh saor san áireamh). Bhí córas lenar bhain clibeanna geolbhaigh donna in úsáid ar aibhneacha áirithe nuair a measadh gur ghá a chinntiú nach sárófaí cuóta slatiascaireachta bradán bunaithe ar an abhainn.

Gabháil an Bhradáin

Is léir ó Staitisticí na bliana 2013 faoin mBradán Fiáin agus an Breac Geal gurbh ionann líon iomlán na mbradán a tógadh ar bhealach ar bith (breith agus scaoileadh saor san áireamh) agus 42,985 bradán agus 1,797 breac geal (níos mó ná 40cm) faoi seach, íslíú 3.4% ar líon na mbradán a gabhadh i rith na bliana 2012 (44,497) agus íslíú 36.3% maidir

¹Fodhlí uimh. 313-2012, 315-2013 maidir leis an mbradán agus an breac geal a chaomhnú,

²Fodhlí uimh. 901/902/-2012, 903/904/909/910/911/314-2013 maidir leis an mbradán agus an breac geal a chaomhnú

le líon na mbreac geal a gabhadh i rith na bliana 2012 (2,822). Bhí an bhliain 2013 ina bliain anróiteach arís ag lucht slatiascaireachta ach tharla cúinsí iascaireachta ag iascairí tráchtála chomh sármhaith agus a bhí ó tugadh an bhainistíocht stoic aonair isteach ar na haibhneacha. B'anróiteach iascaireacht a dhéanamh nuair a bhí leibhéal an uisce ard an bradán ag dul suas an abhainn agus ar ais anuas ar an taoide rud a thug deis mhaith d'iascairí tráchtála an cuóta a thógáil ar chuid mhór aibhneacha.

14,125 bradán agus 65 breac geal (os cionn 40cm) a gabhadh ar bhonn tráchtála i rith na bliana 2013, 78% den Ghabháil Ceadaithe Iomlán (TAC) 18,276 iasc a bhí leagtha amach d'earnáil na hiascaireachta tráchtála. Tharla an ghabháil ba thréine ar an mbradán le hiascaireacht tráchtála i rith na bliana 2013 ar an Leamhain i gCo. Chiarraí mar ar tógadh 2,754 bradán (15.1% den ghabháil tráchtála), ar an bhFeoir i gCo. Chill Chainnigh mar ar tógadh 2,341 bradán (12.8% den ghabháil tráchtála), ar an Abhainn Mhór i gCo. Chorcaí mar ar tógadh 1,644 bradán (9% den ghabháil tráchtála), ar an Laoi i gCo. Chorcaí mar ar tógadh 1,293 bradán (7.1% den ghabháil tráchtála) agus ar an bhFéil/ar an gCasán i gCo. Luimnigh mar ar tógadh 1,163 bradán (6.4% den ghabháil tráchtála).

28,860 bradán agus 1,732 breac geal (os cionn 40cm) a gabhadh le slat i rith na bliana 2013. As an 28,860 bradán a ghabh iascairí slaite, rinneadh 18,178 a mharú agus scaoileadh 10,682 saor arís. Rug iascairí tráchtála ar 33% den bhradán a gabhadh sa bhliain 2013, i gcomparáid le 23% sa bhliain 2012 agus rug slatiascairí fóillíochta ar 67% sa bhliain 2013 i gcomórtas le 77% sa bhliain 2012.

Tábla 1. Mionsonraí faoi ghabháil an bhradáin 2013, trí gach modh gabhála, i gcomórtas leis an mbliain 2012

Gabháil an Bhradáin	2012	2013
Slatiascaireacht agus Iascach Tráchtála Líon iomlán na mbradán trí iascaireacht slaite agus iascaireacht tráchtála	44,497	42,985
Iascach Tráchtála Sonraí faoi líon iomlán na mbradán a gabhadh trí iascaireacht tráchtála	10,319	14,125
Slatiascaireacht Líon iomlán na mbradán a gabhadh trí iascaireacht slaite agus a coinníodh Líon iomlán na mbradán a gabhadh trí iascaireacht slaite agus a scaoileadh ar ais san uisce	22,287 11,891	18,178 10,682
Líon Iomlán na mBradán a gabhadh trí Iascaireacht Slaite	34,178	28,860

Díolachán Ceadúnais & Tuairiscí na dtÁscleabhar

Díoladh 19,109 ceadúnas slaite maidir leis an mbradán le hiascairí slaite as sé cinn agus dhá fhichead de thíortha éagsúla, líon is ionann agus laghdú 2.45% i gcomparáid le díolachán na bliana 2012. Le daoine a bhfuil cónaí orthu in Éirinn a díoladh mórchuid (65%) na gceadúnas, le daoine as Tuaisceart Éireann a díoladh 11% agus le daoine a bhfuil cónaí orthu sa Ríocht Aontaithe a díoladh 9% eile. Díoladh faoi bhun 10% le daoine as an bhFrainc (5%) agus as an nGearmáin (3%). Chuir slatiascairí 14,035 tásacleabhar isteach i rith na bliana 2013, le ráta tuairisce 73% go náisiúnta, ísliú ó ráta 75% maidir le tuairiscí tásacleabhar sa bhliain 2012. Léirítear ábhar achomair staitistice in Tábla 3 maidir le líon iomlán na gceadúnas slaite a díoladh i ndáil leis an mbradán i rith na mblianta idir 2001 - 2013, líon na dtásacleabhar a chuir slatiascairí bradáin isteach agus an céatadán atá i gceist leis an líon sin.

Tábla 2. 2001-2013 Díolachán Ceadúnas Slatiascaireachta maidir leis an mBradán agus an Breac Geal agus tuairiscí táscleabhair

Bliain	Díolachán Ceadúnas	Tuairiscí Táscleabhair	Toradh %
2001	32,814	14,238	43%
2002	35,024	18,116	52%
2003	31,809	18,088	57%
2004	30,807	17,955	58%
2005	28,738	17,682	62%
2006	27,341	18,554	68%
2007	19,986	12,962	65%
2008	20,061	13,917	69%
2009	18,314	12,890	70 %
2010	17,983	12,813	71%
2011	19,899	14,414	72%
2012	19,588	14,597	75%
2013	19,109	14,035	73%

Tábla 3. 2013 Díolachán Ceadúnas de réir chineál agus chostas an cheadúnais

Cineál an Cheadúnais	Bliantúil A	Ceantar B	Ógánach P	21 Lá R	1 Lá S	Ceantar an Fheabhail W	Áitiúil Speisialta x	Iomlán Slatiascaireacht
Costas	€100	€56	€10	€40	€20	€80	€24	
Méid an Díolacháin	3,623	6,713	1,451	4,286	2,207	498	331	19,109
Luach iomlán an Díolacháin €	362,300	375,928	14,510	171,440	44,140	39,840	7,944	€1,016,102

Fodhlíthe

Bhain na príomh-fhodhlíthe a tugadh isteach maidir le séasúr na bliana 2013 le caomhnú stoc an bhradáin agus an bhric ghil. Tugadh fodhlíthe i bhfeidhm ar an leibhéal náisiúnta agus ar an leibhéal áitiúil araon chun soláthar d'uasteorainneacha le málaí iascaigh i ndáil le hiascaireacht bradáin agus bric ghil (Fodhlí Uimh. 901 den bhliain 2012), iascadh a oscailt ar bhonn breith agus scaoileadh saor (Fodhlíthe Uimh. 902 den bhliain 2012, 903,314, 904,905, 909,910 agus 911 den bhliain 2013), agus réimsí áirithe iascaigh a dhúnadh nuair a measadh gur ghá cosaint leordhóthanach do stoc an bhradáin agus an bhric ghil (Fodhlí Uimh. 313 den bhliain 2012 agus Fodhlí Uimh. 315 den bhliain 2013).

Cuireadh srianta eile i bhfeidhm maidir le gach modh slatiascaireachta ar réimsí iascaigh áirithe atá dúnta nó oscailte ar bhonn breith agus scaoileadh saor trínar cuireadh cosc ar dhuán ar bith a úsáid ach amháin duán singil gan friofac, agus an úsáid sa tslatiascaireacht as péisteanna mar bhaoite nuair a measadh gur ghá bearta cosanta

breise do stoc an bhradáin agus an bhric ghil (Fodhlí Slatiascaireachta Uimh. 907 den bhliain 2013).

Rinneadh rialacha maidir le hiascaireacht tráchtála an bhradáin agus an bhric ghil, maille le mionsonraí faoi na haibhneacha ina raibh iascaireacht tráchtála ceadaithe agus tráth oscailt agus dhúnadh an tséasúir, a leagan amach i bhFodhlíthe éagsúla (Fodhlí Uimh. 906 agus Fodhlí Uimh. 912 den bhliain 2013).

Rinne IFI na fodhlíthe thuas a mholadh, bunaithe ar an gcomhairle bainistíochta agus eolaíochta is fearr agus ar an gcomhairliúchán leis na geallsealbhóirí, agus ansin a chur faoi bhráid an Aire Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha. Tar éis don Aire aontú leo agus iad a shíniú, rinne foireann allamuigh IFI na fodhlíthe seo a chur i bhfeidhm. Tugtar liosta de na Fodhlíthe a bhaineann le hábhar a tugadh i bhfeidhm i rith na bliana 2013 in Aguisín 16.

Forbairt Gnó &-ghnó

Freastal do Gheallsealbhóirí agus Obair i gComhar

Tá cláir oibre éagsúla ar bun ag IFI chun freastal do gheallsealbhóirí agus dá gcumasú chun tabhairt faoi acmhainní iascaigh intíre agus slatiascaireachta farraige a chaomhnú, a chosaint, a fhorbairt agus a chur chun cinn.

Bíonn cruinnithe rialta idir IFI agus cónaidhmeanna slatiascaireachta, soláthraithe slatiascaireachta, comhlachtaí LEADER (Liason Entre Actions pour le Developpement d'Economie Rurale; Clár don Fhorbairt Tuaithe), Comhairlí Contae agus grúpaí turasóireachta agus forbartha. Bhí daoine den fhoireann ar fáil chun freastal ar Chruinnithe Cinn Bhliana, ar sheisiúin eolais agus ar cheardlanna. Ar na réimsí mórshuntais ar díriodh orthu i rith na bliana 2013 bhí reachtaíocht na hiascaireachta, ceardlanna maidir le hiarratais a chur isteach faoi scéimeanna chistí forbartha agus seisiúin eolais, cúrsaí bithshlándála agus forbairt na slatiascaireachta.

An Ciste Iascaigh Lár Tíre (MFF)

Chuir IFI tús sa bhliain 2013 le scéim phíolótach d'fhorbairt an iascaigh trínar féidir le cumainn agus eagraíochtaí slatiascaireachta teacht ar chistí chun tabhairt faoi obair fhorbartha inbhuanaithe i limistéir ceadúnais an Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre. Cuireadh MFF ar bun trí ranníocaíochtaí ó shlatiascairí arna gcur de leataobh ón ioncam a fhaigheann IFI mar gheall ar cheadanna i limistéir an Ghrúpa Iascaigh Intíre. Tá sonraí iomlána faoin scéim agus an limistéir a thagann faoina scáth ar fáil ar <http://www.fishinginireland.info/>; €50,000 a bhí ar fáil trí MFF sa bhliain 2013. Thug IFI airgead i ndáil le naoi gcinn de thograí agus rinneadh obair maidir le bealach chuig an iascach a chur ar fáil do dhaoine faoi mhíchumas, spás páirceála do charranna, oibreacha i lár srutha agus obair athchóiriúcháin, suirbhéanna ar an stoc agus suirbhéanna géineolaíochta, áiseanna chun báid a fheistiú, feabhsú sceite agus forbairt láithreáin.

Na Meáin Shóisialta

De réir mar is mó atá úsáid á bhaint as an teicneolaíocht, is léir go bhfuil buntábhacht ó thaobh ghnólachtaí turasóireachta in Éirinn le bealaí nua chun caidreamh a chothú le cuairteoirí ionchais trí na meáin shóisialta agus margaíocht ó bhéal go béal. De réir suirbhé de chuid Google le gairid, dúirt thart ar 40% de na turasóirí go raibh tionchar ag líonraí sóisialta ar a gcuid pleananna taistil agus bhí 50% a bhunaigh a gcuid pleananna taistil ar léirmheasanna agus ar thuairiscí dhaoine eile. D'fhoill freastal dó sin, cuirtear tuairiscí faoin tslatiascaireacht ar bhlag IFI www.fishinginireland.info chomh maith lena tvuíteáil ag an lucht leanúna ar Twitter. Mar gheall ar an gcaidreamh a cothaíodh leis an ealaíontóir seachmaill Keith Barry, sheol seisean Seachtain Feasachta na nIascach 2013

agus chuir sé an tslatiascaireacht, an t-iascach liús, an t-iascach bradán agus slatiascaireacht farraige chun cinn in ionaid éagsúla i rith na bliana. Bhí líon mór léitheoirí ionchais i gceist le tuairiscí IFI faoin tslatiascaireacht in Éirinn agus fógraí eile, suas le 900,000 ar fad. Chonaic suas le 101,000 duine na tuairiscí agus na fógraí faoi Sheachtain Feasachta na nIascach.

Láithreáin Gréasáin agus Meáin Shóisialta

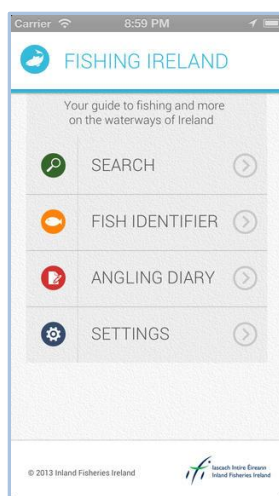
Tá ról tábhachtach le láithreán gréasáin IFI, www.fishinginireland.info, maidir le ceangal a chothú idir slatiascairí, as Éirinn agus tíortha iasachta, agus soláthraithe seirbhísí éagsúla, mar shampla lóistín, giollaíocht, treoir agus trealamh ar cíós in earnáil na slatiascaireachta agus rinneadh, i rith na bliana 2013, 103,000 cás a chur ar aghaidh chuig láithreáin gréasáin soláthraithe seirbhíse, ardú níos mó ná 20% i gcomparáid leis an mbliain roimhe sin. Tugadh deis ceadanna a cheannach ar an idirlíon i bhfeidhm freisin i rith na bliana 2013 agus tá na ceadanna is gá chun iascach a dhéanamh i limistéir an Ghrúpa Iascaigh Lár Tíre á ndíol tríd an gcóras sin faoi láthair.

Beolíne Teileafóin IFI 1890 34 74 24

Oibríonn IFI Beolíne 24 Uair a chloig ar 1890 34 74 24 trínar féidir le daoine atá buartha faoi chás truailliúcháin, faoi phóitseáil agus faoi speicis ionracha tuairisc a thabhairt ina leith. I rith na bliana 2013, tháinig 521 glao ar an mBeolíne (méadú 9% i gcomórtas le 478 glao a tháinig i rith na bliana 2012). Ba í an chúis ba mhinice ag daoine le glaoch ar an mBeolíne tuairisc a thabhairt ar eachtra mídhleathach (245), bhain 116 glao le cásanna truailliúcháin, 6 cinn le tuairisc ar speiceas ionrach agus ceisteanna ginearálta a bhí i gceist le 154 glao.

FishIE – Aip IFI maidir le hEolas faoin Iascach

Tugadh an obair chun críche sa bhliain 2013 ar FishIE, aipfón póca IFI do shlatiascairí. Tá an aip seo á cur ar fáil saor in aisce do lucht slatiascaireachta na hÉireann agus do thurasóirí ó mhí Lúnasa 2013. Ar na feidhmeanna atá ag gabháil leis an aip, tá mapaí d'fhonn cuidiú le slatiascairí láthair iascaireachta a roghnú, soláthraí slatiascaireachta a aimsiú, tuairisc (lena dtéann tagairt tíreolaíochta agus grianghraif) a thabhairt ar an iasc a gabhadh agus deis coinneáil ar an eolas faoi na rialacháin iascaigh atá i bhfeidhm faoi láthair.

Fíor 49. Seat de scáileán leis an aip IFI FishIE

Urraíocht

Cuirtear cúnamh taca ar fáil trí scéim Urraíochta IFI do shlatiascairí de gach aois maidir le páirt a ghlacadh i gcomórtais áitiúla, náisiúnta agus idirnáisiúnta chomh maith le cúnamh a chur ar fáil do chomórtais slatiascaireachta, trína ngnóthaítear teach isteach bunriachtanach i bpobail faoin tuath agus ar an iargúl, agus do thionscnaimh faoi chúrsaí timpeallachta agus bithshlándála. Tugadh cúnamh taca i rith na bliana 2013 do chuid mhór clubanna agus cónaidhmeanna slatiascaireachta, go díreach nó trí Chomhaontú Leibhéal Seirbhíse. Bhí IFI ar cheann de na príomhurraithe ag Craobhchomórtais Flaidireachta an Domhain do Dhaoine Óga a d'eagraigh Cónaidhm Shlatiascairí Bric na hÉireann (TAFI) le hiascach ar feadh 4 lá i mí Iúil 2013 in ionaid ar aibhneacha agus ar locha ó thuaidh agus ó dheas den teorainn.

Fíor 50. Foirne i láthair ag oscailt Chraobhchomórtais Flaidireachta an Domhain do Dhaoine Óga de chuid TAFI

Tháinig iarratas ar urraíocht faoi scéim Urraíochta IFI ó 71 club agus eagraíocht éagsúla maidir le 78 imeacht faoi leith i rith na bliana 2013. Tugadh cúnamh ó thaobh airgid nó acmhainní foirne nó an dá chineál do 64 imeacht. Tapaíodh an deis trealamh IFI a úsáid maidir le 13 imeacht, scálaí meáchain, trealamh bithshlándála agus slata iascaigh. Tugadh cúnamh bolscaireachta freisin maidir le cúig cinn d'imeachtaí.

Slatiascaireacht i nDún na nGall

Sa bhliain 2011, chuir IFI tús le togra píolótach chun cuidiú leis an margaíocht ar tháirge na slatiascaireachta do thurasóirí i nDún na nGall. Rinneadh an láithreán gréasáin www.Donegalanglingholidays.com a fhorbairt i rith na bliana 2013 mar shiopa aon láthair amháin maidir le laethanta saoire slatiascaireachta. Rinne Donegal Angling Holidays pacáistí laethanta saoire a fhorbairt agus páirt a ghlacadh i seónna slatiascaireachta ar thug IFI agus Turasóireacht Éireann cúnamh taca ina leith.

Acmhainní Daonna

Acmhainní Daonna – Buneolas

Is é atá de chuspóir leis an Rannóg Acmhainní Daonna, de réir mar a leagtar amach i bPlean Gnó Iascach Intíre Éireann 2013, seirbhísí agus córais Acmhainní Daonna, atá cóiriúil don lucht úsáide agus ar den sárchleachtas agus den chuimsitheacht iad, a chur ar féil d'Iascach Intíre Éireann (IFI) ionas gur féidir a n-éilítear faoi Phlean Straitéiseach na heagraíochta, faoi chlár oibre an Rialtais maidir le hathchóiriú na hearnála poiblí, faoi théarmaí Chomhaontú Pháirc an Chrócaigh agus Chomhaontú Bhóthar Haddington, agus faoin bPlean don Téarnamh Náisiúnta agus faoi na Pleananna d'Athchóiriú na hEarnála Poiblí a thabhairt i gcrích. Ó thaobh cúrsaí sláinte agus sábháilteachta, tá de chuspóir timpeallacht sábháilte oibre a chur ar fáil don fhoireann ar fad, de réir an tsárchleachtais agus i gcomhlíonadh na reachtaíochta ar fad a bhaineann le hábhar maidir le cúrsaí sláinte agus sábháilteachta agus le cúrsaí fostaíochta.

Dhírigh an Rannóg Acmhainní Daonna i rith na bliana 2013 ar an bhfeidhmiúlacht sna príomhréimsí seo a leanas; forbairt na heagraíochta trí struchtúr oibriúcháin leasaithe a leagan amach i ndáil leis na srianta foirne a leagtar síos faoin gCreat Rialaithe Fostaíochta (ECF), agus an soláthar maidir le hacmhainní daonna, sláinte agus sábháilteacht, agus cúnamh taca don fhoghlaím agus don fhorbairt san eagraíocht. Is ar an Rannóg atá an fhreagracht freisin as maoirseacht a dhéanamh maidir lena leagtar de dhualgas ar IFI faoin Acht um Shaoráil Faisnéise (na hAchtanna um Shaoráil Faisnéise 1997 agus 2003) agus maidir le clár na heagraíochta i ndáil le Grinnfhiosrúchán na nGardaí, agus as an gcomhlíonadh.

Bliain dhúshlánach eile a bhí sa bhliain 2013 ag an Rannóg, ag obair de réir na srianta a chuirtear i bhfeidhm faoin ECF leasaithe. Cuireadh téarmaí Chomhaontú Bhóthar Haddington i bhfeidhm ar an 1 Iúil 2013. Orthu sin, bhí ísliú pá ag daoine áirithe den fhoireann agus, rud suntasach, uaireanta breise oibre ar fud na heagraíochta. Tháinig IFI arís sa bhliain 2013 leis na spriocanna agus na coinníollacha a bhaineann leis na cláir seo an tráth céanna ar coinníodh an caidreamh leis na fostaíthe ar an gcothrom.

Cúrsaí Foirne

I rith na bliana 2013, tháinig laghdú ar leibhéal foirne IFI ó 323.1 ball foirne ar an 31 Nollaig 2012 go dtí 314.1 ball foirne ar an 31 Nollaig 2013. Is ionann sin agus laghdú 40 ball foirne ó cuireadh IFI ar bun sa bhliain 2010 agus laghdú iomlán 126 ball foirne san earnáil ón mbliain 2009 i leith. Tugadh cead do IFI i rith na bliana 2013 Scéim Shaindirithe don Iomarcaíocht Dheonach a thabhairt isteach ar bhonn teoranta. D'fhág triúr den fhoireann an eagraíocht i mí na Nollag 2013 dá thoradh sin. Is mar gheall ar an ngnáthathrú nádúrtha agus daoine ag dul ar scor a tharla an chuid eile den laghdú foirne.

Bhí an lánchosc atá ag an Rialtas ar earcaíocht san earnáil phoiblí, ar cuireadh tús leis sa bhliain 2009, i bhfeidhm go fóill i rith na bliana 2013. Mar a chéile leis an mbliain 2012, ní raibh IFI i riocht tabhairt faoi aon earcaíocht sheachtrach taobh amuigh de bheirt bhall foirne dhéag agus fiche a cheapadh go séasúrach i mbun gnóthaí cosanta. Fuarthas cead

na ceapacháin sin a dhéanamh ar feadh tréimhse sé mhí. B'ardú é sin i gcomparáid leis na ceapacháin ceithre mhí a ceadaíodh i rith na mblianta roimhe seo. An Rannóg Acmhainní Daonna a d'eagraigh an earcaíocht go lárnach trí chomórtas oscailte. Tugtar cuntas ar líon na foirne in IFI i rith na bliana 2013 in Aguisín 24.

Oiliúint & Forbairt

Tugadh Plean Oiliúna Náisiúnta IFI don bhliain 2013 i gcrích i rith na bliana agus an bhéim ba mhó ar an oiliúint leanúnach ar an lucht foirne allamuigh de réir mar a leagtar amach sa phlean oiliúna straitéiseach maidir leis an tréimhse idir na blianta 2012 agus 2015. Déantar soláthar sa phlean sin do sceidal oiliúna atá bunaithe ar riachtanais oibriúcháin agus feidhmiúcháin IFI, agus tugtar san áireamh:

- Modúil oiliúna lárnacha maidir le feidhmiú IFI, mar shampla Oiliúint Ionduchtúcháin IFI, Dlí an Iascaigh, Bainistíocht Coinbhleachta agus Níos Imeachta na Cúirte
- Sláinte & Sábháilteacht, Comhlíontas na Corparáide, agus scileanna a ghabhann le rólanna faoi leith, mar shampla, Bád Righin Inséidte (RIB) a oibriú, oiliúint maidir le Teacht Slán ón nGábh, Sábh Slabhra nó trealamh eile a úsáid
- Tionscnaimh Rialtais agus Tionscnaimh Gnó, mar shampla Bainistíocht Feidhmíochta, Tuiscint ar chúrsaí Míchumais agus Tuiscint ar Chosaint Leanaí
- Oiliúint maidir le ceannródaíocht, bainistíocht agus oiliúint gairme.

Cuireadh daoine den lucht foirne faoi oiliúint maidir le réimsí mórtábhachta, mar shampla bainistíocht feidhmiúlachta, a raibh athrú i gceist leo agus cuireadh an leasú ar an bpróiseas ar fáil don fhoireann ar fad. Cuireadh oiliúint i scileanna sábháilteacht uisce, in oibriú RIB agus san inniúlacht ar úsáid feithiclí agus trealamh ar fáil don lucht foirne allamuigh de réir mar ba chúí.

Tríd is tríd, cuireadh 30 clár oiliúna éagsúil ar fáil d'fhoireann IFI i rith na bliana 2013, níos mó ná 1,543 lá oiliúna, 4.7 lá ar an meán in aghaidh an fhostaí. Rinneadh costas na hoiliúna don bhliain 2013 a ríomh de réir 1% den phárolla. Chuir caighdeán na hoiliúna a cuireadh ar fáil ar chumas fhoireann IFI oibriú le breis sábháilteachta, ar bhealach níos éifeachtaí agus níos críochnúla maidir le cuspóirí na heagraíochta a thabhairt i gcrích agus seirbhís níos gairmiúla atá dírithe ar an gcustaiméir a chur ar fáil do na geallsealbhóirí. Leagtar amach sonraí iomlána faoi na cláir a cuireadh ar fáil amach in Aguisín 25.

Caidreamh leis na Fostaithe

Coinníodh an caidreamh tionsclaíochta ar an gcothrom i rith na bliana 2013 ainneoin na ndeacrachtaí leanúnacha ina bhfeidhmíonn IFI. Eagraíodh an Lá Corparáide don fhoireann sa bhliain 2013, mar a rinneadh i rith na mblianta roimhe sin, d'fhoill an fhoireann a chur ar an eolas faoi na cora is deireanaí maidir le cúrsaí an ghnó agus nithe a bhaineann leis sin.

Lean an Rannóg den phróiseas maidir le córais bainistíochta HR a chur i bhfeidhm agus sin ar bhonn lárnach. Tugadh córas bunachar sonraí HR (SAGE) isteach agus tosaíodh ar an bpróiseas maidir leis sin a úsáid chun bainistíocht lárnach a dhéanamh ar na taifid acmhainní daonna ar fad.

Is ar an Rannóg atá an fhreagracht maidir le bainistíocht chomhordaithe ar chásanna neamhláithreachta fadtéarmacha. B'ionann an ráta neamhláithreachta iomlán in IFI i rith na bliana 2013 agus 2.57%.

Sláinte agus Sábháilteacht

Is gnáthchuid de bheartaíocht IFI an bhainistíocht i leith chúrsaí Sláinte agus Sábháilteachta. Cuireadh Coiste Sábháilteachta Náisiúnta an IFI ar bun i mí Meán Fómhair 2011 agus tá ról forbheartach á dhéanamh ag an gcoiste maidir le bainistíocht ar chúrsaí sábháilteachta agus polasaithe a thabhairt chun cinn don eagraíocht. Tá ionadaithe tofa

de chuid na foirne, ó oifigí réigiúnacha, feirmeacha éisc agus ceannoifig IFI, ar an gCoiste chomh maith le hionadaíocht thar ceann na bainistíochta trí Fheidhmeannach Sláinte & Sábháilteachta IFI, an Ceannasaí Acmhainní Daonna agus an Ceannasaí Cúrsaí Feidhmiúcháin. Bhí cruinniú gach ráithe ag an gCoiste i rith na bliana 2013 agus rinneadh comhairle leis an mbainistíocht ar gach ceist a bhain le cúrsaí sláinte agus sábháilteachta. Cuireadh i bhfeidhm an Gnás maidir le hObair Aonarach agus an Córas Páirtíochta an chéad ráithe den bhliain 2013.

Rinneadh athbhreithniú agus leasú ar Ráiteas Sábháilteachta IFI d'fhonn athruithe ar na gnáis oibre a thabhairt san áireamh chomh maith le teicneolaíocht nua a thabhairt isteach, mar shampla cadhcanna, feithiclí UTV agus rothair a úsáid do phatróil, feithiclí cianrialaithe (ROV) a úsáid, trealamh agus stáisiúin dífhachtúcháin a úsáid, ceamaraí feistithe ar an duine a úsáid agus madraí braiteoireachta a úsáid. Is i gcomhar leis an gCoiste Sábháilteachta Náisiúnta a tugadh faoin athbhreithniú. Seoladh an ráiteas leasaithe ar lá corparáide fhoireann IFI agus cuireadh CD ar fáil do gach ball foirne ar a raibh cóip den ráiteas.

Thug IFI clár deonach maidir le scagadh sláinte isteach don fhoireann i rith na bliana 2013. Tá an clár leagtha amach sa chaoi is go ndéantar tástáil maidir le tosca lena mbaineann baol don tsláinte agus go spreagtar an lucht foirne chun beart a dhéanamh ina leith sa chás go dtugtar a leithéid chun aire. D'éirigh thar cionn leis an gclár seo agus thapaigh 90% den lucht foirne é.

Leanadh mar chuid mhórtábhachtach den chlár bainistíochta maidir le cúrsaí sláinte agus sábháilteachta den mheasúnacht maidir le baol don tsábháilteacht ar áitribh agus bunáiteanna oibre IFI. Tá an clár sin leagtha amach ionas go ndéantar gach áitreabh a mheas gach re bliain agus obair fheabhsúcháin a dhéanamh nuair a thugtar easnamh ar bith chun aire. Rinneadh fiche beart measúnachta i rith na bliana 2013.

Chuidigh IFI arís i rith na bliana 2013 le tionscnaimh agus imeachtaí ar mhaithe le cúrsaí sábháilteachta arna n-eagrú ag Brainse na dTionscal Tuaithe san Institiúid Sláinte agus Sábháilteachta Saothair (IOSH) agus ag an Údarás Sláinte agus Sábháilteachta.

Staitisticí maidir le Tuairiscí ar Eachtraí 2013

Bhí 17 eachtra ar fad ar tharla gortú mar gheall orthu agus ar tugadh tuairisc orthu don Fheidhmeannach Sláinte & Sábháilteachta i rith na bliana 2013. B'ionann sin agus laghdú 30% i gcomórtas leis an mbliain 2012. Tugadh tuairisc don Údarás Sláinte & Sábháilteachta maidir le cúig cinn de na heachtraí sin. Bhí réimse idir 0 agus 8 gcinn d'eachtraí ag baint le líon na n-eachtraí ar tugadh tuairisc orthu i ngach Ceantar Abhantraí faoi leith agus bhí dhá cheantar nár tharla aon eachtra gortaithe iontu.

Saoráil Faisnéise

Tháinig cúig iarratas maidir le Saoráil Faisnéise (FOI) i rith na bliana 2013, trí cinn ó bhaill foirne, ceann amháin ó gheallsealbhóir agus ceann ó dhuine den phobal. De na cúig iarratas, bhain dhá iarratas le heolas pearsanta, dhá iarratas le heolas neamhphearsanta agus bhí eolas de chineál pearsanta agus de chineál neamhphearsanta araon ag baint le ceann amháin de na hiarratais.

As an gcúig iarratas a tháinig, socraíodh an fhaisnéis a ghéilleadh i gcás amháin, diúltaíodh an fhaisnéis a ghéilleadh i gcás amháin, tarraingíodh siar an t-iarratas agus pléadh leis an gcás taobh amuigh den phróiseas FOI i gcás amháin agus bhí dhá iarratas a tugadh ar aghaidh go dtí an bhliain 2014. Rinneadh achomharc le IFI freisin maidir le cás amháin agus aontaíodh leis an gcéad chinneadh; rinneadh achomharc ina leith sin in athuair leis an gCoimisinéir Faisnéise.

Luach Saothair an Phríomhfheidhmeannaigh

Tá an luach saothair a thugtar do Phríomhfheidhmeannach Iascach Intíre Éireann de réir an scála maidir le Rúnaí Cúnta: íosmhéid €125,761 go dtí uasmhéid €143,574.

Nóta: Tugtar san áireamh leis an scála a luaitear an laghdú ba ghá de réir théarmaí Chomhaontú Bhóthar Haddington.

Cúrsaí Airgeadais & TEC

Cúrsaí Airgeadais & TEC – Buneolas

Is é a leagtar de ról ar an Rannóg Airgeadais & Rannóg Theicneolaíocht an Eolais agus na Cumarsáide in Iascach Intíre Éireann (IFI) seirbhís éifeachtúil maidir le bainistíocht airgeadais a chur ar fáil do IFI trí shraith chuimsitheach de chórais airgeadais agus TEC a sholáthar atá sochóirithe agus solúbtha go leor chun freastal ar éileamh athraitheacha IFI agus atá daingean go leor chun na caighdeáin is airde den rialachas corparáide a shásamh.

Ábhar áthais don Rannóg a thabhairt le fios go ndearnadh na spriocanna a leagtar amach i bPleananna Gnó 2013 na heagraíochta a bhaint amach. Chomh maith leis an mbainistíocht airgeadais, an comhordú agus na seirbhísí taca saineolais a chur ar fáil do na rannóga go léir agus na taifid airgeadais chuí a choimeád don eagraíocht i rith na bliana 2013, tháinig an Rannóg leis na spriocdhátaí a bhaineann ó thaobh reachtaíochta agus ó thaobh rialachas corparáide i ndáil leis na Ráitis Airgeadais agus an Tuarascáil Bhliantúil.

Chuir an Rannóg comhairle airgeadais ar fáil freisin don bhainistíocht agus do Bhord IFI, cuntais airgeadais an Bhoird agus lón anailíse san áireamh.

Bhí an Rannóg i mbun na bainistíochta ar chúrsaí airgeadais agus ar chúrsaí dlí maidir le gach beart gnó maidir le háitribh i rith na bliana 2013, ar a n-áirítear na seanoifigí i mBaile na nGabhann, Glas Naíon, a dhíol, an t-áitreabh nua i CityWest, Baile Átha Cliath a cheannach, an t-áitreabh ar Bhóthar na Deilge, Leitir Ceanainn agus an láthair i Ros Mhic Triúin, Co. Loch Garman a cheannach.

Táthar ag leanacht den athbhreithniú náisiúnta ar an eagar atá ar chúrsaí maidir leis an bhfeidhm airgeadais ionas go ndéantar freastal dá dtagann i gceist le IFI a chur ar bun. Tá an fhoireann airgeadais ag glacadh arís le freagracht breise mar gheall ar na srianta fostaíochta a bhaineann leis an gcreat rialú fostaíochta náisiúnta.

Bainistíocht Airgeadais

Buiséid agus Cuntais Bainistíochta

Rinneadh i rith na bliana 2013 buiséid mhionsonraithe a ullmhú do gach Rannóg faoi leith agus iad sin a chomhdhlúthú i mbuiséad deiridh IFI a ndearna an Bord agus an Fhoireann Bainistíochta Shinsearach (SMT) é a aontú. Cuireadh cuntais bainistíochta faoi bhráid an Bhoird agus an SMT de réir na míosa mar aon le tráchttaireacht ar an bhfeidhmíocht in gcomórtas leis an mbuiséad. Athraíodh formáidí tuairiscíochta i rith na bliana chun feabhas a chur ó thaobh caighdeáin agus áisiúlachta ar an bhfaisnéis airgeadais a chuirtear faoi bhráid an Bhoird i ndáil le cinní a dhéanamh.

Ráitis Airgeadais

Cuireadh Cuntais Airgeadais IFI don bhliain 2013 faoi bhráid na Roinne Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Náidúrtha (DCENR) faoin 28 Feabhra 2014 agus faoi bhráid an Aire agus an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste faoin 31 Márta 2014 i gcomhlíonadh iomlán na ndualgas faoin reachtaíocht.

An Córas maidir le hOrdú Ceannacháin Leictreonaice a thabhairt i bhfeidhm

Tugadh an córas maidir le hOrdú Ceannacháin Leictreonaice isteach sna seacht n-oifig Ceantar Abhantraí i rith na bliana 2013 agus bhí sé i bhfeidhm go hiomlán i sé cinn acu faoi dheireadh na bliana.

Cúrsaí Párolla agus Pinsean

D'oibrigh feidhm an phárolla go héifeachtach i rith na bliana 2013. Rinneadh na hathruithe a tháinig isteach le Comhaontú Bhóthar Haddington a chur i bhfeidhm agus rinneadh bainistíocht taobh istigh d'fheidhm an phárolla ar athrú réidh don lucht foirne. Rinneadh pinsin, aiscí, aiscéannach seirbhíse agus aistriú seirbhíse a ríomh do 27 ball foirne i rith na bliana 2013. Chuaigh triúr amach ar pinsean, chuaigh pinsinéir ar scor atrátha agus bhí trí chás inar ghlac daoine go deonach le hiomarcaíocht saindírithe i rith na bliana 2013 agus tugtar iad sin san áireamh leis na figiúirí thuas. Cuireadh beartaíocht ar siúl freisin chun athrú ó bhileoga pá páipéir go dtí bileoga pá ar ríomhphost don fhoireann. D'athraigh 165 as 321 duine den fhoireann in IFI go dtí íocaíochtaí leictreonaice.

Tionscadail agus tuairiscí airgeadais nach den ghnáthchineál iad

Cuireadh gach éileamh maidir le tionscadail faoi urraíocht an Aontais Eorpaigh (AE) isteach roimh na spriocdhátaí. Ba iad na príomhthionscadail a bhí i gceist: Tionscadal an Bhric Ghil sa Mhuir Cheilteach (CSTP), le ciste faoin chlár na Nuálaíochta agus Réigiúin Chomhshaoil na hEorpa (INTEREG), an tionscadal maidir le Speicis Ionracha Uisce in Éirinn a Rialú (CAISIE, le ciste faoin gclár AE LIFE +) agus an Tionscadal maidir le speicis ionracha neamhdhúchais príomhthábhachta a rialú agus an bhithéagsúlacht dhúchasach a athshlánú (CIRB, le ciste faoi INTERREG). Rinne iniúcháirí de chuid an AE iniúchadh cuimsitheach ar na tionscadail faoi CSTP agus CAISIE agus thug iniúcháirí cuairt ar na tionscadail eile freisin i rith na bliana. Cuireadh tús le togra píolótach nua, dar teideal Salmainidí Thiar (le ciste faoi Chlár Imeall Thuaidh INTERREG) i rith na bliana. B'ionann an chistíocht ón AE de réir mar a luaitear sna ráitis airgeadais go dtí an 31 Nollaig 2013 agus €457,381.

Áitribh

Tharla díol an áitribh i nGlas Naíon, Baile Átha Cliath i mí Feabhra 2013 agus ceannaíodh an oifig nua i Citywest, Baile Átha Cliath i mí Márta 2013. Caitheadh cuid mhór ama sa Rannóg Airgeadais le cúrsaí dlí agus cúrsaí costais airgeadais i ndáil leis an dá áitreabh sin. Fuarthas aisíoc ar 50% de na rátaí áitribh ar fad a íocadh i ndáil le háitreabh Ghlas Naíon an fhaid agus a bhí sé folamh sular díoladh é. Tugadh cúnamh chomh maith maidir le haonaid tionsclaíochta a cheannach i Leitir Ceanainn, Co. Dhún na nGall agus i Ros Mhic Triúin, Co. Loch Garman.

Soláthar

Caitheadh €3.739 milliún maidir le sócmhainní a cheannach i rith na bliana 2013. Is le Citywest a bhain €2.609 milliún den chaiteachas sin go dtí seo. Bhí gnáis soláthair á gcur i bhfeidhm go docht agus, i gcuid mhór cásanna, ba trí chórais Rialtais arna gcur ar bun ag an tSeirbhís Náisiúnta Soláthair nó trí thairseach tairiscintí eTenders a ceannaíodh na sócmhainní. Tríd is tríd, ba cásanna inar theastaigh sócmhainní de chineál sainiúil faoi leith nó cásanna *force majeure* a bhí i gceist nuair nach ar na bealaí sin a rinneadh an ceannachán. Lean an lucht bainistíochta den chultúr tréan luach ar an airgead atá i réim ar fud na heagraíochta a chothú.

Pleanáil Airgeadais

Bainistíocht ar chúrsaí Airgeadais agus Cistíochta

D'éirigh leis an Rannóg Airgeadais, i gcomhar leis an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha (DCENR) a dtagtar faoina coimirce, na coinníollacha cistíochta, ó thaobh straitéise agus oibriúcháin, a shásamh i rith na bliana 2013. Togra faoi leith a bhí i

gceannach na hoifige nua i Citywest, Baile Átha Cliath agus a raibh maoiniú caipitil €3 mhilliún de dhíth lena aghaidh. Mar gheall ar fheistiú an áitribh sin, beidh roinnt den chistíocht a bhain leis á thabhairt ar aghaidh go dtí an bhliain 2014.

Bhí ardú 54% i gcomórtas leis an mbliain 2012 ar an mbiseach ó chistí i dtaisce; ba é ba mhó ba chúis leis sin go raibh cistí níos mó i dtaisce ag IFI agus sin ar feadh tréimhse níos faide ná mar a bhí beartaithe mar gheall ar thogra Citywest a bheith le tabhairt chun críche.

Cistí na bliana 2013

Fuair IFI deontas €28,259 milliún ón státchiste sa bhliain 2013, a raibh €17.618 milliún de á chur i leith pá, lenar ghabh costas iomlán €19.4 milliún, agus €3.824 milliún á chur i leith chaiteachas caipitil agus sin dírithe ar áitribh nua a theastaigh do IFI. Ghnóthaigh IFI €4.5 milliún ó fhoinsí eile i rith na bliana 2013. Rinneadh athinfheistiú air sin obair chun acmhainn iascach intíre na hÉireann a bhainistiú, a chaomhnú agus a chosaint.

Ghnóthaíodh €0.541 milliún eile trí Chiste Chaomhnú an Bhradáin i rith na bliana 2013. Tá leagtha amach an ciste sin a dháileadh i rith na bliana 2014 trí infheistíocht maidir le caomhnú agus athshlánú réimsí iascaigh agus gnáthóga ina mbíonn an bradán agus an breac geal. Beidh roinnt de na cistí sin á gcur ar fáil do chumainn slatiascaireachta, do chónaidhmeanna agus d'eagraíochtaí eile den chineál sin.

Teicneolaíocht an Eolais & na Cumarsáide (TEC)

Chuir an fheidhm TEC cúnamh taca ó thaobh na teicneolaíochta ar fáil maidir le tionscadail TEC éagsúla de chuid IFI, ina measc forbairt bhreise ar inlín IFI, feidhmchlár Chórais Faisnéise Geografaí (GIS) a fhorbairt chomh maith le monatóireacht ar an ar líonra cumarsáide sonraí náisiúnta agus gach gnáthiarratas ar chúnamh taca maidir le cúrsaí teicniúla i rith na bliana 2013. Rinneadh comhordú agus bainistíocht freisin maidir le cúnamh taca agus obair chothabhála i ndáil le cúrsaí TE maidir le Ceantair Abhantraí (RBD) IFI.

SharePoint/ Inlín

Rinneadh forbairt bhreise ar inlín IFI i rith na bliana 2013 agus cuireadh tairseach sláinte agus sábháilteachta leis an láithreán inlín HR. Beidh láithreáin agus tairsí á bhforbairt do Rannóga eile i rith na bliana 2014.

Ríomhairí Boird / Glúine

Déantar iniúchadh gach bliain d'fhonn ríomhairí glúine agus ríomhairí boird ar fud IFI a shonrú ar gá ceann nua a chur ina n-ionad. Sa chás gur athraíodh ó sheantrealamh, cuireadh timpeallacht ríomhaireachta níos éifeachtaí agus níos nua ar fáil don lucht úsáide, rud a chuir ar chumas IFI feidhmchláir áirithe a chur in úsáid ar fud na tíre ar fad. Déantar bearta criptiúcháin i ndáil le ríomhairí glúine sula dtugtar don lucht foirne iad.

Rialachas Corparáide

Leanadh i rith na bliana 2013 de pholasaithe agus nós imeachta a leagan amach chun cur leis an dea-rialachas corparáide agus an sárchleachtas a léiriú. Cuireadh polasaithe agus nós imeachta nua mar seo a leanas faoi bhráid an Bhoird:

- Polasaí IFI maidir le Taisteal agus Costais thar lear agus in Éirinn agus Gnás Oibre don mhonatóireacht ar Thaisteal thar lear

- Aighneacht IFI maidir le Breithmheas ar Chaiteachas Caipitil agus Córas Meastóireacht Feidhmíochta i ndáil le hÉifeachtúlacht Mhórchaiteachas a Mheas
- Clár Bronntanas agus Fáilteachais IFI agus Treoir ina leith
- Ráiteas IFI maidir le Freagracht Stiúrthóirí i ndáil le cuntais a ullmhú, córas an chomhlachta Stáit maidir le rialú inmheánach agus iniúchóireacht inmheánach, agus le tuairisc a thabhairt ar an ngnó mar ghnóthas leantach maille le bonn tuisceana nó coinníoll ina leith sin a lua de réir mar is gá.
- Cód Iompair Gnó leasaithe do na Fostaithe.

Cuireadh an dréacht de Thuarascáil Bhliantúil 2013 faoi bhráid DCENR roimh an spriocdháta faoin reachtaíocht.

Eagraíodh ceithre cinn de chruinnithe de chuid an Choiste Iniúchta i rith na bliana 2013.

Bhí triúr de na comhaltaí a ceapadh ar Bhord IFI sa bhliain 2010 ar tháinig deireadh le téarma trí bliana a gceapacháin ar an mBord i rith na bliana 2013. Ceapadh beirt chomhaltaí nua Boird sa bhliain 2013 agus tugadh tuairisc mhion dóibh ar pholasaithe agus ar nós imeachta IFI maidir le rialachas corparáide.

Rinne IFI comhordú maidir le freagraí ar 62 Ceist Parlaiminte i rith na bliana 2013.

Iniúchadh Inmheánach

Rinne na hiniúcháirí inmheánacha, RSM McClure Watters, iniúchadh inmheánach faoi dhó i rith na bliana 2013; Iniúchadh chun críche deimhniú a thabhairt maidir leis an Ráiteas faoi Rialú Airgeadais Inmheánach (SIFC) lenar bhain an párolla, airgead tirim agus airgead sa bhanc, sócmhainní seasta agus taisteal thar lear, chomh maith le réimsí eile, agus Iniúchadh ar an Rialachas Corparáide d'fhonn a éifeachtúla atá smacht ag an mbainistíocht maidir le polasaithe agus nós imeachta i ndáil leis an rialachas corparáide a mheas - tugadh deimhniú sásúil go raibh an córas ag obair mar a beartaíodh. Rinneadh tuarascáil speisialta ar an riocht ina bhfuil feithiclí IFI a choimisiúnú agus cuireadh tús leis an obair i mí na Nollag 2013.

D'fhéach IFI le cloí leis an Acht um Íoc Pras Cuntas agus tá tuairisc ar an dul chun cinn ina leith sin ar fáil ar an láithreán gréasáin agus in Aguisín 26 sna hAguisíní leis an tuarascáil seo.

IASCACH INTÍRE ÉIREANN

DRÉACHT DEN CHUNTAS IONCAIM AGUS CAITEACHAIS I NDÁIL LEIS AN TRÉIMHSE 12 MÍ GO DTÍ AN 31 NOLLAIG 2013

	Nótaí	2013	2012
		€	€
Ioncam			
Cistí ón Stát agus an AE			
Deontais oibriúcháin		25,463,425	
Cistí glan iarchurtha maidir le pinsin	12c	4,560,211	28,747,943
Ioncam eile	2	4,571,074	5,210,883
Aistriú ón / (chuig an) gCuntas Caipitil	10	(2,036,462)	1,193,260
		34,849,237	35,152,086
Caiteachas			
Riarachán	3	5,636,385	5,469,854
Oibriúcháin	4	26,489,933	27,244,943
		32,126,318	32,714,797
Farasbarr / (Easnamh) an 1 Eanáir		6,485,535	4,048,246
Farasbarr / (Easnamh) ag ceann na bliana		2,722,919	2,437,289
		9,208,454	6,485,535

DRÉACHT DEN RÁITEAS MAIDIR LE HIOMLÁN NA nGNÓTHACHAN AGUS NA gCAILLTEANAS AITHEANTA I NDÁIL LEIS AN TRÉIMHSE 12 MÍ GO DTÍ AN 31 NOLLAIG 2013

	2013	2012
	€	€
(Easnamh)/farasbarr don tréimhse	2,722,919	2,437,289
Caillteanas / (gnóthachan) ó thaithí ar dhliteanais scéim pinsin		
Athrú ar an mbonn tuisceana is bun le luach reatha dhliteanais scéim pinsin		
Caillteanas / (gnóthachan) achtúireach ar dhliteanais pinsin	12b	(11,999,000)
Coigeartú maidir le Maoiniú Pinsin larchurtha	11,999,000	(14,672,000)
(Caillteanas) / gnóthachan aitheanta iomlán don tréimhse	2,722,919	2,437,289

Tá an Ráiteas faoi Pholasaithe Cuntasaíochta agus Nótaí 1 go dtí 17 ina gcuid dílis de na Ráitis Airgeadais
Príomh-Fheidhmeannach

Gluais Téarmaí

Clibeáil fuaimníochta tarchuradóirí beaga a úsáid ar chlibíní

Amaicéat Iarbha veirteabrach primitíbhach gan ghiall, mar shampla an loimpre, a mhaireann faoi láib agus a chothaíonn iad féin ar mhicrea-orgánaigh

Iasc Anadromach Iasc a bheirtear san fhíoruisce, a chaitheann mórchuid an tsaoil i sáile na farraige agus a fhillteann ar an bhfíoruisce don sceitheadh e.g. an bradán, an smealt, an tsead, an doingean riabhach, agus an bradán fearna. A mhalairt sin a dhéanann iasc catadromach: maireann sin san fhíoruisce agus téann go dtí uisce sáile don sceitheadh. Iasc catadromach formhór na n-eascann

Bundú Struchtúr chun uisce a choinneáil ó theacht isteach

Caraifít planda uisce de chuid na hÉireann

Cora Crumpa Cora a mbíonn fána áirithe léi d'fhonn freastal d'áiritheoir éisc a fheistiú

Dorchadas na Gealaí i mí na Nollag tréimhse i rith mhí na Nollag nuair a bhíonn an ghealach úr ann. Is iondúil gur le linn don ghealach a bheith úr a dhéanann an eascann gheal imirce ós ar na hoícheanta sin is dorchas a bhíonn i rith na míosa

DCENR an Roinn Cumarsáide, Fuinnimh agus Acmhainní Nádurtha

DoF an Roinn Airgeadais

Leictriascaireacht Stangadh a bhaint as iasc le réimsí leictreachais san uisce d'fhonn iad a cheapadh

FI Fáilte Ireland

Áiritheoirí Éisc Gléas leictreonaice a úsáidtear chun an líon éisc a dhéanann imirce thar ionad áirithe a dheimhniú. (Féach Logie, Partial, Vaki, Áiritheoirí)

Hidreamhoirfeolaíocht téarma a úsáidtear maidir leis an mbainistíocht ar cheantair abhantraí chun cur síos a thabhairt ar phróisis agus ar thréithe hidreolaíochta agus geomoirfeolaíochta maidir le haibhneacha, locha, inbhir agus réimsí uisce amach ón gcósta. Leagtar síos sa Chreat-Treoir Uisce (WFD) gur le bainistíocht cheart ar ghnéithe hidreolaíochta agus geomoirfeolaíochtaréimse uisce a dhéantar éiceolaíocht le droim uisce a chosaint

LA Údarás Áitiúil

Áiritheoirí ÉiscLogie Áiritheoir friotachais a chuirtear trasna cora d'fhonn iasc a théann leis an sruth nó ina aghaidh a chomhaireamh.

Maicrinveirteabrach orgánach atá sách mór (maicr-) gur léir é don tsúil agus nach bhfuil cnámh droma (inveirteabrach). Maireann siad in uisce srutha de gach cineál. Maicrinveirteabraigh uisce is ea feithide i riocht Iarbha nó nimfí, cráifisc, breallach, seilide agus péist. Is táscairí maithe iad maidir le caighdeán an tsrutha.

MI Foras na Mara

NPWS An tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra

OPW Oifig na nOibreacha Poiblí

Otailítí "earstones" is iondúil a thabhairt orthu, struchtúir chrua iad den charbónait chailciam a bhíonn taobh thiar díreach den intinn san iasc cnáimhe. Is léir suíomh agus treoshuíomh na hotailíte sa bhreac geal ballach ó íomhá X-gha.

Páirtáiritheoir Áiritheoir éisc nach dtéann leithead iomlán na habhann nó nach gcomhairtear leis ach cuid de ruathar an éisc.

Iascach Isteach is Amach Láthair iascaigh ina gcuirtear stoc breac gorlainne ar mhéid gabhála ar mhaithe le slatiascaireacht fóillíochta a bheith ar siúl.

PIT Tag Is clibín sreing a bhfuil cód leis an Trasfhreagróir Slánchóirithe Éighníomhach (PIT) agus feistítear ar an iasc é ionas gur féidir ciantheadú a dhéanamh air le léitheoir clibín PIT le teicneolaíochta mhinicíochtaí raidió.

Fisiciceimic tréithe fisice agus tréithe ceimice araon

Fachtóir ardúcháin an fachtóir ar gá an líon sa sampla a mhéadú faoi chun an líon iomlán sa phobal samplála a aimsiú.

REDD/REDDS Nead sceathraí a dhéanann iasc, go háirithe an bradán agus an breac.

RBD Ceantar Abhantraí.

Rip rap balla bunsraithe nó balla taca déanta as clocha nó as píosaí coincreide a leagtar os cionn a chéile in uisce domhain nó le fána an bhrúach chun creimeadh a chosc

Salmainid an breac agus an bradán.

SWIM Réimse den sruth a thaobhaíonn an t-iasc.

An Buanchóiste Eolaíochta maidir leis an mBradán is é cuspóir atá leis comhairle eolaíochta neamhspleách ar fáil do IFI maidir leis an Eascann agus leis an mBradán.

Modh leathchainníochta suirbhé aon bheart amháin leictriascaireachta an cineál is simplí den suirbhé leathchainníochta, úsáidtear an t-iasc a ghabhtar chun meastachán ar an íoslíon éisc atá ar fáil a ríomh.

Modh cainníochta caighdeánta 3 bheart laghdúcháin suirbhé leictriascaireachta trína dtugtar iasc chun bealaigh ón láthair tar éis sraith trí bheart leictriascaireachta as a chéile.

TI Turasóireacht Éireann

Áiritheoir Éisc Vaki Áiritheoir infridhearg a úsáidtear in áiteanna cúnga, mar shampla bealach éisc, d'fhonn bradán agus breac geal a chomhaireamh.

WWTP Monarcha cóireála fuíolluisce.

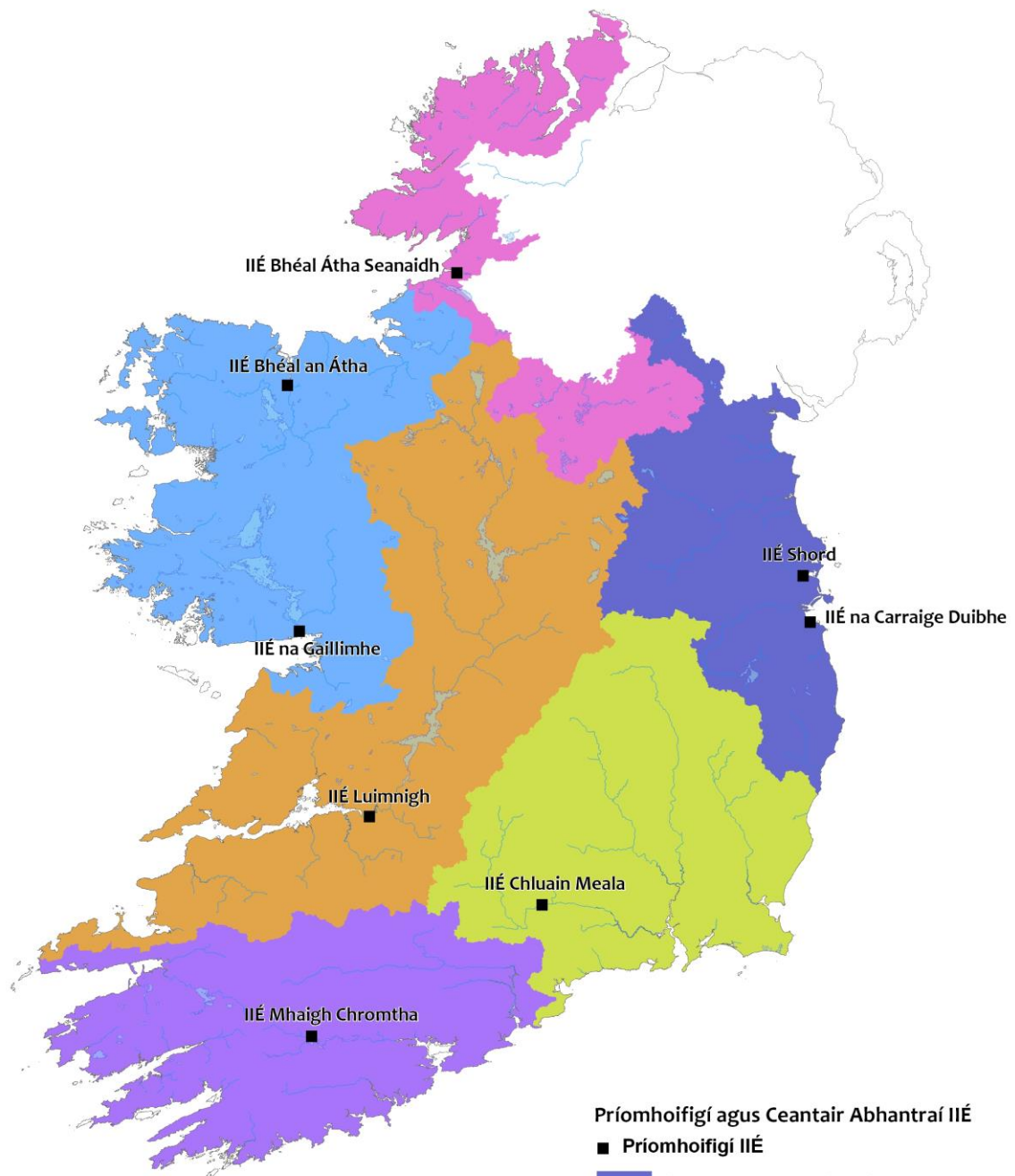
WFD An Chreat-Treoir Uisce.

WI Uiscebhealaí Éireann.

Aguisíní

Aguisín 1: Príomhoifigí Iascach Intíre Éireann agus Léarscáil na gCeantar Abhantraí

Iascach Intíre Éireann

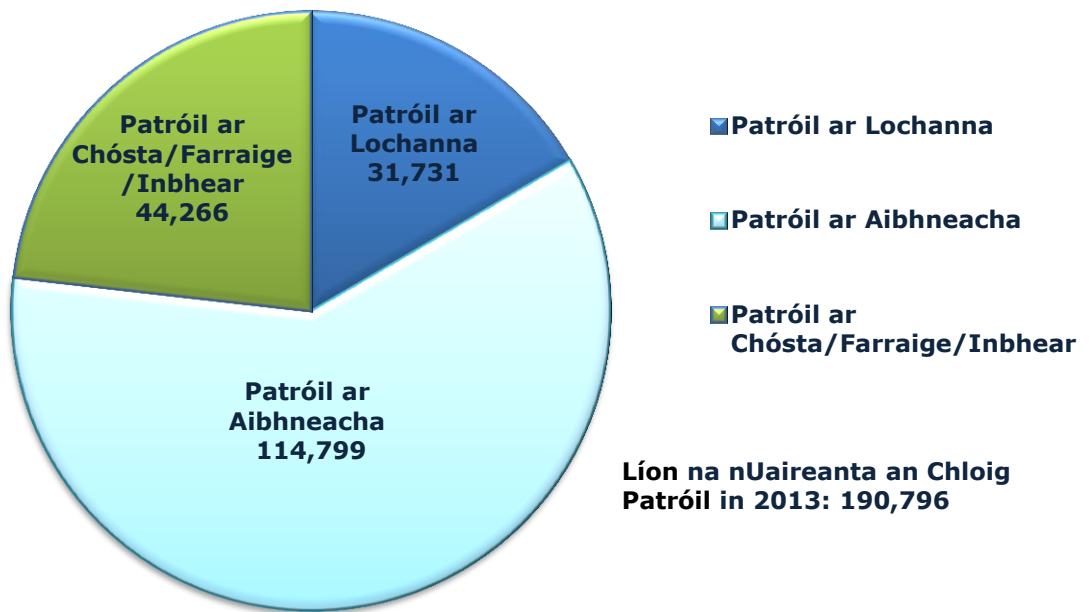

© Suirbhéireacht Ordánais Éireann / Rialtas na hÉireann
Ceadúnas Uimhir MP 007508

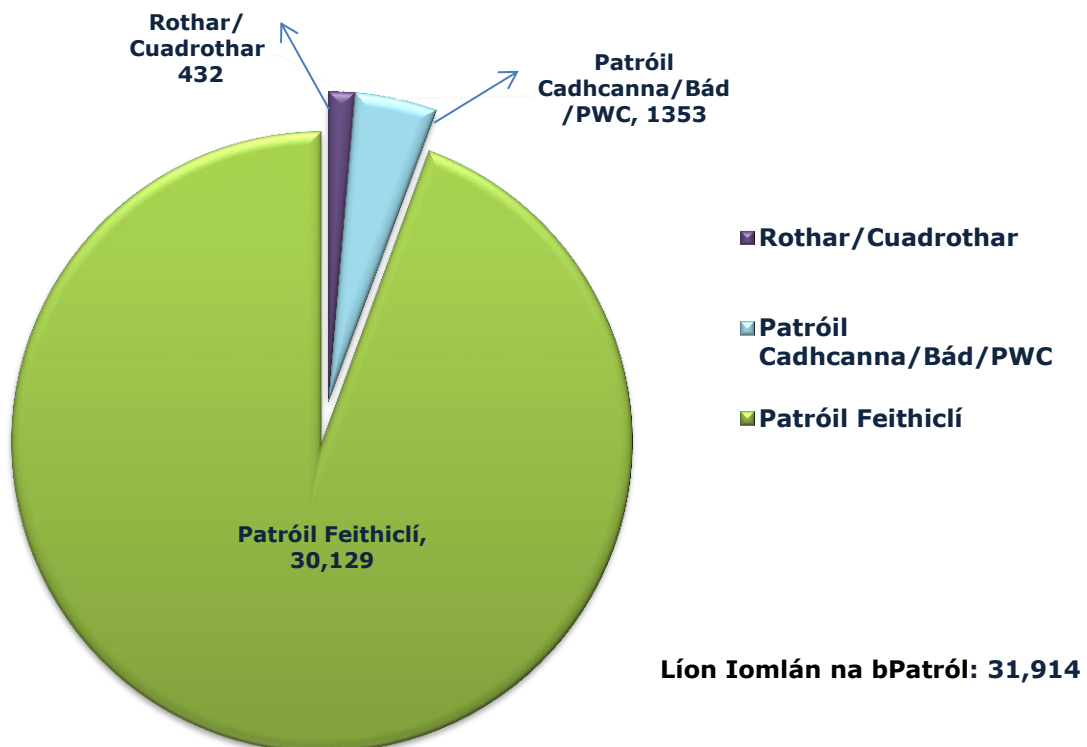
Aguisín 2: Sceideal na nÁiritheoirí Éisc a d'oibrigh IFI i rith na bliana 2013

Sceideal na nÁiritheoirí Éisc a d'oibrigh IFI i rith na bliana 2013				
	An Abhainn	An Ceantar	Cineál an Áiritheora	Áiritheoir Cuimsitheach /Páirteach
1	Abhainn Átha Féan	Droichead Átha	Logie	Cuimsitheach
2	An Níth	Droichead Átha	Vaki	Cuimsitheach
3	An Bhóinn	Droichead Átha	Logie agus 2 Vaki	Cuimsitheach
4	An tSláine	Loch Garman	Logie tube	Páirteach
5	An Dóinn	Ciarraí	Logie	Cuimsitheach
6	Abha an Choireáin	Ciarraí	Logie	Cuimsitheach
7	An Mhaing	Ciarraí	Logie	Cuimsitheach
8	An Fhéil	Luimneach	Logie	Páirteach
9	An Mháigh	Luimneach	Logie x 3	Cuimsitheach
10	An Mhaoilchearn	Luimneach	Logie	Cuimsitheach
11	An Forghas	Luimneach	Logie tube	Páirteach
12	Abhainn Dhún Coillín	Gaillimh	Logie	Cuimsitheach
13	Abhainn na Gaillimhe	Gaillimh	Logie	Páirteach
14	Abhainn Bhoth Loiscthe	Gaillimh	Logie	Cuimsitheach
15	Abhainn Chasla	Conamara	Logie	Cuimsitheach
16	Abhainn Ghabhla	Conamara	Vaki	Cuimsitheach
17	An Eidhneach	Conamara	Logie	Páirteach
18	An Abhainn Mhór (Baile na hinse)	Conamara	Logie	Cuimsitheach
19	Abhainn Ghlinne	Baile na Cille	Vaki	Cuimsitheach
20	Abhainn Damhrois	Baile na Cille	Logie	Cuimsitheach
21	Abhainn Chuil Finn	Baile na Cille	Logie	Cuimsitheach
22	Abhainn na hOirimhe	Baile na Cille	Vaki	Cuimsitheach
23	Abhainn Bhun Abhann	Baile na Cille	Logie	Cuimsitheach
24	An Abhainn Dubh	Baingear	Logie	Cuimsitheach
25	An Abhainn Mhór	Baingear	Logie	Cuimsitheach
26	Abhainn na Ceathrún Móire	Baingear	Logie	Cuimsitheach
27	An Mhuaidh	Béal an Átha	Logie agus 2 Vaki	Páirteach
28	Abhainn Bhaile Easa Dara	Sligeach	Vaki	Cuimsitheach
29	An Gharbhóg	Sligeach	Vaki	Páirteach
30	An Iascaigh	Béal Átha Seanaidh	Logie	Cuimsitheach
31	An Eidhnigh	Béal Átha Seanaidh	Logie	Cuimsitheach

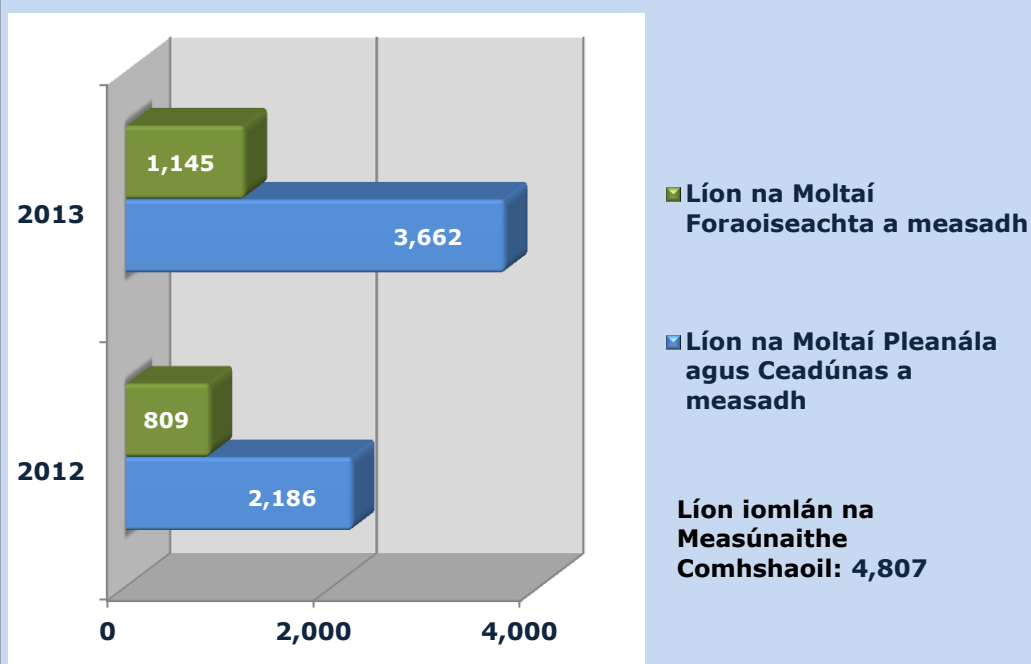
Appendix 3: Líon na nUaireanta an Chloig Patróil in 2013

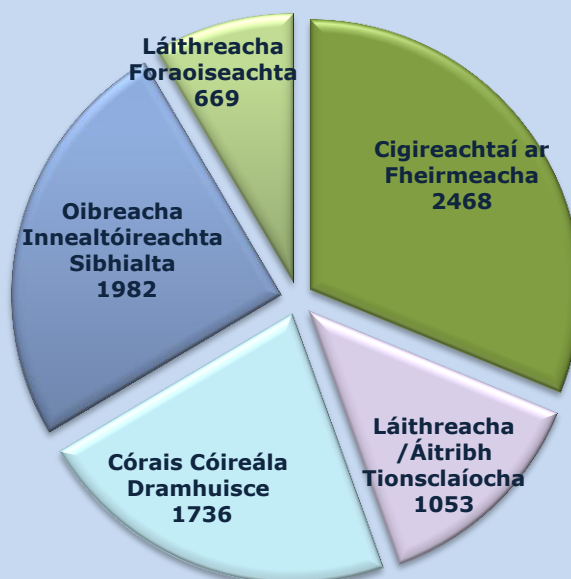
Appendix 4: Líon Iomlán na bPatról

Aguisín 5: Measúnuithe Comhshaoil in 2013

Aguisín 6: Cigireachtaí Comhshaoil IFI de réir Earnála in 2013

Líon Iomlán na gCigireachtaí Comhshaoil do 2013: 7,908

* Mar gheall ar an scóip leathan oibre atá ag IFI agus an nádúr ar leith a bhaineann le gach RBD, is féidir le cigireachtaí comhshaoil a bheith sách leathan maidir le castacht agus leibhéal éagsúla riachtanais cigireachta ag baint leo. Tuairiscíonn na RBDanna ar Chigireachtaí Comhshaoil ar a meastar iad mar “chigireachtaí radhairc” agus ar chásanna níos casta nuair a bhíonn anailís/cigireachta níos déine de dhíth.

Aguisín 7: Cigireacht maidir le Lucht Ceadá agus Ceadúnais 2013

* Ó tharla cosc ar iascach bradán i roinnt aibhneacha i limistéir NWRBD, tá laghdú dá réir ar an méid iascaireachta atá á dhéanamh, is iondúil gur amach sa tráthnóna nuair a bhíonn sé dorcha agus go luath ar maidin, nuair is beag duántachta a bhíonn ar siúl, a dhéantar patról cosanta den ghnáthchineál.

* Bearta Cigireachta maidir le Lucht Ceadá agus Ceadúnais i rith na bliana 2013	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Ceadúnas Tráchtála Bradán agus Breac Geal	80	232	198	83	755	6*	1,354
Ceadúnas Fóillíochta Bradán agus Breac Geal	1,670	1,167	2,681	4,905	7,230	1,004	18,657
Cigireacht maidir le hIascairí gan Cheadúnas (Iascairí Breac, Iascairí Garbhéisc agus Slatiascairí Farraige)	6,076	2,154	572	3,007	3,114	62	14,985

Aguisín 8: Ionchúiseamh agus Fíneáil ar an Láthair 2013

Ionchúiseamh agus Fíneáil ar an Láthair	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na gCásanna Ionchúisimh	6	8	36	10	20	32	112
Líon na gCásanna os comhair Cúirte	10	6	24	3	17	24	84
Líon na gCásanna Achomhairc	0	1	1	1	0	1	4
Líon na bhFíneálacha ar an Láthair a Eisíodh	41	9	68	52	99	26	295
Líon na bhFíneálacha a Íocadh	23	9	64	45	63	19	223
Fíneáil ar an Láthair 2013 €	€3,450	€1,350	€9,530	€6,410	€9,450	€2,850	€33,040

Aguisín 9: Oibreacha Forbartha maidir leis an tSlatiascaireacht 2013

Bhí an bhéim maidir le forfheabhsú áiseanna slatiascaireachta ar fheabhas ó thaobh áisiúlachta seachas ar spásanna nua a chruthú. Bhain an caiteachas ba mhó maidir le SHRBD agus WRBD le hardán iascaireachta nua do dhaoine faoi mhíchumas a chur ar fáil ag Loch Doon chomh maith le hobair fheabhsúcháin ar fhánáin le Loch an Charraigín Choirr agus Loch Ghleann an Chairthe in WRBD chomh maith le háiseanna slatiascaireachta do dhaoine faoi mhíchumas le Loch Ramhar, Co. an Chabháin, Loch Loung, Co. Ros Comáin agus Loch an Chalaigh, Co. na Gaillimhe.

Oibreacha Forbartha maidir leis an tSlatiascaireacht	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na dTionscadal maidir le Forfheabhsú Áiseanna Slatiascaireachta	7	1	3	12	10	18	51
Infheistíocht i bhForfheabhsú Áiseanna Slatiascaireachta € (gan Tionscadail maidir le Caomhnú an Bhradáin a áireamh)	€6,000	€10,000	€1,500	€125,000	€88,869	€33,229	€264,598
Líon na Strapaí, na nDroichead Coisithe agus na nArdán ar cuireadh ceann nua ina n-áit	2	0	1	15	19	240	277
Líon na Spásanna Nua Breise Iascaireachta a Cruthaíodh	25	6	0	38	3	127	199
Líon na nIasc Garbh a aistríodh taobh istigh den cheantar abhantraí	2,700	0	0	10,137	503	63	13,403

Aguisín 10: Athshlánú Aibhneacha/Sruthán 2013

Baineann Forbairt ar Abhainn/Sruthán le láithreacha nach ndearnadh aon obair roimhe seo iontu.

Baineann Cothabháil ar Abhainn/Sruthán le láithreacha ina ndéantar obair go leanúnach ionas go gcinntítear go gcoinnítear riocht na habhann/an tsrutháin ar ardchaighdeán. Baineann Athshlánú Srutháin le láithreacha ina ndearnadh obair athshlánúcháin tar éis do dhíobháil/meath suntasach tarlú.

Athshlánú Aibhneacha/Sruthán	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na Láithreacha le hAibhneacha a ndearnadh forbairt orthu	20	70	34	52	110	163	449
Fad Abhann/Srutháin a ndearnadh Cothabháil air(méadair)	310	3,500	400	360	24,305	29,005	57,880
Fad Srutháin a ndearnadh Athshlánú air(méadair)	550	4,420	100	12,860	17,340	8,775	44,045

Aguisín 11: Cosaint na Timpeallachta: Litreacha Rabhaidh a eisíodh 2013

Cosaint na Timpeallachta Líon na Litreacha Rabhaidh a eisíodh i rith na bliana 2013	
ERBD	23
SERBD	40
SWRBD	103
SHRBD	40
WRBD	23
NWRBD	69
Iomlán	298

Aguisín 12: Tuarascáil faoi Smacht ar Thruailliú agus faoi Cháilíocht Uisce 2013

*Eile: Nuair nach deimhin an chúis. Teocht ard agus leibhéal íseal uisce an chúis a mheastar i roinnt cásanna.

** Uisce íseal i gcás amháin agus d'fhéadfadh ceangal ag an gcás eile le hollmhéid sceite i ndáil leis an bpéirse i Loch Riach, Co. na Gaillimhe

*** Tugtar figiúirí maidir le samplaí uisce gach mí in abhantrach Loch Síleann, Co. na hIarmhí san áireamh.

Smacht ar Thruailliú agus Cáilíocht Uisce	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Tuairiscí faoi Shlad ar Iasc	12	4	4	19	3	10	52
Slad Éisc mar gheall ar Nósanna Talmhaíochta	1	1	0	7	1	2	12
Slad Éisc mar gheall ar Chúrsaí Tionsclaíochta	4	0	2	1	0	0	7
Slad Éisc mar gheall ar Oibreacha Bardasacha	1	1	0	1	0	2	5
Eile *	6*	2*	2*	10*	2**	6	28
Líon na Samplaí Uisce a bailíodh	64	159	119	1,788***	191	526	2,847

Aguisín 13: Suirbhéanna maidir le Forbairt Iascaigh a rinneadh i rith na bliana 2013

Suirbhéireacht nach dtagann faoi scáth shuirbhéanna de chineálacha eile atá i gceist le Suirbhéanna Ginearálta Iascaigh. Tagann suirbhéanna a dhéanann cumainn áitiúla i mbun obair fhorbartha agus tionscnaimh maidir le bailte slachtmhara agus bruacha abhann i gceist.

Suirbhéanna maidir le Forbairt Iascaigh	CA OIR	CA OIRDH	CA IARDH	CA SION	CA IAR	CA IARTH	Iomlán
Líon na Suirbhéanna Riosca maidir le Sruthanna Beaga (SSRS)	9	3	4	3	4	0	23
Líon na Suirbhéanna Leictriascaireachta	92	12	7	10	198	24	343
Líon na Suirbhéanna Ginearálta ar Iascaigh	26	39	10	96	89	106	366

Aguisín 14: Tuairiscí le Líne 24 Uair a chloig IFI maidir le Caomhnú Iascaigh i rith na bliana 2013

Líon na nEachtraí ar tugadh tuairisc ina leith le Líne 24 Uair a Chloig IFI maidir le Caomhnú Iascaigh Teil. 1890 34 74 24	
Cineál an Teagmhais	Líon
Líon na gCásanna inar tugadh Tuairisc faoi Iascach Mídhleathach	245
Líon na gCásanna inar tugadh Tuairisc faoi Thruailliú	116
Líon na gCásanna inar tugadh Tuairisc faoi Speicis Ionracha	6
Eile	154
Líon Iomlán na nGlaonna	521

Aguisín 15: Tionscadail a ndearnadh Maoiniú orthu i rith na bliana 2013

Teideal an Tionscadail nó an tSuirbhé	An Stiúrthóir Tionscadail	An Buiséad Iomlán €	Tréimhse	Foinse an Chiste
Tionscadal Chaomhnú Acmhainní Uisce an Atlantaigh (AARC)	Paddy Gargan	€3.87m	3 Bliana	ERDF,IFI, Coláiste na hOllscoile, Corcaigh (UCC), An Bord Soláthair Leictreachais (ESB)&Foras na Mara (MI)
Tionscadal LIFE na Maoilchearna, Tionscadal LIFE+ an AE	Ruairí Ó Conchúir	€1.74m	5 Bhliana	IFI, Oifig na nOibreacha Poiblí, Comhairle Chontae Luimnigh, an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra, Comhairle Chontae Thiobraid Árann Thuaidh agus Theas
Rialú ar Speicis Ionracha Uisce in Éirinn (CAISIE)	Joe Caffrey	€1.5m	4 Bliana	EC Life+ & an tSeirbhís Páirceanna Náisiúnta agus Fiadhúlra
Tionscadal an Bhric Ghil sa Mhuir Cheilteach (CSTP)	Paddy Gargan & Willie Roche	€466,000	3 Bliana	INTERREG Iva na hÉireann agus na Breataine Bige & cistíocht inmheánach IFI
Monatóireacht Faireachais ar Stoc Éisc i Lochanna, Aibhneacha agus réimsí aistrithe faoin gCreat-Treoir Uisce (WFD)	Fiona Kelly	€433,000	Leanúnach	IFI
An Clár Comhshaoil maidir le Forfheabhsú Aibhneacha (EREP)	Martin O'Grady, Jimmy King	€270,000	Leanúnach	Oifig na nOibreacha Poiblí
Tionscadal Uiscebhealaí Éireann	Joe Caffrey	€235,000	Leanúnach	Uiscebhealaí Éireann
An Treoir maidir le Gnáthóga	James King	€200,000	Leanúnach	IFI
An Plean Náisiúnta don Bhainistíocht maidir leis an Eascann	Paddy Gargan	€188,766	Leanúnach	IFI
An Togra maidir leis an Teorainn Caomhantais i ndáil leis an mBradán a bhaint amach	Paddy Gargan	€120,224	Leanúnach	Ciste Stampa Caomhnaithe
Taighde ar an Eascann EELIAD	Paddy Gargan	€115,544	4 Bliana	AE
Taighde ar an Liús	Joe Caffrey	€96,000	3 Bliana	IFI & IFPAC
Tionscadal Salmainidí an Iarthair	Willie Roche, P Gargan	€26,800	Leanúnach	Cistíocht inmheánach IFI
Clár Náisiúnta an Bhais	Willie Roche,	€20,000	Leanúnach	Creat Bhailiú Sonraí an AE &cistíocht inmheánach IFI
Tionscadal CIRB IVA INTERREG	Joe Caffrey	€26,646	4 Bliana	Interreg an AE

Aguisín 16: Fo-dhlíthe agus Ionstraimí Reachtúla a ritheadh sa bhliain 2012 maidir le séasúr na bliana 2013 agus a ritheadh i rith shéasúr na bliana 2013

Fo-dhlí Uimh.	Fo-dhlíthe a ritheadh i rith na bliana 2012 maidir le séasúr na bliana 2013
312, 2012	Caomhnú Iascach na hEascann
313, 2012	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (Aibhneacha Coiscthe)
901, 2012	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (Uasteorainneacha Málaí)
902, 2012	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (Gabháil agus Saoradh)
Fo-dhlí Uimh.	Fo-dhlíthe a ritheadh i rith na bliana 2013
903, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (Abhainn na Daraí Duibhe)
904, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (An Fheoir)
905, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric (An tSláine)
906, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (Líonta Tarraingthe agus Smeachlíonta)
907, 2013	Fo-dhlí Slatiascaireachta
908, 2013	Caomhnú an Bhric Ghil
909, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (An tSionainn) (Gabháil & Saoradh)
910, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (An Fhéil maille leis an nGáile agus an Bhruic)
911, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (An tSiúir)
912, 2013	Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil (Síneadh le Séasúr na Smeachlíonta ar an tSiúir)
314, 2013	Ceantar Leasa Mhóir (Caomhnú an Bhradáin agus an Bhric Ghil) Séasúr Coiscthe
315, 2013	Abhainn Thulacha Beigile Cosc ar Dhuántacht le Slat agus Dorú
Ionstraimí Reachtúla (I.R.)	
I.R. Uimh. 556 de 2012	Rialacháin na Scéime Clibeála maidir leis an mBradán Fiáin agus an Breag Geal 2012
I.R. Uimh. 75 de 2013	An tOrdú fá Rialú Iascaireacht Bradán 2013
I.R. Uimh. 76 de 2013	Na Rialacháin um Iascaigh Intíre (Fógra Muirear Seasta) 2013

Aguisín 17: An Ceadúnas Slatiascaireachta maidir le Bradán agus Breac Geal agus Tuairiscí Tásacleabhair 2013

An Ceantar Abhantraí	Líon na gCeadúnas Slatiascaireachta Bradán & Breac Geala díoladh	Líon na dTuairiscí Tásacleabhair faoin mBradán & an Breac Geal	*% a chuir Tuairisc Tásacleabhair ar fáil
ERBD	1,170	1,024	87.52%
SERBD	1,453	1,188	81.76%
SWRBD	4,559	3,661	80.30%
SHRBD	997	822	82.45%
WRBD	7,884	5,503	69.80%
NWRBD	3,046	1,837	60.31%
Iomlán	19,109	14,035	73.45%

Aguisín 18: Díolachán Ceadúnas Slatiascaireachta maidir le Bradán agus Breac Geal i ngach RBD 2013

Aicme an Cheadúnais	Bliantúil A	Dúiche B	Ógánach P	21 Lá R	1 Lá S	An Fheabhail Sín W	Áitiúil Speisialta X	Iomlán an Réigiúin
ERBD	609	342	78	85	52	4	0	1,170
SERBD	368	834	112	94	44	1	0	1,453
SWRBD	919	1,705	323	1,077	535	0	0	4,559
SHRBD	285	505	84	40	83	0	0	997
WRBD	1,070	2,462	641	2,533	1,064	114	0	7,884
NWRBD	372	865	213	457	429	379	331	3,046
Iomlán	3,623	6,713	1,451	4,286	2,207	498	331	19,109

Aguisín 19: Tuairisc faoi Cheadúnais Iascaireachta agus Iascaigh faoi Bhainistíocht RBD 2013

	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na gCeadúnas Slatiascaireacht Bradán/ Breac Geal a eisíodh	1,170	1,453	4,559	997	7,884	3,046	19,109
Líon na gCeadúnas Bradán Tráchtála a eisíodh							
Líon Tarraingthe Príobháideach	0	0	12	0	1	0	13
Líon Tarraingthe Poiblí faoin Ordú fá Rialú Iascaireacht Bradán (CFSO)	0	0	30	39	15	18	102
Líon Tarraingthe Speisialta Áitiúil	0	0	0	0	23	7	30
Smeachlíon	0	87	7	0	0	0	94
Eile	0	0	1	0	0	0	1
Iomlán	0	87	50	39	39	25	240
Ceadúnas Déileála							
Déileálaí Bradán / Breac	55	21	32	13	15	10	146
Déileálaí Moileasc	65	21	28	27	7	8	156
Iascach faoi Bhainistíocht IFI							
Iascach faoi Bhainistíocht	2	n/a	20	5	8	8	43
Teacht isteach €	€7,000	n/a	€118,633	€99,013	€305,079	€38,885	€568,610

Aguisín 20: Tionscadail faoi Chiste Chaomhnú an Bhradáin 2013 bunaithe ar an airgead a íocadh amach

(1) Bailíodh an ranníocaíocht caomhantais sa bhliain 2012, rinneadh leithdháileadh ar an airgead sa bhliain 2013

(2) Áirítear leis na tionscadail seo cinn ar ceadaíodh cistí ina leith idir 2009-2012

(3) Bunaithe ar thionscadail ar ceadaíodh cistí ina leith sa bhliain 2013

(4) Iomlán an chabhair deontais a íocadh sa bhliain 2013 maidir le tionscadail ar ceadaíodh cistí ina leith idir 2009- 2012.

Tionscadail faoi Chiste Chaomhnú an Bhradáin (SCF)	National	ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Líon na dtionscadal SCF ar ceadaíodh cistí ina leith sa bhliain 2013 ón ranníocaíocht caomhantais a ghabhann leis an gceadúnas (1)	1	10	3	2	3	3	4	26
Líon na dtionscadal SCF a tugadh chun críche sa bhliain 2013 (2)	2	6	2	2	5	3	4	24
Luach iomlán na dtionscadal a ndearnadh iarratas ina leith € (3)	€83,270	€109,700	€45,000	€24,500	€32,684	€46,580	€55,320	€397,054
Luach airgid leis an gcúnamh a tugadh € (4)	€134,189	€42,990	€34,800	€1,200	€43,163	€70,700	€34,754	€361,796

**Aguisín 21: An Ghabháil Tráchtála ar Bhradán agus ar Bhreac Geal de réir na hAbhann
as Tuairiscí na dTásacleabhar**

Ceantar Iascaigh	Inneall/ Cineál	Ainm na hAbhann	Líon na mBradán	Líon na mBreac Geal	Iomlán na mBradán & na mBreac Geal de réir na dtuairiscí
Port Láirge	Smeachlíon	An Fheoir	2,341	21	2,362
	Smeachlíon	An tSiúir (an Chlóideach, an Loinneán/An Abhainn Mhór san áireamh)	944	0	944
Lios Mór	Smeachlíon	Abhainn Mhór na Mumhan	407	2	409
	Líon Tarraingthe	Abhainn Mhór na Mumhan	1,237	4	1,241
Corcaigh	Líon Tarraingthe	An Laoi (Íochtarach)	1,293	5	1,298
		Abhainn na Bandan	51	0	51
		An Aighlinn	158	4	162
Ciarraí	Líon Tarraingthe	An Leamhain (Abha Oileán Úcaire san áireamh)	2,754	4	2,758
		An Ruachtach	224	0	224
		An Abhainn Mhór (Cé Bhréanainn)	153	11	164
		Abha na hUíne (Eisc an Ghalláin)	42	9	51
		Abha na Snadhma	7	0	7
		Abhainn Chárthaí	0	0	0
		An Mhaing	20	0	20
		Loch na dTrí gCaol	965	0	965
Luimneach	Líon Tarraingthe CFO	An Casán/An Fhéil	1,163	5	1,168
Baile na Cille	Líon Tarraingthe	An Caoláire Rua (Nóta 1)	304	0	304
		Abhainn Damhrois	196	0	196
		Abhainn Chuil Finn	58	0	58
		Abhainn Ghlinne (An Clochán)	5	0	5
Baingear	Líon Tarraingthe	An Abhainn Mhór	382	0	382
		An Abhainn Dubh	263	0	263
		Na hinbhir	268	0	268
		Abhainn Ghleann na Muaidhe	0	0	0
		Abhainn na Daraí Duibhe (Baingear)	41	0	41
Béal Átha Seanaidh	Líon Tarraingthe	An Eidhnigh	145	0	145
Leitir Ceanainn	Líon TarraingtheSpeisialta	Abhainn Fhia/Abhainn tSocair /Luacharoir Mór	519	0	519
	Líon Tarraingthe	Abhainn Ghaoth Beara	185	0	185
Iomlán			14,125	65	14,190

Aguisín 22: Stocáil Éisc IFI 2013

Iasc Fiáin- Stocáil IFI		ERBD	SERBD	SWRBD	SHRBD	WRBD	NWRBD	Iomlán
Bradán - Stocáil	Líon	0	0	0	0	0	0	0
Iasc Garbh - Aistriú	Líon	0	0	0	0	0	0	0
Breac Donn Fiáin - Gilidíní	Líon	0	0	0	200,000	0	0	200,000
Iomlán		0	0	0	200,000	0	0	200,000
Iasc Feirme- Stocáil IFI								
Breac Donn Fry	Líon	0	0	0	0	0	0	0
Breac Donn 1 Bhliain d'aois	Líon	60	150	0	1,050	0	0	1,260
Breac Donn 2 Bhliana d'aois	Líon	3,536	0	0	15,600	5,250	0	24,386
Breac Dea-dhathach 1 Bhliain d'aois	Líon	1,000	0	42,246	9,400	0	0	52,646
Breac Dea-dhathach 2 Bhliana d'aois	Líon	300	0	400	600	1,200	0	2,500
Iomlán		4,896	150	42,646	26,650	6,450	0	80,792

Aguisín 23: Clibeáil agus Athghabháil Speiceas Mara go Nollaig 2013

	Líon Iomlán a clibeáladh ó Mheitheamh 1970 go Nollaig 2013	Líon Iomlán a gabhadh in athuair ó Mheitheamh 1970 go Nollaig 2013	Toradh %	Laethanta ag snámh	Fad Snámha (km)	Líon a clibeáladh 2013
Siorc Gorm	19,643	865	4.44%	0-6502	0-6800	255
Craosaire	180	9	5.00%	71-3947	142-3680	9
Siorc Súisteála	1	0	0.00%	N/A	N/A	0
Gearrthóir	7,702	518	6.73%	28-6587	0-4300	347
Láimhíneach	1,028	190	18.48%	0-4525	0-1152	0
Sciata	1,358	185	13.62%	5123	0-434	23
Sciata Socfhada	3	0	0.00%	N/A	N/A	0
Sciata Bán	21	1	4.76%	975	4.8	0
Rotha Fhionn	735	124	16.87%	16-1871	0-180	0
Roc Dústríoctha	1,116	55	4.93%	0-2676	0-96	0
Rotha Gharbh	10,390	317	3.05%	0-2190	0-180	75
Roc Mionsúíleach	285	13	4.56%	13-1398	0-32	5
Roc Mín	401	14	3.49%	141-1373	0-115.2	7
Roc na Súl Dubh	9	0	0.00%	N/A	N/A	0
Fíogach Gobach	470	2	0.43%	280-521	1400	35
Doingean (Bas)	1,805	56	3.10%	0-1373	0-140.8	0
Milléad Liath	311	5	1.61%	0-275	0-320	0
Leith	287	30	10.45%	0-738	0-5.6	0
Roc an Gha Nimhe	43	0	0.00%	N/A	N/A	0
Fíogach Mór	145	6	4.14%	103-1499	0-249.6	3
Daba	43	2	4.65%	378	3.2	0
Scoirneach	275	5	1.82%	1775	730	96
Leathóg	5	1	20.00%	70	0	0
Tuinnín Gorm	11	0	0.00%	N/A	N/A	0
Fíogach Dubh	8	0	0.00%	N/A	N/A	0
Iomlán	46,275					855
Líon iomlán a clibeáladh ó thús beartaíochta : 46,275						

Aguisín 24: Leibhéal Foirne IFI an 31 Nollaig 2013

Líon Foirne IFI -Coibhéis Lánaimseartha (FTE) 2013		
Lucht Foirne Buan (FTE)	Líon	291.9
Lucht Foirne Sealadach arna n-íoc as an Státchiste (FTE)	Líon	16.2
Lucht Foirne arna n-íoc as ciste tionscadail (AE nó eile)	Líon	6.0
Foireann Iomlán (FTE)		314.1

Aguisín 25: Cláir Oiliúna agus Forbartha a cuireadh i gcrích i rith na bliana 2013

Cláir Oiliúna & Forbartha a cuireadh i gcrích i rith na bliana 2013	Líon na Rannpháirtithe	Líon na Laethanta Oiliúna
Teagascóir maidir leis an gCéad Fhreagróir i gcás Géarchéim Chairdiach	2	4
Clár Oiliúna an Phas Shábháilte	12	12
Láimhseáil agus Ionramháil	52	26
Oiliúint Ionduchtúcháin	81	81
Garchabhair Oibre - An Cúrsa Cuimsitheach	7	21
Garchabhair Oibre - An Cúrsa Athnuachana	74	74
Ceardlann Riaracháin & Oiliúint Feasachta maidir le Cosaint Sonraí	13	13
Oiliúint maidir le Soitheach Uisce Pearsanta (PWC)	12	24
Oiliúint i gCóras Sage maidir le hAcmhainní Daonna	3	3
Tarrtháil in Uisce Tréansrutha	137	274
Teicneoir Tarrthála in Uisce Tréansrutha & Tuilte	2	8
FETAC 6 Oiliúint Oiliúnóra	8	32
Oiliúint maidir le Craein Feistithe ar Leoraí	2	2
Bád Innill - Ardchúrsa	7	14
Loingseoireacht	3	3
Bád Innill - Athbhailíocht Teagascóra	3	6
Bád Innill - Leibhéal 2	11	33
Dlí an Iascaigh	33	33
Modhanna Sábhála Pearsanta (PST) & Bád Righin Inséidte (Rib) ar a béal fúithi	19	38
Sábh Slabhra Bunchúrsa + Ardchúrsa	4	40
Sábh Slabhra Bunchúrsa + Ardchúrsa	6	36
Sábh Slabhra Bunúsach	5	30
Sábh Slabhra Bunúsach- Cúrsa Meabhrúcháin	16	48
Bainistíocht i gcás Aighnis & Nós Imeachta na Cúirte	64	256
An Córas Dhomhanda Guaise agus Sábháilteachta (GMDSS)	22	77
Bádóir RIB	6	24
Liagóir RIB	6	24
Oiliúint maidir leis an gCóras Bainistíochta agus Forbartha Feidhmíochta (PMDS)	303	303
Bunchúrsa do Stíobhard Ceardlainne	1	3
Scileanna Croscheistiúcháin	1	1
IOMLÁN	915	1,543

Aguisín 26: Líon na n-íoc a rinne IFI go pras le creidiúnaithe i rith na bliana 2013

Sonraí	Líon	Luach €	An céatadán d'iomlán na n-íoc
Líon na n-íoc a rinneadh taobh istigh de 15 lá	9,166	6,209,374	67%
Líon na n-íoc a rinneadh taobh istigh de 16 - 30 lá	2,807	1,995,811	21%
Líon na n-íoc a rinneadh tar éis níos mó ná 30 lá	1,610	1,392,766	12%
Líon iomlán na n-íoc a rinneadh i rith na bliana 2013	13,583	9,597,951	100%

Aguisín 27: Ceisteanna Parlaiminte agus fiosrúchán maidir le Saoráil Faisnéise arna bhfreagairt ag IFI i rith na bliana 2013

Ceisteanna Parlaiminte agus SF 2013	Iomlán 2012
Ceisteanna Parlaiminte	62
Iarratais maidir le Saoráil Faisnéise (SF)	5

Aguisín 28: Míleáiste agus costais Chothaithe & Táillí a íocadh le Comhaltaí Boird IFI in 2013

An Comhalta Boird	Míleáiste & Cothabháil	* Táillí & Cúiteamh Saothair a fuarthas sa bhliain 2013
Brendan O'Mahony (Cathaoirleach)	7,795	32,319.00
Lal Faherty ¹	7,994	20,776.50
Andrew Duncan ^{1,2*}	3,866	18,852.75
An Dr Frances Lucy ¹	2,893	8,721.00
John Carroll **	2,748	18,596.25
John Geary ²	5,402	18,596.25
Michael McGreal ²	4,697	18,596.25
Marcus Mac Mahon ²	2,612	18,596.25
Muireann O'Neill ¹	3,590	5,995.69
Peter John Nally ³	1,324	Ceapadh Meán Fómhair 2013
Fintan Gorman ³	2,089	Ceapadh Meán Fómhair 2013
Lily Collison ⁴	0	2,725.31
An Dr Ciaran Byrne (Comhalta Boird ex-officio)	12,649	0
Iomlán	57,659	163,775.25
¹ déanann fónamh freisin ar an bhFochoiste Iniúchta ² déanann fónamh freisin ar an bhFochoiste Áitreabh *tháinig deireadh an 30 Meitheamh 2013 le téarma an cheapachán trí bliana **tháinig deireadh an 2 Samhain 2013 le téarma an cheapachán trí bliana ³ ceapadh ar an mBord an 10 Meán Fómhair 2013 ⁴ téarma an cheapacháin ón 1 Iúil 2010 gur éirigh as i mí na Samhna 2010.		* Tugtar san áireamh leis na táillí a íocadh le comhaltaí an Bhoird i rith na bliana 2013 íoc siarghabhálach maidir le táillí ar athló i ndáil leis an tréimhse ón 1 Iúil 2010 go dtí an 30 Meitheamh 2012.

Aguisín 29: Achoimre maidir le bearta urghabhála i rith na bliana 2013 ar aibhneacha, lochanna agus inbhir i ngach RBD

***Tugtar san áireamh le líontán, cineálacha seasta, bais, garbhéisc, geolbhaigh, fonsaí, talún, lín, lúibe, aonfhilliméid, traimle, bric agus bradáin.**

Tá mionbhriseadh síos maidir le bearta urghabhála na bliana 2013 ar fáil ar láithreán gréasáin IFI www.fisheriesireland.ie

Achoimre de réir na míosa maidir le bearta urghabhála i rith na bliana 2013 ar aibhneacha, lochanna agus inbhir i ngach RBD de chuid IFI								
2013	Líon na n-eachtraí ó gach RBD in aghaidh na míosa in each	Bád	Líon na Líontán *	Fad iomlán na líontán a gabhadh (de réir méadair)	Slata Iascaigh	Slat agus Roithle án	Iasc	Eile
EAN	9	2	3	551	4		2 Bradán 10 Bas	15 Inneall crochta HP
FEABH	10		5	196	8	1	4 Dádach bradáin	1 sleá
MÁR	6		6	310			1 Breac geal	2 fhoireann trealamh tumadóireachta
AIB	20		43	1,120	3	11	173 iasc garbh 366 Muirín 8 Milléad 1 Bradán 1 Bas 1 Liús	2 mhála baoití 1 líontán taisce
BEAL	23	1 Báidín calaidh + maidí rámha	18	1,082	2	2	7 iasc garbh 11 Breac 2 Liús	2 bhosca baoití Mála baoití

MEITH	32		58	2,999			52 Bradán 2 Breac	1 bosca fuar 1 mála trealaimh 1 buataisí go cliabhrach
IÚIL	91		124	8,733	3		59 Bradán 4 Breac geal	1 píce cuid de líontán coghill
LÚN	89	1 Báidín calaidh 1 Bád	122	4,857	9		25 Bradán 110 iasc garbh 9 Bas 84 Liús 12 Breac Eascanna agus iasc garbh a ligeadh saor	1 deis stracála gaiste eascann
M. FÓMH.	60		76	3,780	1		9 Bradán 20 Maighreán 11 Bas 30 Eascann, péirse beag 4 mála Oisrí	1 deis stracála Dorú
D. FÓMH.	31	1 Bád 1 Báidín calaidh		1,186			1 Bradán 15 Ruán 50 iasc - Eascanna, Liús, Péirse & Roiste 78 hibrid Roiste/Bran	1 Buicéad, 1 Casúr, 1 Scian, 2 Barraí 1 Ord
SAMH	6	1 Bád & inneall		150			11 Liús 1 Péirse 300 Oisre	1 Bád & Maidí rámha 1 Mála le baoití + 1 Bosca baoití
NOL	4			150			3 Bas 374 Oisre agus 2 Mála oisrí	7 buimiléid maille le baoití beo
Iomlán	381		455	25,114m	30	14		

